

**Opgeleid tot wereldburger?; Een cross-sectioneel onderzoek naar de invloed
van opleidingsniveau en mondiale identiteit op de acceptatie van
asielzoekerscentra**

Ellis van Leeuwen

S5404282

e.a.van.leeuwen@student.rug.nl

Sociologie Bachelorscriptie

Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen

4 juni 2025

Onder begeleiding van Rita Smaniotto

Abstract

Nederland is een land waar steeds meer maatschappelijke onvrede is te zien als het gaat om het opvangen van asielzoekers. Eerder onderzoek laat zien dat hoger opgeleiden toleranter zijn richting migranten, doordat zij minder dreiging ervaren, een cognitieve verfijning ondergaan en dankzij het onderwijs vaker contact hebben met etnische minderheden onder omstandigheden die voldoen aan de contacthypothese. Er is echter nog niet onderzocht of dit ook daadwerkelijk bijdraagt aan minder bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum in hun woonomgeving. Verder is het ook onbekend of mondiale identiteit - de mate waarin iemand zich verbonden voelt met mensen wereldwijd - dit effect kan verklaren. In dit onderzoek wordt dan ook onderzocht of hoger opgeleiden minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum in hun woonomgeving en in hoeverre dit effect verklaard kan worden door mondiale identiteit. Een multivariate lineaire regressieanalyse is uitgevoerd op een dataset afkomstig van cross-sectionele vragenlijsten afgenomen bij het LISS-panel in 2022 (N=1439). Hieruit bleek dat hoger opgeleiden inderdaad minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Daarnaast bleek dat hogeropgeleiden een sterkere mondiale identiteit hebben, wat mogelijk komt doordat hoger opgeleiden een cognitieve verfijning ondergaan, blootgesteld worden aan liberale waarden en meer postmateriële waarden hebben. Verder is gebleken dat mensen met een sterke mondiale identiteit minder bezwaren hebben tegen de komst van asielzoekerscentrum, wat mogelijk komt doordat zij de groepsnormen van de mondiale gemeenschap internaliseren en als wereldburgers meer empathie en solidariteit tonen voor asielzoekers. Er is echter geen ondersteuning gevonden dat mondiale identiteit het effect van opleiding kan verklaren.

Inleiding

De afgelopen decennia is het aantal vluchtelingen wereldwijd sterk toegenomen, mede als gevolg van oorlogen, politieke instabiliteit en klimaatverandering. Hierdoor is het asielvraagstuk uitgegroeid tot een urgent maatschappelijk probleem. Volgens nieuwsartikelen was het aantal vluchtelingen dat asiel aanvroeg in Europa 1.049.020 mensen, waarvan 38.377 in Nederland (*Cijfers Over Vluchtelingen in Europa*, n.d.-a.; *UNHCR Helpt Asielzoekers - UNHCR Nederland*, 2024). Het totale aantal asielzoekers in Nederland werd geschat op 237.767 eind 2023 (*Cijfers Over Vluchtelingen in Nederland*, n.d.-b). Sinds 2013 neemt het aantal asielaanvragen in Nederland aanzienlijk toe, met een piek in 2015.

Voorheen werden asielzoekerscentra (AZC's) vaak gesticht in kleinere gemeenten of dorpen, maar sinds februari 2024 ook meer in steden door het in werking treden van de Spreidingswet. Officieel heeft de *Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen* als doel te zorgen voor voldoende opvangplekken en een evenwichtigere verdeling van asielzoekers over provincies en gemeenten in Nederland (Ministerie van Algemene Zaken, 2024). Gemeenten zijn hierdoor nu wettelijk verplicht om bij te dragen aan de opvang van asielzoekers op basis van draagkracht; een stad met meer inwoners en een hogere sociaaleconomische situatie moet meer asielzoekers op zich nemen. Grotere steden hebben nu dus ook meer asielzoekerscentra in de buurt (*De Spreidingswet | Vijf Veelgestelde Vragen*, z.d.). Als gevolg daarvan komen steeds meer mensen directer in aanraking met asielzoekerscentra in hun eigen leefomgeving.

In veel landen roept de komst van asielzoekers en asielzoekerscentra vaak heftige reacties op in de samenleving. Zo zijn er Nederlanders die asielzoekers als een bedreiging van hun veiligheid en welzijn zien en dit uiten in de vorm van protesten tegen asielzoekerscentra, maar ook Nederlanders die op sociale media steun betuigen met berichten als “Wij steunen uw recht op vrijheid en wij zijn hier om te helpen!” (Sutkuté, 2023). Er heerst bij veel Nederlanders het idee dat asielzoekers letterlijk “in hun achtertuin” worden opgevangen (Lubbers et al., 2006). Dit “Not In My Backyard”-fenomeen wordt versterkt door de media die regelmatig spanningen en protesten rondom AZC als hoofdonderwerp gebruiken. Hierdoor ontstaat het beeld dat er brede onvrede heerst en er vraag is naar strengere asielregels (Lubbers et al., 2006). Mensen die daadwerkelijk in de omgeving van een AZC wonen hebben echter vaak een andere mening. Relatief gezien zijn deze mensen namelijk positiever over de aanwezigheid van asielzoekers in hun buurt (Kuppens et al., 2020; Lubbers et al., 2006).

Toch denken Nederlanders dat migratie een groot probleem vormt op nationaal niveau. Meninge over het asielbeleid en asielzoekers zijn negatiever geworden. In 2017 was 38% van de Nederlanders negatief over het opvangbeleid en in 2019 is dit toegenomen tot 43% (Kuppens et al., 2020). Dit houdt dus in dat de emoties tegenover asielzoekers zelf grotendeels positief blijven, maar dat de houdingen van

Nederlanders negatiever worden tegenover migratie en de problemen die het zou vormen voor de Nederlandse samenleving.

Uit vele onderzoeken is al gebleken dat hoger opgeleiden over het algemeen positiever staan tegenover migratie en etnische diversiteit dan lager opgeleiden (Anderson & Ferguson, 2018; Bobo & Licari, 1989; Chen, 2021; Hello et al., 2006; Janmaat, 2022; Lancee & Sarrasin, 2015). Hier worden vele verklaringen voor gegeven: Zo zouden hoger opgeleiden minder sociaal contact met andere etniciteiten mijden, omdat ze minder de dreiging van competitie voelen (Hello et al., 2006). Verder zouden hoger opgeleiden vaker uit een milieu komen waar een positieve houding en tolerantie richting immigranten al waarschijnlijk is, omdat de ouders vaak ook hoger opgeleid zijn (Lancee & Sarrasin, 2015).

Een andere mogelijke verklaring voor het verschil tussen hoger- en lageropgeleiden, die nog weinig onderzocht is, is dat hoger opgeleiden een sterkere mondiale identiteit hebben. Mondiale identiteit verwijst naar de mate waarin individuen zich verbonden voelen met mensen wereldwijd en zichzelf ook als onderdeel zien van een globale gemeenschap (McFarland et al., 2019). Uit eerder onderzoek is al gebleken dat hoger opgeleiden een sterkere mondiale identiteit hebben dan lager opgeleiden (Smith et al., 2017). Verder is ook gebleken dat mensen met een sterke mondiale identiteit minder geneigd zijn om hun land af te sluiten van buitenstaanders en een grotere bereidheid hebben om leden van outgroups te accepteren (Chen, 2021; McFarland et al., 2019).

Mondiale identiteit kan hierdoor een mogelijke oplossing zijn om het aanpakken van internationale problemen zoals het asielvraagstuk minder stroef te laten verlopen. Chen (2021) onderzocht of mondiale identiteit aan te leren is aan kinderen door middel van scholing. Uit dit onderzoek bleek dat onderwijs een socialiserende rol speelt bij het ontwikkelen van een mondiale identiteit en een tolerante mindset. Er is een mogelijkheid dat hogeropgeleiden een sterkere mondiale identiteit hebben en hierdoor ook een toleranter blik hebben richting asielzoekers.

In dit onderzoek staat dan ook de vraag centraal of hoger opgeleiden minder bezwaren hebben tegen de komst van een azc in hun woonomgeving, en of dit effect voor een deel kan worden verklaard door mondiale identiteit. De onderzoeksvraag luidt dan ook:

"Hebben hoger opgeleiden minder bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum in hun woonomgeving en in hoeverre wordt dit effect verklaard door mondiale identiteit?"

Theorie

Opleiding als verklaring voor bezwaren tegen een asielzoekerscentrum

Uit eerdere onderzoeken is al gebleken dat mensen met een hogere opleiding over het algemeen een tolerantere houding hebben richting etnische minderheden en migranten dan lager opgeleiden (Anderson & Ferguson, 2018; Bobo & Licari, 1989; Chen, 2021; Hello et al., 2006; Janmaat, 2022; Lancee & Sarrasin, 2015). Hiervoor zijn meerdere mogelijke verklaringen gegeven: Het ervaren van minder dreiging, het ontwikkelen van cognitieve vaardigheden en het hebben van meer sociaal contact dat voldoet aan de voorwaarden van de contacttheorie.

De dreigingsverklaring

Een eerste verklaring is dat naarmate mensen een hoger opleidingsniveau hebben, zij toleranter worden tegenover asielzoekers, omdat zij minder dreiging voelen door de aanwezigheid van deze groep mensen. Mensen met een hoge opleiding hebben vaak een stabiel inkomen en betere carrièreperspectieven dan lager opgeleiden, waardoor zij minder hoeven te vrezen voor concurrentie op de arbeidsmarkt of voor hun economische positie (Hello et al., 2006; Janmaat, 2022). Zij hoeven niet bang te zijn dat ze hun baan of inkomen kwijt raken door de komst van migranten, want migranten pakken eerder werk op dat door lager opgeleiden wordt gedaan (Borsch et al., 2019; Hello et al., 2006).

Dit gevoel van concurrentie speelt niet alleen op de arbeidsmarkt, maar ook op de huizenmarkt, omdat lager opgeleide mensen en asielzoekers allebei vaak op zoek zijn naar betaalbare sociale huurwoningen (Hello et al., 2006). Hoger opgeleiden ervaren minder concurrentie van asielzoekers op de woningmarkt, omdat zij vaker in duurdere koophuizen wonen waar asielzoekers niet snel komen wonen. Hierdoor ervaren hoger opgeleiden minder dreiging van de komst van asielzoekers, omdat zij doorgaans in duurdere woonwijken wonen waar minder concurrentie is op de woningmarkt (Hello et al., 2006).

Mensen die meer dreiging voelen door de komst van migranten, zullen sneller reageren met emoties als angst en bezorgdheid, die om worden gezet in negatieve houdingen en minder tolerantie (Acar et al., 2023). Het is te verwachten dat deze minder tolerantere houding zich niet alleen uit in opvattingen tegenover asielzoekers, maar ook in minder acceptatie van een asielzoekerscentrum in de eigen woonomgeving.

De cognitieve-verfijningverklaring

Een tweede verklaring is dat het volgen van een theoretische opleiding van langere duur ervoor zorgt dat hoger opgeleiden cognitieve verfijning (cognitive sophistication) ondergaan, wat ervoor zorgt dat ze minder bezwaren hebben tegen de komst van asielzoekers. Onderwijs stimuleert cognitieve verfijning

door het bevorderen van analytisch en kritisch denken, waardoor individuen genuanceerder redeneren over complexe sociaal-maatschappelijke kwesties (Chen, 2021). Individen ontwikkelen dankzij hoger onderwijs ook het vermogen om principes van gelijkheid te begrijpen en toe te passen, ongeacht etnische achtergrond (Bobo & Licari, 1989; Hello et al., 2006).

Door deze cognitieve verfijning zijn hoger opgeleiden beter in staat om vooroordelen en stereotypen over out-groups als ongegrond te kunnen verklaren wat hen een tolerantere blik geeft (Janmaat, 2022). Deze tolerantere houding zal zich waarschijnlijk niet alleen vertalen in positievere meningen over asielzoekers, maar ook in een grotere acceptatie van een asielzoekerscentrum in de eigen woonomgeving.

De sociaal-contactverklaring

De laatste verklaring is dat hoger opgeleiden minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum doordat zij meer sociaal contact hebben met etnische minderheden die voldoen aan de voorwaarden van de contacttheorie van Allport (1954). Hierdoor zijn zij minder bevooroordeeld en tonen zij meer tolerantie tegenover etnische minderheden, waaronder asielzoekers (Christ et al., 2014; Pettigrew & Tropp, 2006). Vooral langdurig gestructureerd contact, zoals binnen onderwijsinstellingen, blijkt effectief in het verminderen van stereotypen.

De contacttheorie van Allport (1954) stelt dat contact tussen mensen uit verschillende groepen kan leiden tot vermindering van vooroordelen over deze groepen. Hiervoor moet er aan vier voorwaarden wordt voldaan: (1) gelijke status binnen de contactsetting, (2) gedeelde doelen, (3) samenwerking om deze doelen te bereiken en (4) institutionele ondersteuning voor het contact (Everett, 2013). Zonder deze voorwaarden kan contact zelf negatieve effecten hebben en leiden tot versterking van 'wij-zij-denken', waarbij mensen sterk onderscheid maken tussen 'de eigen groep' en de 'andere groep'.

Het is niet per se zo dat hoger opgeleiden vaker contact hebben met etnische minderheden, maar dat het onderwijs een context biedt waarin het contact dat plaatsvindt vaker aan deze vier voorwaarden voldoet. In multiculturele onderwijssettings werken studenten met verschillende etnische achtergronden namelijk samen aan groepsopdrachten of onderzoeksprojecten. Hierbij is sprake van een gelijke status (1), want iedereen is student. Er is ook sprake van (2) een gedeeld doel, namelijk het eindresultaat, (3) samenwerking om dit eindresultaat te behalen, en (4) institutionele steun vanuit de onderwijsinstelling, bijvoorbeeld via begeleid groepswork.

Deze omstandigheden maken het contact binnen het onderwijs effectiever in het verminderen van vooroordelen in tegenstelling tot toevallig contact in de publieke ruimte. Daarbij is wel vaak sprake van statusongelijkheid, een gebrek aan gedeelde doelen en samenwerking, en geen structurele ondersteuning.

Doordat hoger opgeleiden meer sociaal contact hebben met etnische minderheden dat voldoet aan deze voorwaarden, hebben zij minder vooroordelen over en een positievere houding tegenover mensen die anders zijn dan henzelf. Hierdoor zijn hogeropgeleiden toleranter tegenover etnische minderheden, waaronder ook asielzoekers. Verwacht wordt dat deze tolerantere houding zich niet alleen uit in opvattingen over asielzoekers, maar ook in een grotere bereidheid om een asielzoekerscentrum in de eigen woonomgeving te accepteren.

Vanwege de hiervoor genoemde argumenten hebben hoger opgeleiden hogere tolerantie ten opzichte van migranten, waaronder asielzoekers. Hierdoor wordt verwacht dat zij ook meer openstaan voor de komst van een asielzoekerscentrum in hun woonomgeving. Hieruit volgt de volgende hypothese:

“Naarmate mensen een hoger opleidingsniveau hebben, hebben zij minder bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum in hun woonomgeving dan lager opgeleiden.”

Mondiale identiteit als verklaring voor bezwaren tegen een asielzoekerscentrum

Er wordt ook onderzocht of het hebben van een mondiale identiteit een verklaring vormt voor waarom hoger opgeleiden minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum.

Mondiale identiteit verwijst hier naar de mate waarin individuen zich verbonden voelen met mensen wereldwijd en zichzelf ook als onderdeel zien van een globale gemeenschap (McFarland et al., 2019).

Hieronder zal worden uitgelegd waarom hogeropgeleiden een sterkere mondiale identiteit hebben. Hoewel de cognitieve verfijningsverklaring uit de voorgaande paragraaf hier terugkomt, ligt de focus nu niet op tolerantie richting asielzoekers, maar op hoe deze ervaringen bijdragen aan het ontwikkelen van een mondiale identiteit. De paragraaf wordt afgesloten met een uitleg hoe een sterkere mondiale identiteit ervoor zorgt dat hoger opgeleiden minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum en de bijbehorende hypothese.

De cognitieve-verfijningsverklaring

In de voorgaande paragraaf werd cognitieve verfijning gepresenteerd als het vermogen tot analytisch en kritisch denken, waardoor hoger opgeleiden beter in staat zouden zijn om vooroordelen en stereotypen over out-groups als ongegrond te kunnen verklaren, wat hen een tolerantere blik zou geven. Echter, een belangrijk aspect dat in deze verklaring doorgaans buiten beschouwing blijft, is dat cognitieve verfijning niet alleen kritisch denken omvat, maar ook de ontwikkeling van een mondiale identiteit stimuleert.

Hoger opgeleiden ontwikkelen dus een sterkere mondiale identiteit dan lager opgeleiden door hun cognitieve verfijning.

Hoger opgeleiden ontwikkelen hun perspectiefnemend vermogen (cognitieve empathie), die het mogelijk maken om te begrijpen dat andere mensen andere overtuigingen of waarden kunnen hebben (Bryant, 2021). Zij kunnen hierdoor abstracter redeneren over hoe anderen de wereld ervaren. Ook ontwikkelen hoger opgeleiden dankzij het onderwijs het vermogen om principes van gelijkheid, rechtvaardigheid en universele mensenrechten te begrijpen en toe te passen, ongeacht etnische, culturele of nationale achtergrond (Bobo & Licari, 1989; Hello et al., 2006). Hierdoor zien hoger opgeleiden meer verbinding met anderen over de wereld op basis van de gedeelde menselijke kenmerken. Dit inzicht leidt ertoe dat hoger opgeleiden hun sociale identiteit uitbreiden naar een mondiale schaal, waardoor zij zich sterker verbonden voelen met de mensheid als geheel en dus een sterkere mondiale identiteit ontwikkelen.

De liberale socialisatieverklaring

Een tweede verklaring is dat hoger opgeleiden door hun opleiding liberaler zijn dan lager opgeleiden en hierdoor een sterkere mondiale identiteit hebben ontwikkeld. Dit wordt verklaard door het liberaliserings-effect (liberalizing effect) van onderwijs.

Zoals hierboven genoemd is, heeft onderwijs een liberaliserings-effect op haar leerlingen (Hello et al., 2004; Scott, 2022). Het onderwijs vervult hierbij een socialiserende rol in het overbrengen van liberale waarden aan de leerling, waarbij geldt dat hoe hoger iemands opleiding, hoe langer die blootgesteld is geweest aan die liberale waarden.

De liberale waarden omvatten onder andere respect voor diversiteit, tolerantie, openheid, democratische principes en rechtvaardigheid (Cornwell & Stoddard, 2006; Hello et al., 2004; Liu et al. 2020). Respect voor diversiteit en tolerantie stimuleert mogelijk het accepteren en waarderen van culturele en etnische verschillen, waardoor hoger opgeleiden zich gemakkelijker kunnen verbinden met een bredere mondiale groep waarin dergelijke verschillen bestaan. Door openheid voor verschillende meningen, krijgen hoger opgeleiden mogelijk een complexer en genuanceerder begrip van de wereld en al haar inwoners. Dit stelt hen in staat om culturele en sociale verschillen beter te begrijpen en te waarderen, wat bijdraagt aan een breder gevoel van verbondenheid met mensen wereldwijd en daarmee een sterkere mondiale identiteit. Verder versterken democratische principes en rechtvaardigheid het besef van een gedeelde verantwoordelijkheid die nationale grenzen overstijgt, doordat zij hoger opgeleiden stimuleren na te denken over universele mensenrechten, gelijkheid en solidariteit. Hierdoor ontstaat het besef dat mensen wereldwijd met elkaar verbonden zijn en gezamenlijke verantwoordelijkheden delen.

Door het liberaliserings-effect van onderwijs identificeren hoger opgeleiden zich in sterkere mate met liberale waarden zoals diversiteit, tolerantie, openheid, rechtvaardigheid en democratische principes, wat bijdraagt aan een sterkere mondiale identiteit.

De postmaterialistische waardenverklaring

Een laatste verklaring is dat hoger opgeleiden vaak meer economische zekerheid ervaren dan mensen met een lager opleidingsniveau, wat hen in staat stelt om zich meer te richten op postmaterialistische waarden (Abramson & Inglehart, 1994; Duch & Taylor, 1993). Hierdoor hebben zij een sterkere mondiale identiteit.

Hoger opgeleiden ervaren gemiddeld meer economische zekerheid dan lager opgeleiden. Uit onderzoek van het CBS (2022) blijkt dat hoger opgeleiden gemiddeld twee keer zoveel verdienen als laagopgeleiden. In 2020 bedroeg het salaris van een hoog opgeleid persoon gemiddeld 49 duizend euro en het salaris van een laag opgeleid persoon bedroeg 28,6 duizend euro. Deze grotere financiële stabiliteit draagt bij aan meer economische zekerheid (Hacker et al., 2014).

Volgens de waardenverschuivingstheorie van Inglehart (1997) zorgt deze economische zekerheid ervoor dat mensen minder gericht zijn op overleven en veiligheid, en zich in plaats daarvan meer gaan identificeren met postmateriële waarden. Waar mensen in onzekere omstandigheden vooral belang hechten aan materiële waarden zoals werkzekerheid, fysieke veiligheid en stabiliteit, zijn mensen die in meer stabiele omstandigheden leven eerder geneigd om postmateriële waarden na te streven, zoals internationale solidariteit, wereldburgerschap, universele mensenrechten en milieubescherming; waarden die nauw samenhangen met een mondiale oriëntatie.

Postmaterialistische waarden bevorderen het vermogen van hoger opgeleiden om zichzelf te zien als deel van een mondiale gemeenschap. De postmateriële waarden als internationale solidariteit en universele mensenrechten zijn namelijk per definitie grensoverschrijdend, waardoor hoger opgeleiden zichzelf moeten plaatsen in een mondiale context (Henn et al., 2022). Ze herkennen dat hun identiteit en verantwoordelijkheden ook betrekking hebben op de wereldbevolking en mondiale vraagstukken, zoals klimaatverandering en migratie (Booth, 2021; Henn et al., 2022).

Door hun grotere economische zekerheid richten hoger opgeleiden zich meer op postmateriële waarden zoals internationale solidariteit en mensenrechten (Abramson & Inglehart, 1994; Duch & Taylor, 1993), wat hun identificatie met een mondiale gemeenschap versterkt.

Deze sterkere mondiale identiteit van hoger opgeleiden verklaart waarom zij minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Dit gebeurt op twee manieren; via het belang van

groepsidentificatie en via een gevoel van wereldburgerschap dat leidt tot meer empathie en solidariteit richting asielzoekers.

De sociale-identiteitsverklaring

Een eerste verklaring is dat mensen met een sterke mondiale identiteit prioriteit geven aan belangen van de mondiale groep, zoals het ontvangen van een asielzoekerscentrum.

Volgens de sociale identiteitstheorie zijn mensen geneigd het belang van de groep waarmee ze zich identificeren boven hun eigenbelang te plaatsen (McFarland et al., 2019). Door het belang van de groep boven hun eigenbelang te plaatsen en zich te houden aan groepsnormen bevestigen zij sociale identiteit en versterken zij hun verbondenheid met de groep, wat psychologisch belonend is (Rathbone, 2023).

Omdat hogeropgeleiden zich sterker identificeren met een mondiale groep, zullen zij eerder gedrag vertonen dat bijdraagt aan het oplossen van mondiale vraagstukken zoals het asielvraagstuk (Nickerson & Louis, 2008), omdat dit hun sociale identiteit en verbondenheid met de mondiale gemeenschap versterkt.

De empathieverklaring

Een tweede verklaring is dat mensen met een sterke mondiale identiteit minder angst ervaren voor buitenstaanders en daardoor meer empathie en solidariteit tonen richting asielzoekers, waardoor zij minder bezwaren hebben tegen een asielzoekerscentrum in de eigen woonomgeving.

Wanneer mensen zich identificeren met een mondiale identiteit, zien ze niet alleen zichzelf als wereldburger, maar beschouwen ze ook mensen uit andere landen - zoals asielzoekers - als onderdeel van dezelfde overkoepelende groep. Deze bredere groepsidentificatie verkleint de psychologische afstand tussen 'wij' en 'zij', waardoor outgroups, zoals asielzoekers, minder als bedreigend of vreemd worden gezien (Chen, 2021). In plaats van als vreemd gezien worden, worden asielzoekers die lid zijn van deze mondiale gemeenschap vaker benaderd met empathie en solidariteit door mensen met een sterke mondiale identiteit (Liu et al., 2020).

Het is te verwachten dat deze empathie en solidariteit richting asielzoekers ervoor zorgt dat mensen met een sterke mondiale identiteit minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum in hun woonomgeving

Op basis van de eerder genoemde argumenten beschikken hoger opgeleiden over een sterkere mondiale identiteit. Deze sterkere mondiale identiteit kan deels verklaren waarom hoger opgeleiden minder

bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Hieruit wordt de volgende hypothese afgeleid:

“Het negatieve effect van opleiding op bezwaren hebben tegen een asielzoekerscentrum wordt gedeeltelijk verklaard doordat hoger opgeleiden een sterkere mondiale identiteit hebben dan lager opgeleiden.”

Controlevariabelen

In dit onderzoek wordt gecontroleerd voor de volgende variabelen: geslacht, stedelijkheid en de grootte van het asielzoekerscentrum. Deze variabelen worden meegenomen omdat mannen en vrouwen, evenals dorpsbewoners en stedelingen van zichzelf al verschillende opvattingen hebben die van invloed kunnen zijn op hun bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Daarnaast speelt de grootte van het asielzoekerscentrum een rol bij de mate van bezwaren tegen de komst ervan.

Geslacht

In de gebruikte steekproef zijn mannen oververtegenwoordigd in verhouding tot het vrouwelijke geslacht. Wanneer er niet gecontroleerd wordt voor geslacht, bestaat er het risico dat het bezwaren tegen een asielzoekerscentrum wordt overschat. Uit vele onderzoeken blijkt namelijk dat mannen gemiddeld een negatievere houding tegenover migranten hebben dan vrouwen (Anderson & Ferguson, 2018; Bridges & Mateut, 2009; Lubbers et al., 2006). Een mogelijke verklaring hiervan is dat vrouwen over het algemeen empathischer zijn dan mannen (Mestre et al., 2009). Uit het onderzoek van Mestre et al. (2009) blijkt zelfs dat als vrouwen ouder worden, hun empathie sterker wordt en de kloof tussen mannen en vrouwen vergroot. Hierdoor begrijpen ze de emoties van anderen beter en kunnen ze zich meer verplaatsen in de schoenen van een ander, zoals een asielzoeker.

Stedelijkheid

Ten tweede wordt er gecontroleerd voor stedelijkheid. Het type woonomgeving hangt samen met de opvattingen die iemand heeft over asielzoekers. Uit eerder onderzoek blijkt dat kleine gemeenten minder tolerant zijn tegenover de komst van een asielzoekerscentrum (Lubbers et al., 2006) en dat mensen die op het platteland wonen minder open staan voor asielzoekers (Bridges & Mateut, 2009; Crawley et al., 2019; Palermo et al., 2022). Iemand die op het platteland woont, heeft dus meer bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum dan iemand die in de stad woont.

Grootte van AZC

Ten slotte wordt er gecontroleerd voor de grootte van het asielzoekerscentrum. Mensen hebben namelijk meer bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum naarmate dit van grotere omvang is (Lubbers et al., 2006). Lager en hoger opgeleiden voelen zich beiden meer bedreigd wanneer het een groter asielzoekerscentrum is, maar om verschillende redenen. Lager opgeleiden ervaren meer concurrentie om schaarse middelen, zoals banen of huizen, en hoger opgeleiden voelen een dreiging voor hun sociaal en cultureel kapitaal. Zo vrezen zij dat hun sociale status sterker afneemt, evenals de waarde van de huizen in hun wijk, wanneer het asielzoekerscentrum groter is (Lubbers et al., 2006). Dit maakt dat beide groepen meer bezwaren hebben tegen de komst van een groot asielzoekerscentrum dan van een klein asielzoekerscentrum.

Methoden

Beschrijving van de deelnemers van het onderzoek

In dit onderzoek wordt gebruikgemaakt van een dataset afkomstig van het LISS panel (Longitudinal Internet studies for the Social Sciences), afgenomen door het onderzoeksinstituut Centerdata. Hieronder wordt eerst algemene informatie over het LISS Panel gegeven, vervolgens worden de gebruikte vragenlijst besproken en ten slotte wordt de steekproefselectie toegelicht.

LISS Panel

Het LISS Panel heeft als doel het creëren van een correcte representatie van de Nederlandse populatie (*How It Works - LISS Panel*, 2023). Sinds 2007 zet Centerdata al vragenlijsten hiervoor uit die door 5.000 huishoudens worden ingevuld (*LISS Panel - Centerdata NL*, 2022). In totaal bestaat het LISS Panel uit 11.257 respondenten die 16 jaar of ouder zijn.

De mensen die in dit panel zitten, krijgen elke maand een digitale vragenlijst die ongeveer 60 minuten duurt om in te vullen. Hiervoor krijgen ze een financiële compensatie. Niet iedereen vult alle vragenlijsten in, aangezien dat te belastend voor de respondenten zou zijn.

De respondenten die meedoen worden geselecteerd op basis van *probability* (*LISS Panel - Centerdata NL*, 2022). Het is dus niet mogelijk voor mensen om zich vrijwillig op te geven om deel te nemen. Er wordt rekening mee gehouden dat niet alle huishoudens in Nederland een computer of internetverbinding tot hun beschikking hebben, dus huishoudens die anders niet zouden kunnen deelnemen, krijgen deze aangeboden. Dit zorgt ervoor dat iedereen in Nederland dus wordt meegenomen en er een representatieve dataset ontstaat.

Gebruikte vragenlijsten

Voor dit onderzoek worden twee vragenlijsten gebruikt: 'Achtergrondvariabelen LISS Panel' en 'Internationale solidariteit'.

De eerste vragenlijst wordt maandelijks geüpdatet door het contactpersoon van elk huishouden. Het doel hiervan is om de belangrijkste algemene kenmerken van de huishoudens in het LISS panel in kaart te brengen. Deze gestructureerde vragenlijst bevat variabelen op zowel huishoudniveau (zoals woonvorm, stedelijkheid en het aantal kinderen in een huishouden), maar ook variabelen op individueel niveau (zoals geslacht, leeftijd, bruto inkomen en opleiding). De variabelen op huishoudniveau worden ingevuld door de contactpersoon, terwijl de variabelen op individueel niveau door de betreffende respondenten zelf worden ingevuld.

De tweede vragenlijst is afgenomen in november 2022, met als doel de internationale solidariteit van Nederlanders in kaart te brengen. In deze gestructureerde vragenlijst wordt respondenten gevraagd naar hun mening over verschillende kwesties en in hoeverre zij het eens of oneens zijn met bepaalde uitspraken. Onderwerpen die aan bod komen zijn bijvoorbeeld criminaliteit, migratie, cultuur, verbondenheid met de wereld, de Nederlandse identiteit en de Europese identiteit.

Selectie

De vragenlijst 'Internationale Solidariteit' is voorgelegd aan 5.134 panelleden, waarvan 3.785 panelleden (73,7%) dit ook hebben ingevuld. Hiervan waren 3.696 (72,0%) volledig ingevuld volgens het codeboek gegeven door Centerdata (Kieruj, 2024). Vervolgens bleven er nog 3.221 respondenten (62,7%) in de steekproefselectie over na het uitfilteren van respondenten die 'don't know' of 'no answer' hadden beantwoord op items. Verder bleek dat een groot aantal respondenten incomplete achtergrondgegevens hadden, dus die werden ook buiten de steekproef gelaten. Dit resulteerde in een steekproef van 2.594 respondenten (50,5%) die de vragenlijst volledig hadden ingevuld en waarvan de achtergrondgegevens compleet waren.

In dit onderzoek worden alleen Nederlanders en tweede generatie westerse migranten meegenomen, omdat hun opvattingen over immigratie verschillen van die van eerste generatie migranten. Mensen met een migratieachtergrond staan over het algemeen positiever tegenover immigratie dan mensen zonder migratieachtergrond, omdat zij zich beter kunnen identificeren met andere migranten (Becker, 2019). Dit verschil neemt af bij tweede en derde generatie migranten, wat mogelijk komt doordat zij meer geïntegreerd zijn in het nieuwe land en haar bevolking. Tweede generatie niet-westerse migranten zijn buiten de steekproef gelaten, omdat hun cultuur doorgaans minder overeenkomt met die van Nederlanders dan die van westerse migranten. Hierdoor zijn westerse migranten over het algemeen sneller geïntegreerd in de Nederlandse samenleving, waardoor hun migratieachtergrond minder sterk invloed heeft op hun houding ten opzichte van immigratie. Het selecteren van Nederlanders en tweede generatie westerse migranten resulteert in een steekproef van 2.246 respondenten (43,7%).

Tot slot laat het LISS Panel toe dat meerdere mensen uit hetzelfde huishouden de vragenlijst invullen, wat gevolgen kan hebben voor de resultaten. Dit zijn namelijk geen onafhankelijke observaties. Om dit te voorkomen wordt er maar één respondenten per huishouden geselecteerd. Hiervoor is gebruikgemaakt van de achtergrondvariabele *positie binnen het huishouden*, waarmee wordt vastgesteld welk persoon als hoofd van het huishouden wordt beschouwd. Alleen deze respondent is vervolgens in de steekproef opgenomen, zodat elk huishouden één vertegenwoordiger heeft. Dit resulteert in een steekproef van 1.439 respondenten (28,0%).

Aangezien het vaak voorkomt dat mannen als huishoudhoofd worden aangeduid, leidt deze selectiemethode tot een oververtegenwoordiging van mannen in de steekproef. Om dit potentieel verstorende effect tegen te gaan, wordt in de analyses gecontroleerd voor geslacht.

Beschrijving van de operationalisaties van de relevante variabelen

Bezwaren tegen AZC

‘Bezwaren tegen AZC’ is gemeten door de vraag “Stel dat er in uw buurt een asielzoekerscentrum zou komen voor de opvang van x asielzoekers. Hoeveel bezwaar zou u daar tegen hebben?”. Hierbij is x een random variabele genaamd ‘Grootte AZC’ die hieronder behandeld wordt. Respondenten konden op deze vraag antwoorden met (1) heel veel bezwaar tegen hebben, (2) wel wat bezwaar tegen hebben, (3) geen bezwaar tegen hebben, (4) helemaal geen bezwaar tegen hebben, (8) weet niet, en (9) geen antwoord. De antwoorden (8) weet niet en (9) geen antwoord, vallen onder missing en zijn uit de dataset geselecteerd. Daarnaast is het een aflopende schaal, wat het aflezen van het effect moeilijker maakt. Dit is gehercodeerd tot de antwoordcategorieën: (1) helemaal geen bezwaar tegen hebben, (2) geen bezwaar tegen hebben, (3) wel wat bezwaar tegen hebben, en (4) heel veel bezwaar tegen hebben.

Opleiding

‘Opleiding’ wordt gemeten met de CBS-categorieën van opleidingen. Respondenten kunnen de volgende opleidingen hebben: (1) basisonderwijs, (2) vmbo, (3) havo/vwo, (4) mbo, (5) hbo, en (6) wo.

Mondiale identiteit

‘Mondiale identiteit’ is gemeten door twee items samen te voegen. De respondent krijgt de volgende twee vragen gesteld:

“In hoeverre voelt u zich betrokken bij de levensomstandigheden van mensen over de hele wereld?” Op deze vraag konden zij antwoorden met (1) zeer sterk, (2) sterk, (3) tot op zekere hoogte, (4) niet zo sterk, (5) helemaal niet, (8) weet niet, en (9) geen antwoord. De laatste twee antwoorden vallen onder missings en zijn tijdens de selectie uit de data geselecteerd. Verder is de schaal ook gespiegeld, zodat een hogere score hogere betrokkenheid betekent.

“Hoe verbonden voelt u zich met de wereld?” Hierop konden respondenten antwoorden met (1) zeer verbonden, (2) verbonden, (3) niet zo verbonden, (4) helemaal niet verbonden, (8) weet niet, en (9) geen antwoord. Bij dit item zijn ook de laatste twee antwoorden uit de data geselecteerd en de schaal gespiegeld.

Tussen deze twee vragen zaten ongeveer 50 andere vragen in. Dit heeft gezorgd voor een betrouwbaardere meting van mondiale identiteit, omdat respondenten daardoor minder geneigd waren om automatisch consistent te antwoorden of snel te antwoorden zonder opnieuw na te denken.

Voordat deze twee items bij elkaar op zijn geteld (*Cronbach's alpha*=0,679), zijn de twee schalen aan elkaar gelijk gemaakt. Dit is gedaan door beide items te laten beginnen op 0, zodat ze hetzelfde startpunt hebben. Vervolgens is de schaal die van 0 tot 4 loopt vermenigvuldigd met 0,75, zodat allebei de schalen nu van 0 tot 3 lopen. Na deze twee items bij elkaar op te tellen, is er een nieuwe schaal met antwoordopties van 0 tot 6, waarbij een hogere score een hogere mondiale identiteit betekent.

Er is voor gekozen om twee items bij elkaar toe te voegen, omdat het gebruiken van één van de vragen niet het hele construct 'mondiale identiteit' afdekt. Het concept mondiale identiteit gaat namelijk om verbondenheid met mensen wereldwijd, maar ook om empathie en om het welzijn van anderen over de wereld (McFarland, 2019; Chen, 2021). Met de gebruikte vragen over verbondenheid met en betrokkenheid bij levensomstandigheden van mensen over de hele wereld wordt dit concept beter afgedekt.

Geslacht

Voor 'Geslacht' zijn de antwoorden als volgt gecodeerd: (1) man en (2) vrouw. Om het aflezen van het effect makkelijker te maken, is dit gehercodeerd tot (0) man en (1) vrouw.

Stedelijkheid

'Stedelijkheid' is één van de variabelen die niet door de respondenten zelf is ingevuld. Deze variabele is namelijk gemeten door de omgevingsadressendichtheid per km² te dummificeren op basis van gemeentegegevens van het CBS. De categorieën zijn (1) Zeer sterk stedelijk, (2) Sterk stedelijk, (3) Matig stedelijk, (4) Weinig stedelijk, (5) Niet stedelijk. Zeer sterk is hier '2.500 of meer', sterk is '1.500 tot 2.500', matig is '1.000 tot 1.500', weinig is '500 tot 1.000', en niet is 'minder dan 500'. Bij deze variabele is de schaal gespiegeld, zodat een hogere score een grotere mate van stedelijkheid betekent.

Grootte AZC

In de vraag over bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum zit een random variabele die bepaalt hoeveel asielzoekers in dit asielzoekerscentrum komen te wonen. Hier kunnen respondenten niet een optie kiezen; er wordt hen één van de opties gegeven. De mogelijke opties zijn: (1) 50 asielzoekers, (2) 100 asielzoekers, en (3) 500 asielzoekers.

Beschrijving van de analyse-opzet

De volgende vier lineaire regressieanalyses worden geschat om de hypothesen te toetsen:

1. *Bezwaren tegen AZC* geschat uit *Geslacht*, *Stedelijkheid* en *Grootte AZC*.
2. *Bezwaren tegen AZC* geschat uit *Opleiding*, *Geslacht*, *Stedelijkheid* en *Grootte AZC*.
3. *Mondiale Identiteit* geschat uit *Opleiding*, *Geslacht*, *Stedelijkheid* en *Grootte AZC*.
4. *Bezwaren tegen AZC* geschat uit *Mondiale Identiteit*, *Opleiding*, *Geslacht*, *Stedelijkheid* en *Grootte AZC*.

Uit de eerste regressieanalyse blijkt of de controlevariabelen effect hebben op *Bezwaren AZC*. Dit model met deze controlevariabelen, los van *Opleiding*, wordt geschat om te kijken naar het specifieke effect van *Opleiding* in het tweede model.

Uit de tweede regressieanalyse zal blijken of *Opleiding* op zichzelf een significant verklarende variabele is als het gaat om het verklaren van *Bezwaren AZC*. Hier kan ondersteuning gevonden worden voor de eerste hypothese (“*Naarmate mensen een hoger opleidingsniveau hebben, hebben zij minder bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum in hun woonomgeving dan lager opgeleiden*”). Als de hypothese waar is, is de coëfficiënt van *Opleiding* in dit model significant en negatief.

Uit de derde regressieanalyse zal blijken of *Opleiding* ook een verklarende variabele is voor *Mondiale Identiteit*, wat noodzakelijk is voor een mediërend verband. Als de tweede hypothese wordt ondersteund, is de coëfficiënt van *Opleiding* in dit model significant en positief.

Uit de vierde regressieanalyse zal blijken of *Mondiale Identiteit* een verklarende variabele is voor *Bezwaren AZC* en of de coëfficiënt van *Opleiding* afneemt door het toevoegen van *Mondiale Identiteit* aan het model. Als de tweede hypothese wordt ondersteund, is de coëfficiënt van *Mondiale Identiteit* in dit model significant en negatief. Verder zouden de betrouwbaarheidsintervallen van de coëfficiënten van *Opleiding* in Model 2 en Model 4 niet of weinig overlappen.

Als blijkt dat (1) *Opleiding* een verklarende variabele is voor *Bezwaren AZC*, (2) *Opleiding* een verklarende variabele is voor *Mondiale Identiteit*, (3) *Mondiale Identiteit* een verklarende variabele is voor *Bezwaren AZC*, én (4) de coëfficiënt van *Opleiding* afneemt wanneer *Mondiale Identiteit* wordt toegevoegd aan het model, dan is er ondersteuning voor de tweede hypothese (“*Het negatieve effect van opleiding op bezwaren hebben tegen een asielzoekerscentrum wordt gedeeltelijk verklaard doordat hoger opgeleiden een sterkere mondiale identiteit hebben dan lager opgeleiden.*”).

Resultaten

Het resultatenhoofdstuk begint met het beschrijven van de beschrijvende univariate en bivariate statistieken om een overzicht te geven van de verdelingen en samenhang van de belangrijkste variabelen. Vervolgens worden de gebruikte regressiemodellen geëvalueerd aan de hand van relevante modelstatistieken. Tot slot worden de twee hypothesen getoetst met behulp van lineaire regressieanalyses.

Beschrijvende univariate statistieken

Tabel 1: Beschrijving van de onderzoeksvariabelen: gemiddelden (standaarddeviatie), minimum- en maximumwaarde en totaal aantal respondenten.

<i>Variabele</i>	<i>Gemiddelde (standaarddeviatie)*</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>	<i>N Totaal</i>
<i>Bezwaren tegen AZC</i>	2,70 (0,99)	1	4	1439
<i>Opleiding</i>	4,04 (1,43)	1	6	1439
<i>Mondiale identiteit</i>	2,24 (1,26)	0	6	1439
<i>Geslacht</i>	Man (65,3%); Vrouw (34,7%)	0	1	1439
<i>Stedelijkheid</i>	2,90 (1,41)	1	5	1439
<i>Grootte AZC</i>	2,03 (0,83)	1	3	1439

** Bij een nominale schaal zijn de antwoordopties vermeld in percentages.*

Tabel 1 laat de beschrijvende statistieken van de onderzoeksvariabelen zien. Hieruit blijkt dat de meeste respondenten erg gemiddeld scoren op bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum ($M=2,70$; $SD=0,99$). Als een respondent een extreme waarde heeft op bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum, is deze eerder negatief (26,1%) dan positief (12,4%).

Daarnaast blijkt dat respondenten gemiddeld een vrij zwakke mondiale identiteit hebben ($M=2,24$; $SD=1,26$). Op de variabele Opleiding wordt daarentegen gemiddeld hoger gescoord ($M=4,04$; $SD=1,43$). In de steekproef had 45% een hbo- of wo-opleiding afgerond terwijl in de Nederlandse populatie 36,4% een hbo- of wo-opleiding heeft afgerond (CBS, 2024). Ook blijkt uit Tabel 1 ook dat er in de steekproef minder vrouwen dan mannen zitten (34,7%) en net iets minder respondenten die in de stad wonen dan respondenten die op het platteland wonen ($M=2,90$; $SD=1,41$).

Beschrijvende bivariate statistieken

Tabel 2: Correlaties tussen onderzoeksvariabelen. $N=1439$.

Variabele	Bezwaren AZC	Opleiding	Mondiale identiteit	Geslacht	Stedelijkheid	Random variabele AZC
Bezwaren AZC	-	-0,23**	-0,32**	-0,13**	-0,11**	0,14**
Opleiding		-	0,10**	-0,04	0,12**	0,01
Mondiale identiteit			-	0,16**	0,07**	0,01
Geslacht (vrouw)				-	0,12**	0,01
Stedelijkheid					-	-0,01
Random variabele AZC						-

*Significant bij $p<0,05$, **Significant bij $p<0,01$.

Tabel 2 laat de correlaties zien tussen de onderzoeksvariabelen. Hieruit blijkt dat hoger opgeleiden minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum ($r=-0,23$; $p<0,01$).

Hogeropgeleiden hebben ook een sterkere mondiale identiteit dan lager opgeleiden ($r=0,10$; $p<0,01$).

Daarnaast blijkt uit Tabel 2 dat respondenten met een sterke mondiale identiteit minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum in hun woonomgeving dan respondenten met een zwakke mondiale identiteit. ($r=-0,32$; $p<0,01$). Hoewel de correlaties niet heel sterk zijn, zijn ze toch relevant aangezien ze kunnen wijzen op een mogelijk mediatie-effect.

Opvallend is dat vrouwen minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum dan mannen ($r=-0,13$; $p<0,01$) en dat vrouwen een sterkere mondiale identiteit hebben dan mannen ($r=0,16$; $p<0,01$).

Ook valt in Tabel 2 op dat mensen die in de stad wonen minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum ($r=-0,11$; $p<0,01$). Dit kan mogelijk komen doordat er meer hoger opgeleiden in de stad wonen ($r=0,12$; $p<0,01$). Verder hebben de mensen die in de stad wonen ook een sterkere mondiale identiteit dan mensen die op het platteland wonen ($r=0,07$; $p<0,01$).

Tot slot blijkt uit Tabel 2 dat mensen meer bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum wanneer er een groter aantal asielzoekers in dit asielzoekerscentrum komt te wonen ($r=0,14$; $p<0,01$).

Evaluatie van het model

Om de relatie tussen opleiding, mondiale identiteit en bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum te onderzoeken, zijn vier regressiemodellen geëvalueerd. Deze modellen zijn

stapsgewijs opgebouwd om inzicht te krijgen in directe en indirecte effecten. Het eerste model bevat enkel de controlevariabelen en dient als referentiepunt. In het tweede model wordt *Opleiding* toegevoegd als verklarende variabele, om te onderzoeken of dit een direct effect heeft op *Bezwaren tegen een asielzoekerscentrum*. Het derde model richt zich op de mogelijke mediator *Mondiale Identiteit*, die wordt verklaard uit de controlevariabelen en *Opleiding*. Tot slot bevat het vierde model zowel *Opleiding* als *Mondiale Identiteit*, samen met de controlevariabelen, om *Bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum* te verklaren.

Uit Tabel 3 blijkt dat Model 1, waarin alleen de controlevariabele zitten, verantwoordelijk is voor 4,5% verklaring van de variantie in *Bezwaren tegen een asielzoekerscentrum* ($R^2_a=0,045$) en dat dit significant beter is in voorspellen dan het lege model ($F\text{ Change}=23,482$; $p<0,01$). Model 2 laat zien dat *Opleiding* bijdraagt aan verklaring in variantie ($R^2_a=0,096$) en dat dit model significant beter voorspelt dan het vorige model zonder *Opleiding* ($F\text{ Change}= 82,504$; $p<0,01$). Model 4 laat een toename in verklaring zien ten opzichte van Model 2 door het toevoegen van *Mondiale Identiteit* ($R^2_a=0,175$). De voorspellende kracht van dit model is significant beter dan Model 2 ($F\text{ Change}=138,195$; $p<0,01$), wat betekent dat *Mondiale Identiteit* een goede voorspeller is voor *Bezwaren tegen een asielzoekerscentrum*. Uit Model 3 blijkt dat *Opleiding* en de controlevariabelen voor een klein deel de variantie in *Mondiale Identiteit* verklaren ($R^2_a=0,034$). Dit is een kleine hoeveelheid, maar significant beter dan wanneer *Mondiale Identiteit* door het lege model wordt voorspeld ($F\text{ Change}=13,677$; $p<0,01$).

Verder zijn de standaardassumpties van lineaire regressie gecontroleerd; onafhankelijke waarnemingen, lineariteit, homoscedasticiteit en normaliteit van de residuen (zie bijlage 3). De onafhankelijkheid van observaties kan niet statistisch getoetst worden, maar wordt beoordeeld op basis van het steekproefdesign. Aan deze assumptie wordt in eerste instantie niet voldaan, aangezien meerdere gezinsleden de vragenlijst hebben ingevuld. Om dit te corrigeren is een filter toegepast waarbij alleen de huishoudhoofden zijn geselecteerd. Hiermee wordt voldaan aan de assumptie van onafhankelijkheid. Wat betreft lineariteit geldt dat sommige variabelen, zoals *Bezwaren tegen AZC*, *Opleiding* en *Stedelijkheid*, oorspronkelijk categorisch zijn, maar in deze analyse als continue variabelen zijn behandeld. Hierdoor sluit het lineaire model niet in alle opzichten optimaal aan bij de data. Desondanks worden de modelassumpties niet in ernstige mate geschonden: de residuen vertonen een redelijk normaal patroon en er is geen duidelijke aanwijzing voor heteroscedasticiteit. De resultaten van de analyses kunnen dan ook als betrouwbaar worden beschouwd, al is het van belang om deze nuances in gedachten te houden.

Hypothesetoetsing

In dit onderzoek wordt gebruikgemaakt van lineaire regressie om de twee onderstaande hypothesen te toetsen. Om deze hypothesen te toetsen, worden er vier regressiemodellen gebruikt waarin de bezwaren

tegen de komst van een asielzoekerscentrum en mondiale identiteit worden geschat door middel van de andere onderzoeksvariabelen. De controlevariabelen zijn aanwezig in alle modellen.

Hypothese 1: “Naarmate mensen een hoger opleidingsniveau hebben, hebben zij minder bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum in hun woonomgeving.”

Hypothese 2: “Het negatieve effect van opleiding op bezwaren hebben tegen een asielzoekerscentrum wordt gedeeltelijk verklaard doordat hoger opgeleiden een sterkere mondiale identiteit hebben dan lager opgeleiden.”

Tabel 3: Ongestandaardiseerde hellingscoëfficiënten van lineaire regressieanalyses met Bezwaren AZC als afhankelijke variabele, Opleiding als onafhankelijke variabele en Mondiale identiteit als mediërende variabele.

	Model 1 ^a		Model 2 ^a		Model 3 ^b		Model 4 ^a		
	b	SE	b	SE	b	SE	b	SE	VIF
Intercept	2,63**	0,09	3,22**	0,11	1,62**	0,14	3,58**	0,11	
Geslacht (vrouw)	-0,26**	0,05	-0,28**	0,05	0,41**	0,07	-0,19**	0,05	1,041
Stedelijkheid	-0,06**	0,02	-0,04*	0,02	0,04	0,02	-0,03*	0,02	1,032
Grootte AZC	0,17**	0,03	0,17**	0,03	0,01	0,04	0,18**	0,03	1,000
Opleiding			-0,16**	0,02	0,08**	0,02	-0,14**	0,02	1,027
Mondiale identiteit							-0,23**	0,02	1,038
<i>R² adjusted</i>	0,045		0,096		0,034		0,175		
<i>F-Change</i>	23,482** ⁰		82,504** ¹		13,677** ⁰		138,195** ²		
N	1439		1439		1439		1439		

* significant bij $p < 0,05$; ** significant bij $p < 0,01$

^a afhankelijke variabele is Bezwaren AZC; ^b afhankelijke variabele is Mondiale Identiteit.

⁰ vergeleken met het lege model, ¹ vergeleken met Model 1, ² vergeleken met Model 2.

Zoals voorspeld in Hypothese 1 blijkt uit Tabel 3 in Model 2 dat hoger opgeleiden minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum ($b = -0,16$; $p < 0,01$). Het voorspellen van iemands

bezwaren tegen de komst van asielzoekerscentrum wordt significant beter wanneer diens opleidingsniveau wordt gebruikt voor het voorspellen ($F\text{ Change}=82,504; p<0,01$). Met elk hoger opleidingsniveau dalen de bezwaren gemiddeld met 0,16 punt. Dit betekent dat iemand met een wo-opleiding gemiddeld 0,80 punt minder bezwaren heeft dan iemand die alleen het basisonderwijs heeft afgerond. Dit is een vrij groot verschil tussen de laagste en hoogste categorie, zeker gezien de schaal die loopt van 1 tot 4. Hypothese 1 wordt dus ondersteund door de resultaten: *“Naarmate mensen een hoger opleidingsniveau hebben, hebben zij minder bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum in hun woonomgeving.”*

Voor ondersteuning van Hypothese 2 moet er aan vier voorwaarden worden voldaan (Baron & Kenny, 1986). De eerste voorwaarde stelt dat mensen met een hoger opleidingsniveau minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum in hun woonomgeving. Hier is aan voldaan in Hypothese 1. De tweede voorwaarde stelt dat mensen met een hoger opleidingsniveau een sterkere mondiale identiteit hebben. De derde voorwaarde stelt dat personen met een sterke mondiale identiteit minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum. De laatste voorwaarde stelt dat het effect van opleidingsniveau kleiner wordt wanneer mondiale identiteit aan het model wordt toegevoegd.

Uit Model 3 in Tabel 3 blijkt dat aan de tweede voorwaarde is voldaan; hogeropgeleiden hebben een sterkere mondiale identiteit dan lageropgeleiden ($b=0,08; p<0,01$). Met elk hoger opleidingsniveau wordt gemiddeld 0,08 punt hoger gescoord op mondiale identiteit. Dit betekent dat iemand met een afgeronde wo-opleiding gemiddeld 0,40 punt hoger scoort op mondiale identiteit dan iemand die alleen het basisonderwijs heeft afgerond. Dit is een redelijk verschil tussen de laagste en hoogste opleidingscategorie vergeleken met de schaal van mondiale identiteit die loopt van 0 tot 6.

Uit Model 4 in Tabel 3 blijkt dat aan de derde voorwaarde is voldaan; personen met een sterke mondiale identiteit hebben minder bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum ($b=-0,23; p<0,01$). Dit is een vrij groot effect, groter dan dat van opleidingsniveau. Het verschil in bezwaren tegen een asielzoekerscentrum tussen de hoogste en laagste categorie van mondiale identiteit is 1,38 punt, wat een vrij groot verschil is op een schaal van 1 tot 4.

Uit Model 4 in Tabel 3 blijkt echter dat aan de laatste voorwaarde niet is voldaan; de coëfficiënt van Opleiding neemt niet substantieel af ($b=-0,14; p<0,01$) vergeleken met de coëfficiënt in Model 2 ($b=-0,16; p<0,01$); Het betrouwbaarheidsinterval van de coëfficiënt uit Model 4 ($[-0,173; -0,107]$) overlapt voor een groot deel met het betrouwbaarheidsinterval van de coëfficiënt uit Model 2 ($[-0,194; -0,125]$), wat betekent dat er geen groot statistisch verschil is tussen de twee coëfficiënten. Er is dus geen significante afname van de coëfficiënt van Opleiding wanneer Mondiale Identiteit wordt toegevoegd aan het model.

Aangezien er niet aan de laatste voorwaarde van mediatie is voldaan, kan er niet geconcludeerd worden dat er sprake van een mediatie-effect is. Er wordt dus niet ondersteuning gevonden voor Hypothese 2: *“Het negatieve effect van opleiding op bezwaren hebben tegen een asielzoekerscentrum wordt gedeeltelijk verklaard doordat hoger opgeleiden een sterkere mondiale identiteit hebben dan lager opgeleiden.”*

Verder is te zien in Model 1 dat mensen meer bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum wanneer deze groot is ($b=0,17$; $p<0,01$). Dit effect blijft robuust tot en met Model 4 ($b=0,18$; $p<0,01$). Daarnaast blijkt uit Model 1 dat mensen die in de stand wonen gemiddeld minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum dan mensen die op het platteland wonen ($b=-0,06$; $p<0,01$). Dit effect neemt af en wordt minder significant wanneer *Opleiding* wordt meegenomen in het model ($b=-0,04$; $p<0,05$) en ook wanneer *Mondiale Identiteit* wordt meegenomen in het model ($b=-0,03$; $p<0,05$).

Opvallend is dat *Geslacht* wel voldoet aan alle voorwaarden van een gedeeltelijke mediatie. Zo blijkt uit Model 2 dat vrouwen minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum dan mannen ($b=-0,28$; $p<0,01$). Daarnaast blijkt uit Model 3 dat vrouwen een sterkere mondiale identiteit hebben dan mannen ($b=0,41$; $p<0,01$). Verder blijkt uit Model 4 dat personen met een sterke mondiale identiteit minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum ($b=-0,23$; $p<0,01$). Ten slotte valt in Model 4 ook op dat de regressiecoëfficiënt van *Geslacht* ($b=-0,19$; $p<0,01$) is afgenomen ten opzichte van Model 2 ($b=-0,28$; $p<0,01$). Het betrouwbaarheidsinterval van de coëfficiënt uit Model 2 ($[-0,385; -0,179]$) overlapt nog voor een deel met het betrouwbaarheidsinterval van de coëfficiënt uit Model 2 ($[-0,289; -0,090]$), waardoor er niet met zekerheid kan worden gesteld dat de afname statistisch significant is. Mondiale identiteit lijkt dus deels te verklaren waarom vrouwen minder bezwaren hebben tegen een asielzoekerscentrum dan mannen, al is het nog niet helemaal zeker of dit effect sterk genoeg is om als statistisch significant te gelden.

Kortom, de resultaten ondersteunen Hypothese 1: Naarmate mensen een hoger opleidingsniveau hebben, hebben zij minder bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum in hun woonomgeving. Voor Hypothese 2 wordt echter geen ondersteuning gevonden; Het verband tussen opleidingsniveau en bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum blijkt niet verklaard te worden door mondiale identiteit. Hoger opgeleiden hebben weliswaar een sterkere mondiale identiteit, en personen met een sterke mondiale identiteit hebben minder bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum, maar mondiale identiteit blijkt geen significante mediërende rol te spelen in de relatie tussen opleidingsniveau en bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum.

Conclusie en discussie

Conclusie

In dit onderzoek is onderzocht of hoger opgeleiden minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum in hun woonomgeving en of dit kan worden verklaard doordat hoger opgeleiden een sterkere mondiale identiteit hebben. Om antwoord te krijgen op deze vraag is er een multivariate lineaire regressieanalyse uitgevoerd, waarvan de resultaten gedeeltelijk ondersteuning boden voor de hypothesen.

Uit de resultaten blijkt dat hoger opgeleiden inderdaad minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Dit is geen onverwachts resultaat aangezien uit vele eerdere onderzoeken al is gebleken dat hoger opgeleiden toleranter zijn richting asielzoekers (Anderson & Ferguson, 2018; Hello et al., 2006; Chen, 2001; Lancee & Sarrasin, 2015; Janmaat, 2022; Bobo & Licari, 1989). Dit komt mogelijk doordat hoger opgeleiden minder dreiging voelen door de komst van asielzoekers, een cognitieve verfijning ondergaan door hun opleiding en meer sociaal contact met andere etniciteiten hebben dat voldoet aan de voorwaarden van de contacttheorie. Dit draagt allemaal bij aan een tolerantere blik richting asielzoekers, wat zich ook uit in meer acceptatie van asielzoekerscentra.

Tegen de verwachtingen in is er geen bewijs gevonden dat mondiale identiteit een mediërende rol speelt in dit verschil tussen lager en hoger opgeleiden. Uit de resultaten blijkt wel dat een sterke mondiale identiteit voorspeld kon worden door iemands opleidingsniveau en dat mensen met een sterke mondiale identiteit minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Het zijn dus twee losstaande interessante effecten, maar mondiale identiteit kan niet verklaren waarom hoger opgeleiden minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Dat hoger opgeleiden een sterkere mondiale identiteit hebben, komt mogelijk doordat zij een cognitieve verfijning ondergaan door hun opleiding, liberale waarden ontwikkelen, zoals tolerantie, openheid, rechtvaardigheid en diversiteit, en vaker postmaterialistische waarden ontwikkelen (Abramson & Inglehart, 1994; Bryant, 2021; Bobo & Licari, 1989; Cornwell & Stoddard, 2006; Duch & Taylor, 1993; Hello et al., 2004; Hello et al., 2006; Henn et al., 2022; Liu et al., 2020; Scott, 2022). Dat mensen met een sterke mondiale identiteit weinig bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum komt mogelijk doordat hoger opgeleiden mondiale groepsnormen internaliseren en als wereldburgers meer empathie en solidariteit tonen voor asielzoekers (Chen, 2021; Liu et al., 2020; McFarland et al., 2019; Nickerson & Louis, 2008; Rathbone, 2023).

Verder viel in de resultaten op dat het effect van geslacht op bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum mogelijk gedeeltelijk gemedieerd wordt door mondiale identiteit. Dit houdt in dat vrouwen minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum, deels omdat zij een

sterkere mondiale identiteit hebben. Het is mogelijk dat dit komt doordat vrouwen meer empathie hebben dan mannen (Mestre et al., 2009).

Discussie

De bevinding dat hoger opgeleiden minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum draagt bij aan ondersteuning van de bestaande kennis dat hoger opgeleiden toleranter zijn dan lager opgeleiden als het gaat om mensen met een migratieachtergrond (Anderson & Ferguson, 2018; Bobo & Licari, 1989; Chen, 2021; Hello et al., 2006; Janmaat, 2022; Lancee & Sarrasin, 2015). De resultaten bieden geen ondersteuning voor de mediërende rol van mondiale identiteit in het verschil tussen hoger en lager opgeleiden in hun bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Er wordt echter wel gevonden dat hoger opgeleiden over het algemeen een sterkere mondiale identiteit hebben, en dat mensen met een sterkere mondiale identiteit minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Daarmee draagt dit onderzoek bij aan het wetenschappelijke debat over de mechanismen achter de verschillen in bezwaren tegen een asielzoekerscentrum. Het levert nieuwe inzichten op die aanknopingspunten bieden voor het gericht verminderen van bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum, wat mogelijk leidt tot minder maatschappelijke onvrede over de komst van asielzoekers.

Hoewel de resultaten duidelijke inzichten opleveren, zijn er ook enkele methodologische beperkingen die de interpretatie ervan kunnen beïnvloeden. Zo was er weinig spreiding in de data, met weinig respondenten die zeggen helemaal geen bezwaren te hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Dit kan deels komen doordat er slechts vier antwoordopties beschikbaar waren, waardoor nuances in de houding van respondenten mogelijk onvoldoende tot uiting kwamen. Hetzelfde geldt voor mondiale identiteit, waar maar weinig mensen aangaven een sterke mondiale identiteit hebben. Daarnaast deden relatief meer hoger opgeleiden mee aan het onderzoek dan lager opgeleiden vergeleken met de verdeling in de Nederlandse bevolking. Ook is gebruikgemaakt van lineaire regressie op categorische variabelen, waardoor de modelbenadering van het lineaire model nooit helemaal perfect is. Ondanks deze beperkingen geven de resultaten een consistent beeld van de onderzochte verbanden. Wellicht waren deze nog duidelijker geweest met betere meetinstrumenten en een representatievere steekproef.

Aangezien de data in dit onderzoek is verzameld in 2022, is het van belang om vervolgonderzoek te overwegen dat recente maatschappelijke en politieke veranderingen meeneemt. Ondertussen zijn er alweer veranderingen in de Nederlandse samenleving geweest. Zo is er voor het eerst in een lange tijd weer voor een rechts kabinet gekozen. Eén van de onderwerpen die dit nieuwe kabinet wil doorvoeren is

strengere asielmaatregelen (NOS, 2024). Dat dit kabinet door Nederlanders werd gekozen, suggereert dat de bezwaren tegen de komst van asielzoekers in asielzoekerscentra toenemen. Het is mogelijk dat de opinie van zowel hoogopgeleide als laagopgeleide Nederlanders in de afgelopen drie jaar is veranderd. Wellicht zijn de opvattingen van beide opleidingsgroepen kritischer geworden ten opzichte van asielzoekers, wat zou kunnen betekenen dat het verschil in bezwaren tussen hoger en lager opgeleiden is afgenomen. Dit zou kunnen komen doordat beide groepen meer dreiging voelen door de komst van asielzoekers door bijvoorbeeld de woningnood. Anderzijds is het ook mogelijk dat lageropgeleiden extremer zijn geworden in hun bezwaren tegen een asielzoekerscentrum. Ze durven deze bezwaren wellicht meer te uiten doordat er een rechts kabinet is gekozen dat strengere asielmaatregelen nastreeft (Matthes, Knoll & Von Sikorski, 2018). Daarnaast is het ook mogelijk dat lager opgeleiden voelen dat er structureel op hen wordt neergekeken door hoger opgeleiden, wat leidt tot gevoelens van uitsluiting en wantrouwen, die bijdragen aan toenemende polarisatie in het publieke debat (Brouwer, 2025). Deze mogelijke veranderingen in opvattingen en maatschappelijke omstandigheden maakt het relevant om te onderzoeken in hoeverre de resultaten standhouden in de huidige maatschappij.

Een andere suggestie voor vervolgonderzoek is om dit onderzoek ook uit te voeren in andere landen met vergelijkbare maatschappelijke ontwikkelingen. Deze maatschappelijke onvrede en veranderende publieke opinie is namelijk niet alleen in Nederland te voelen. Ook in andere landen is een verschuiving van het politieke centrum naar rechts te zien (Ekathimerini, 2024; Lory, 2024). Bijvoorbeeld Oostenrijk waar de extreem-rechtse Vrijheidspartij van Oostenrijk (FPÖ) een kwart van de stemmen won, Frankrijk waar de Rassemblement National (RN) van Marine Le Pen meer dan een derde van de stemmen won, en Duitsland waar de Alternative für Deutschland (AfD) de tweede plaats innam in de Europese verkiezingen van 2024. De AfD pleit voor het stopzetten van asielaanvragen, wat duidt op een groeiende steun voor strengere migratiebeleid onder Duitse kiezers. In sterk rechtse landen, waar strengere asielmaatregelen openlijk worden aangemoedigd, is het mogelijk dat zowel hoger als lager opgeleiden meer bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Lager opgeleiden kunnen ook extremer worden in hun bezwaren, doordat zij zich gesteund voelen door zowel de overheid als een brede groep binnen de samenleving die hun mening deelt (Matthes, Knoll & Von Sikorski, 2018).

Een laatste suggestie voor vervolgonderzoek is om nader te onderzoeken waarom mondiale identiteit sterker aanwezig is bij vrouwen, en of dit het verschil in bezwaren tussen mannen en vrouwen gedeeltelijk kan verklaren. Uit de resultaten blijkt namelijk dat vrouwen over het algemeen een sterkere mondiale identiteit hebben en minder bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum hebben. Een mogelijk achterliggend mechanisme is dat vrouwen over het algemeen empathischer zijn dan mannen (Mestre et al., 2009), wat kan bijdragen aan een sterkere mondiale identiteit.

Literatuurlijst

- Abramson, P. R., & Inglehart, R. (1994). Education, Security, and Postmaterialism: A Comment on Duch and Taylor's "Postmaterialism and the Economic Condition". *American Journal of Political Science*, 797-814. <https://doi.org/10.2307/2111607>
- Acar, B., Bagci, S. C., & Verkuyten, M. (2024). Toleration, discrimination, or acceptance? How majorities interpret and legitimize minority toleration depends on outgroup threat. *British Journal of Social Psychology*, 63(3), 1053-1072. <https://doi.org/10.1111/bjso.12715>
- Allport, G. W. (1954). *The nature of prejudice*. Addison-Wesley.
- Anderson, J., & Ferguson, R. (2018). Demographic and ideological correlates of negative attitudes towards asylum seekers: A meta-analytic review. *Australian Journal of Psychology*, 70(1), 18–29. <https://doi.org/10.1111/ajpy.12162>
- Baron, R. M., & Kenny, D. A. (1986). The moderator–mediator variable distinction in social psychological research: Conceptual, strategic, and statistical considerations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(6), 1173–1182. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.51.6.1173>
- Becker, C. C. (2019). The influence of a migration background on attitudes towards immigration. *Social Inclusion*, 7(4), 279-292. <https://doi.org/10.17645/si.v7i4.2317>
- Bobo, L., & Licari, F. C. (1989). Education and Political Tolerance: Testing the Effects of Cognitive Sophistication and Target Group Affect. *Public Opinion Quarterly*, 53(3), 285. <https://doi.org/10.1086/269154>
- Booth, D. (2021). Post-materialism as a basis for achieving environmental sustainability. *The Journal of Population and Sustainability*, 5(2), 97-125. <http://dx.doi.org/10.3197/jps.2021.5.2.97>
- Borsch, A.S., de Montgomery, C.J., Gauffin, K., Eide, K., Heikkilä, E., Jervelund, S.S. (2019). Health, Education and Employment Outcomes in Young Refugees in the Nordic Countries: A Systematic Review. *Scandinavian Journal of Public Health*. 2019;47(7): 735-747. <https://doi.org/10.1177/1403494818787099>
- Bridges, S., & Mateut, S. (2014). Should they stay or should they go? Attitudes towards immigration in Europe. *Scottish Journal of Political Economy*, 61(4), 397-429. <https://doi.org/10.1111/sjpe.12051>
- Brouwer, M. (2025, 2 juni). Arrogantie van hoger opgeleiden werkt populisme in de hand, zegt deze hoogleraar uit Groningen: ‘Als we niet oppassen, is er geen gesprek meer mogelijk’. *Dagblad van het Noorden*. <https://dvh.nl/drenthe/De-elite-werkt-het-populisme-in-de-hand-zegt-deze-hoogleraar-%E2%80%98Als-we-niet-oppassen-is-er-geen-gesprek-meer-mogelijk%E2%80%99-46468693.html>
- Bryant, P.T. (2021). Cognitive Empathy. In: *Augmented Humanity*. Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-76445-6_5

- CBS. (2024). Wat is het onderwijsniveau van Nederland? - Nederland in cijfers 2024. | CBS.
<https://longreads.cbs.nl/nederland-in-cijfers-2024/wat-is-het-onderwijsniveau-van-nederland>
- CBS. (2022). Inkomen van werkenden - Materiële welvaart in Nederland 2022. | CBS.
<https://longreads.cbs.nl/materiele-welvaart-in-nederland-2022/inkomen-van-werkenden/>
- Chen, G. (2021). Utilitarianism or cosmopolitanism? A study of education's impact on individual attitudes toward foreign countries. *International Interactions*, 48(1), 110-138.
<https://doi.org/10.1080/03050629.2021.1968388>
- Cijfers over vluchtelingen in Europa. (n.d.-a.). Unc Inc / Unc Inc Amsterdam - uncinc.nl.
<https://www.vluchtelingenwerk.nl/nl/nieuws-en-kennis/cijfers-over-vluchtelingen-nederland-europa-wereldwijd/cijfers-over-vluchtelingen-europa#:~:text=In%202023%20vroegen%201.049.020,asielzoekers%20in%20Europa%20per%20jaar.>
- Cijfers over vluchtelingen in Nederland. (n.d.-b.). Unc Inc / Unc Inc Amsterdam - uncinc.nl.
<https://www.vluchtelingenwerk.nl/nl/nieuws-en-kennis/cijfers-over-vluchtelingen-nederland-europa-wereldwijd/cijfers-over-vluchtelingen-nederland#:~:text=vluchtelingen%20in%20Nederland-.Eind%202023%20zijn%20er%20volgens%20UNHCR%2037.767%20vluchtelingen%20in%20Nederland,2021%20waren%20er%2017.117%20asielzoekers.>
- Cornwell, G. H., & Stoddard, E. W. (2006). Freedom, diversity, and global citizenship. *Liberal Education*, 92(2), 26-33. [ERIC - EJ744026 - Freedom, Diversity, and Global Citizenship, Liberal Education, 2006](#)
- Crawley, H., Drinkwater, S., & Kausar, R. (2019). Attitudes towards asylum seekers: Understanding differences between rural and urban areas. *Journal of rural studies*, 71, 104-113.
<https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2019.08.005>
- Christ, O., Schmid, K., Lolliot, S., Swart, H., Stolle, D., Tausch, N., ... & Hewstone, M. (2014). Contextual effect of positive intergroup contact on outgroup prejudice. *Proceedings of the national academy of sciences*, 111(11), 3996-4000. <https://doi.org/10.1073/pnas.1320901111>
- De Spreidingswet | Vijf veelgestelde vragen. (z.d.). Unc Inc / Unc Inc Amsterdam - uncinc.nl.
<https://www.vluchtelingenwerk.nl/nl/nieuws-en-kennis/onze-themas/opvang/de-spreidingswet-vijf-veelgestelde-vragen?>
- Duch, R. M., & Taylor, M. A. (1993). Postmaterialism and the economic condition. *American Journal of Political Science*, 747-779. <https://doi.org/10.2307/2111573>
- Ekathimerini (2024). Election shifts the European Parliament further right.
<https://www.ekathimerini.com/in-depth/1241062>

- Hacker, J. S., Huber, G. A., Nichols, A., Rehm, P., Schlesinger, M., Valletta, R., & Craig, S. (2014). The economic security index: A new measure for research and policy analysis. *Review of Income and Wealth*, 60, S5-S32. <https://doi.org/10.1111/roiw.12053>
- Hello, E., Scheepers, P., Vermulst, A., & Gerris, J. R. M. (2004). Association between Educational Attainment and Ethnic Distance in Young Adults: Socialization by Schools or Parents? *Acta Sociologica*, 47(3), 253-275. <https://doi.org/10.1177/0001699304046222>
- Hello, E., Scheepers, P., & Slegers, P. (2006). Why the more educated are less inclined to keep ethnic distance. *Ethnic and Racial Studies*, 29(5), 959-985. <https://doi.org/10.1080/01419870600814015>
- Henn, M., Sloam, J., & Nunes, A. (2022). Young cosmopolitans and environmental politics: How postmaterialist values inform and shape youth engagement in environmental politics. *Journal of Youth Studies*, 25(6), 709-729. <https://doi.org/10.1080/13676261.2021.1994131>
- How it works - LISS panel. (2023). LISS Panel. <https://www.lissdata.nl/how-it-works>
- Inglehart, R. (1977). *The Silent Revolution: Changing Values and Political Styles Among Western Publics*. Princeton University Press.
- Janmaat, J. G. (2022). "Chapter 10: Education and tolerance: a review of recent research". *Handbook of Civic Engagement and Education*. <https://doi.org/10.4337/9781800376953.00021>
- Kieruij, N. (2024) Codeboek - International Solidarity | Vragenlijst afgenomen in het LISS panel. *Centerdata NL*.
- Kuppens, T., Gootjes, F., Boendermaker, M., Gordijn, E., & Postmes, T. (2020). Ongenoegen, migratie, gastvrijheid en maatschappelijke onrust. <https://www.rug.nl/about-ug/latest-news/news/archief2020/nieuwsberichten/0117-ongenoegen-migratie-gastvrijheid-en-maatschappelijke-onrust-eindrapport.pdf>
- Lancee, B., & Sarrasin, O. (2015). Educated preferences or selection effects? A longitudinal analysis of the impact of educational attainment on attitudes towards immigrants. *European Sociological Review*, 31(4), 490-501. <https://doi.org/10.1093/esr/jcv008>
- LISS panel - Centerdata NL. (2022). *Centerdata NL*. <https://www.centerdata.nl/liss-panel>
- Liu, J. H., Zhang, R. J., Leung, A. K. Y., Gil de Zúñiga, H., Gastardo-Conaco, C., Vasiutynskyi, V., & Kus-Harbord, L. (2020). Empirical correlates of cosmopolitan orientation: etiology and functions in a worldwide representative sample. *Political Psychology*, 41(4), 661-678. <https://doi.org/10.1111/pops.12644>
- Lory, G. (2024). European political landscape shifts right in 2024 as far-right gains ground. Euronews. <https://www.euronews.com/my-europe/2024/12/24/european-political-landscape-shifts-right-in-2024-as-far-right-gains-ground>

- Lubbers, M., Coenders, M., & Scheepers, P. (2006). Objections to asylum seeker centres: Individual and contextual determinants of resistance to small and large centres in the Netherlands. *European Sociological Review*, 22(3), 243-257. <http://www.jstor.org/stable/3806520>
- Matthes, J., Knoll, J., & Von Sikorski, C. (2018). The “spiral of silence” revisited: A meta-analysis on the relationship between perceptions of opinion support and political opinion expression. *Communication Research*, 45(1), 3-33. <https://doi.org/10.1177/0093650217745429>
- McFarland, S., Hackett, J., Hamer, K., Katzarska-Miller, I., Malsch, A., Reese, G., & Reysen, S. (2019). Global human identification and citizenship: A review of psychological studies. *Political Psychology*, 40, 141-171. <https://doi.org/10.1111/pops.12572>
- Mestre, M. V., Samper, P., Frías, M. D., & Tur, A. M. (2009). Are women more empathetic than men? A longitudinal study in adolescence. *The Spanish journal of psychology*, 12(1), 76-83. <https://doi.org/10.1017/S1138741600001499>
- Ministerie van Algemene Zaken. (2024, 15 april). Hoe de Spreidingswet werkt. Asielbeleid | Rijksoverheid.nl. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asielbeleid/aanpak-crisis-opvang-asielzoekers/spreidingswet?>
- Nickerson, A. M., & Louis, W. R. (2008). Nationality versus humanity? Personality, identity, and norms in relation to attitudes toward asylum seekers 1. *Journal of Applied Social Psychology*, 38(3), 796-817. <https://doi.org/10.1111/j.1559-1816.2007.00327.x>
- NOS. (2024, 16 mei). Dit zijn de belangrijke plannen en voornemens uit het coalitieakkoord. <https://nos.nl/collectie/13962/artikel/2520651-dit-zijn-de-belangrijke-plannen-en-voornemens-uit-het-coalitieakkoord>
- Palermo, F., Sergi, B. S., & Sironi, E. (2022). Does urbanization matter? Diverging attitudes toward migrants and Europe's decision-making. *Socio-Economic Planning Sciences*, 83, 101278. <https://doi.org/10.1016/j.seps.2022.101278>
- Pettigrew, T. F., & Tropp, L. R. (2006). A meta-analytic test of intergroup contact theory. *Journal of personality and social psychology*, 90(5), 751. <https://doi/10.1037/0022-3514.90.5.751>
- Rathbone, J. A., Cruwys, T., Stevens, M., Ferris, L. J., & Reynolds, K. J. (2023). The reciprocal relationship between social identity and adherence to group norms. *British Journal of Social Psychology*, 62(3), 1346-1362. <https://doi.org/10.1111/bjso.12635>
- Scott, R. (2022). Does university make you more liberal? Estimating the within-individual effects of higher education on political values. *Electoral Studies*, 77, 102471. <https://doi.org/10.1016/j.electstud.2022.102471>

- Smith, W. C., Fraser, P., Chykina, V., Ikoma, S., Levitan, J., Liu, J., & Mahfouz, J. (2017). Global citizenship and the importance of education in a globally integrated world. *Globalisation, Societies and Education*, 15(5), 648-665. <https://doi.org/10.1080/14767724.2016.1222896>
- Sutkutė, R. (2024). Public discourse on refugees in social media: A case study of the Netherlands. *Discourse & Communication*, 18(1), 72-97. <https://doi.org/10.1177/17504813231188499>
- UNHCR helpt asielzoekers - UNHCR Nederland. (2024, June 18). UNHCR Nederland. <https://www.unhcr.org/nl/wie-we-zijn/wie-we-helpen/asielzoekers/#:~:text=In%202023%20vroegen%20in%20totaal,om%20verspreiding%20tegen%20te%20gaan.>

Bijlage 1

In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van alle variabelen die gebruikt zijn in dit onderzoek. De oorspronkelijke variabelen en de variabelen waar bewerkingen op zijn uitgevoerd worden laten zien. Alle SPSS output is onbewerkt met comments die vanuit de SPSS Syntax komen.

```
* Encoding: UTF-8.
DATASET ACTIVATE DataSet1.

*Operationalisaties van variabelen.
*VARIABLE 1 BEZWAREN TEGEN AZC.
*Oorspronkelijke variabele.
FREQUENCIES VARIABLES=aab22a165
  /ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Statistics

aab22a165 Imagine that an asylum seekers' center was to be established in your area to receive [50/100/500] asylum seekers. How strongly would you object to that?

N	Valid	1439
	Missing	0

aab22a165 Imagine that an asylum seekers' center was to be established in your area to receive [50/100/500] asylum seekers. How strongly would you object to that?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 ...object very strongly to that	376	26,1	26,1	26,1
	2 ...somewhat object to that	439	30,5	30,5	56,6
	3 ...not object to that	445	30,9	30,9	87,6
	4 ...not object to that at all	179	12,4	12,4	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=aab22a165
  /STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.
```

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
aab22a165 Imagine that an asylum seekers' center was to be established in your area to receive [50/100/500] asylum seekers. How strongly would you object to that?	1439	1	4	2,30	,990
Valid N (listwise)	1439				

*Toelichting: De frequentieverdeling is nog niet eens heel scheef verdeeld, maar er blijkt wel dat er meer mensen bezwaren tegen de komst van een AZC hebben dan mensen die er helemaal geen probleem mee zouden hebben.

*Respondenten neigen de middelste opties het vaakste te kiezen (2; 30,5%) (3; 30,9%). Wanneer ze toch extreme waarden vertonen zijn deze vaker negatief (1; 26,1%) dan positief (4; 12,4%).

*Nieuwe schaal.

```
RECODE aab22a165 (1=4) (2=3) (3=2) (4=1) INTO Bezwaren_AZC.
EXECUTE.
```

*Toelichting: Deze nieuwe variabele Bezwaren_AZC maakt gebruik van de data van de oude variabele aab22a165, maar de schaal is nu omgedraaid.

*Toelichting: Als er nu 1 wordt gescoord betekent dat '...not object to that at all' en als er 4 wordt gescoord betekent dit nu '...object to that very strongly'.

*Gehercodeerde variabele.

```
FREQUENCIES VARIABLES=Bezwaren_AZC
/ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Statistics

Bezwaren_AZC

N	Valid	1439
	Missing	0

Bezwaren_AZC					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	179	12,4	12,4	12,4
	2,00	445	30,9	30,9	43,4
	3,00	439	30,5	30,5	73,9
	4,00	376	26,1	26,1	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=Bezwaren_AZC
/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.
```

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Bezwaren_AZC	1439	1,00	4,00	2,7033	,99032
Valid N (listwise)	1439				

*Toelichting: Bij de nieuwe variabele geldt: 1=not object to that at all, 2=not object to that, 3=somewhat object to that, 4=object very strongly to that.

```
*VARIABLE 2 OPLEIDING.
*Oorspronkelijke variabele.
FREQUENCIES VARIABLES=oplcatt
/ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Statistics

oplcatt Level of education in CBS
(Statistics Netherlands) categories

N	Valid	1439
	Missing	0

oplcatt Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 primary school	57	4,0	4,0	4,0
	2 vmbo (intermediate secondary education, US: junior high school)	258	17,9	17,9	21,9
	3 havo/vwo (higher secondary education/preparatory university education, US: senior high school)	110	7,6	7,6	29,5
	4 mbo (intermediate vocational education, US: junior college)	366	25,4	25,4	55,0
	5 hbo (higher vocational education, US: college)	439	30,5	30,5	85,5
	6 wo (university)	209	14,5	14,5	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=oplcatt
/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.
```

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
oplcatt Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	1439	1	6	4,04	1,427
Valid N (listwise)	1439				

*Toelichting: Deze variabele wordt gebruikt zoals die oorspronkelijk al was gecodeerd, dus hier hoeft niks aan te veranderen.

*Toelichting: Er zijn behoorlijk wat hoogopgeleiden (hbo en wo) (45%).

*Toelichting: Ook valt op dat er weinig respondenten gestopt zijn met studeren na het basisonderwijs (17,9%).

*Toelichting: Er zijn wel weer meer respondenten die na het vmbo zijn gestopt met studeren (17,9%). En er zijn weinig respondenten gestopt met studeren na het afronden van havo/vwo (7,6%).

```
*VARIABLE 3 MONDIALE IDENTITEIT.
*Oorspronkelijke vragen.
FREQUENCIES VARIABLES=aab22a155
/ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Statistics

aab22a155 To what extent do you feel involved in the living conditions of the following groups of people?
People around the world

N	Valid	1439
	Missing	0

aab22a155 To what extent do you feel involved in the living conditions of the following groups of people? People around the world

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Very strongly	7	,5	,5	,5
	2 Strongly	77	5,4	5,4	5,8
	3 To some degree	570	39,6	39,6	45,4
	4 Not very strongly	553	38,4	38,4	83,9
	5 Not at all	232	16,1	16,1	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

```
FREQUENCIES VARIABLES=aab22a201
/ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Statistics

aab22a201 How much of a connection do you feel with ... The world

N	Valid	1439
	Missing	0

aab22a201 How much of a connection do you feel with ... The world

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 strongly connected	68	4,7	4,7	4,7
	2 connected	468	32,5	32,5	37,2
	3 not very connected	618	42,9	42,9	80,2
	4 not at all connected	285	19,8	19,8	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

*Toelichting aab22a155: Uit deze frequentieverdeling blijkt dat maar een aantal respondenten zich sterk of zeer sterk betrokken voelt bij de levensomstandigheden van anderen over de hele wereld.

*Toelichting aab22a155: Daarentegen zijn er heel veel respondenten die een gemiddeld antwoord geven van 'een beetje' en 'niet zo sterk'.

*Toelichting aab22a155: Er is een groter aantal respondenten dat zich helemaal niet betrokken voelt dan mensen die zich heel sterk betrokken voelen.

*Toelichting aab22a201: Bij deze variabele is de beschrijving een beetje hetzelfde als die hierboven.

*Toelichting aab22a201: Er zijn meer respondenten die zich niet sterk betrokken voelen bij de levensomstandigheden van anderen over de hele wereld (19,9%) dan respondenten die dit wel sterk voelen (4,5%).

*Toelichting aab22a201: Het lijkt alsof de variabele hierboven extremer is, maar als je 'very strongly' (0,5%) en 'strongly' (5,3%) samenvoegt kom je uit op 5,8%.

*Gehercodeerde variabelen.

```
RECODE aab22a155 (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1) INTO Mondiale_Identiteit_1.
EXECUTE.
```

```
RECODE aab22a201 (1=4) (2=3) (3=2) (4=1) INTO Mondiale_Identiteit_2.
EXECUTE.
```

*Cronbach's Alpha checken.

```
RELIABILITY
/VARIABLES=Mondiale_Identiteit_1 Mondiale_Identiteit_2
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
/MODEL=ALPHA.
```

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	1439	100,0
	Excluded ^a	0	,0
	Total	1439	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
,697	2

*Toelichting: Een Cronbach's Alpha van 0,697 is netjes en al helemaal als dit bereikt is met maar 2 items.

*Schaal gelijk maken en samenvoegen van de twee variabelen.

```
COMPUTE Mondiale_Identiteit_1_CORRECTSCHAAL=((Mondiale_Identiteit_1 -1 ) * 0.75).
EXECUTE.
```

```
COMPUTE Mondiale_Identiteit_2_CORRECTSCHAAL=Mondiale_Identiteit_2 - 1.
EXECUTE.
```

```
COMPUTE Mondiale_Identiteit_Totaal=Mondiale_Identiteit_1_CORRECTSCHAAL +
Mondiale_Identiteit_2_CORRECTSCHAAL.
EXECUTE.
```

*Toelichting: Ik wil dat beide schalen vanaf 0 beginnen, omdat anders de ene op 1 en de andere op 0,8 begint, dus trek ik van beide item 1 punt af.

*Daarna wil ik dat Mondiale_Identiteit_1, die van 1-5 loopt, dezelfde schaal heeft als Mondiale_Identiteit_2. Dit doe ik door de variabele te vermenigvuldigen met 0,8.

*Gehercodeerde variabele.

```
FREQUENCIES VARIABLES=Mondiale_Identiteit_Totaal
/ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Statistics

Mondiale_Identiteit_Totaal

N	Valid	1439
	Missing	0

Mondiale_Identiteit_Totaal					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	142	9,9	9,9	9,9
	,75	113	7,9	7,9	17,7
	1,00	69	4,8	4,8	22,5
	1,50	30	2,1	2,1	24,6
	1,75	321	22,3	22,3	46,9
	2,00	17	1,2	1,2	48,1
	2,50	213	14,8	14,8	62,9
	2,75	108	7,5	7,5	70,4
	3,00	4	,3	,3	70,7
	3,25	14	1,0	1,0	71,6
	3,50	293	20,4	20,4	92,0
	3,75	11	,8	,8	92,8
	4,00	1	,1	,1	92,8
	4,25	48	3,3	3,3	96,2
	4,50	34	2,4	2,4	98,5
	5,00	2	,1	,1	98,7
	5,25	15	1,0	1,0	99,7
	6,00	4	,3	,3	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=Mondiale_Identiteit_Totaal
  /STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.
```

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Mondiale_Identiteit_Totaal	1439	,00	6,00	2,2391	1,26239
Valid N (listwise)	1439				

*Toelichting: De frequentietabel ziet er een beetje raar uit door de verandering in de schalen.

*Toelichting: Er is wel duidelijk te zien dat het grootste deel mensen lager scoren, en dus minder sterke mondiale identiteit hebben.

*Toelichting: Dit is te zien in het cumulatieve percentage; bijna 50% (48,1%) van de respondenten scoren 2,00 of lager terwijl de schaal van 0 tot 6,2 loopt.

*Toelichting: Als je dit vergelijkt met de hoge kant (6,2-4,2) scoort maar 7,2% van de respondenten in dit hogere interval van gelijke grootte.

```
*VARIABLE 4 GESLACHT.
*Oorspronkelijke variabele.
FREQUENCIES VARIABLES=geslacht
  /ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Statistics					
geslacht Gender					
N	Valid	1439			
	Missing	0			
geslacht Gender					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Male	939	65,3	65,3	65,3
	2 Female	500	34,7	34,7	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

*Toelichting: Er zijn bijna dubbel zoveel mannen als vrouwen die meedoen aan dit onderzoek.

```
*Nieuwe schaal.
RECODE geslacht (1=0) (2=1) INTO Geslacht1.
EXECUTE.
```

```
*Gehercodeerde variabele.
FREQUENCIES VARIABLES=Geslacht1
  /ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Statistics

Geslacht1

N	Valid	1439
	Missing	0

		Geslacht1			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	939	65,3	65,3	65,3
	1,00	500	34,7	34,7	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

*Toelichting: Bij de gehercodeerde variabele geldt 0=man en 1=vrouw.

```
*VARIABLE 5 STEDELIJKHEID.
*Oorspronkelijke variabele.
FREQUENCIES VARIABLES=sted
/ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Statistics

sted Urban character of place of residence

N	Valid	1439
	Missing	0

sted Urban character of place of residence

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Extremely urban	243	16,9	16,9	16,9
	2 Very urban	307	21,3	21,3	38,2
	3 Moderately urban	269	18,7	18,7	56,9
	4 Slightly urban	296	20,6	20,6	77,5
	5 Not urban	324	22,5	22,5	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=sted
/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.
```

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
sted Urban character of place of residence	1439	1	5	3,10	1,409
Valid N (listwise)	1439				

*Toelichting: De verdeling is niet normaal-verdeeld, want er is geen Bell curve te zien. Wel is er een redelijk gelijke verdeling te zien.

*Toelichting: Elke categorie zit rond de 20%. Van mensen die in extreem stedelijke gebieden wonen zijn er relatief minder (16,2%) en van mensen die niet stedelijk wonen zijn er relatief meer (23,4%).

*Nieuwe schaal.

```
RECODE sted (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1) INTO Stedelijkheid.
EXECUTE.
```

*Gehercodeerde variabele.

```
FREQUENCIES VARIABLES=Stedelijkheid
/ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Statistics

Stedelijkheid

N	Valid	1439
	Missing	0

Stedelijkheid					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	324	22,5	22,5	22,5
	2,00	296	20,6	20,6	43,1
	3,00	269	18,7	18,7	61,8
	4,00	307	21,3	21,3	83,1
	5,00	243	16,9	16,9	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=Stedelijkheid
  /STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.
```

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Stedelijkheid	1439	1,00	5,00	2,8951	1,40908
Valid N (listwise)	1439				

*Toelichting: Bij de gehercodeerde variabele geldt 1=not urban, 2=slightly urban, 3=moderatly urban, 4=very urban, 5=extremely urban.

```
*VARIABLE 6 GROOTTE AZC.
*Oorspronkelijke variabele.
FREQUENCIES VARIABLES=aab22a001
/ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Statistics

aab22a001 Random variable:
Number of asylum seekers

N	Valid	1439
	Missing	0

aab22a001 Random variable: Number of asylum seekers

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 50	473	32,9	32,9	32,9
	2 100	456	31,7	31,7	64,6
	3 500	510	35,4	35,4	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=aab22a001
/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.
```

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
aab22a001 Random variable: Number of asylum seekers	1439	1	3	2,03	,826
Valid N (listwise)	1439				

```
*Nieuwe naam geven.
COMPUTE Grootte_AZC=aab22a001.
EXECUTE.
*Toelichting: De variabele had een duidelijkere naam nodig, maar de schaal is goed
zoals hij is.
```

Bijlage 2

In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van alle univariate, bivariate en multivariate analyses die zijn uitgevoerd in de resultatenparagraaf. Naast de titels van de variabelen, is alle SPSS output onbewerkt met comments die vanuit de SPSS Syntax komen.

```
* Encoding: UTF-8.
DATASET ACTIVATE DataSet1.

* Schalen omdraaien.
*Mondiale Identiteit.
RECODE aab22a155 (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1) INTO Mondiale_Identiteit_1.
EXECUTE.
RECODE aab22a201 (1=4) (2=3) (3=2) (4=1) INTO Mondiale_Identiteit_2.
EXECUTE.
COMPUTE Mondiale_Identiteit_1_CORRECTSCHAAL=((Mondiale_Identiteit_1 -1 ) * 0.75).
EXECUTE.
COMPUTE Mondiale_Identiteit_2_CORRECTSCHAAL=Mondiale_Identiteit_2 - 1.
EXECUTE.
COMPUTE Mondiale_Identiteit_Totaal=Mondiale_Identiteit_1_CORRECTSCHAAL +
Mondiale_Identiteit_2_CORRECTSCHAAL.
EXECUTE.
*Toelichting: Ik wil dat beide schalen vanaf 0 beginnen, omdat anders de ene op 1 en
de andere op 0,75 begint, dus trek ik van beide item 1 punt af.
*Daarna wil ik dat Mondiale_Identiteit_1, die van 0-4 loopt, dezelfde schaal heeft
als Mondiale_Identiteit_2. Dit doe ik door de variabele te vermenigvuldigen met 0,75.

*Bezwaren AZC.
RECODE aab22a165 (1=4) (2=3) (3=2) (4=1) INTO Bezwaren_AZC.
EXECUTE.

*Stedelijkheid.
RECODE sted (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1) INTO Stedelijkheid.
EXECUTE.

*Herkomst.
RECODE herkomstgroep (101=101) (102=102) (0=0) (201=0) (202=202) INTO Herkomst.
EXECUTE.

*Geslacht.
RECODE geslacht (1=0) (2=1) INTO Geslacht1.
EXECUTE.

*Grootte AZC.
COMPUTE Grootte_AZC=aab22a001.
EXECUTE.

*Missing verwijderen.
COMPUTE Misval=Missing(oplcat) + Missing(geslacht) + Missing(sted) +
Missing(Mondiale_Identiteit_1_CORRECTSCHAAL) +
Missing(Mondiale_Identiteit_2_CORRECTSCHAAL) + Missing(Bezwaren_AZC) +
Missing(aab22a001).
EXECUTE.

* Selecteer de respondenten zonder missing data: Misval = 0, en alleen gezinshoofden,
en alleen Nederlanders of tweedegeneratie Westerse migranten..
USE ALL.
COMPUTE filter_$=(positie = 1 & Herkomst = 0 & Misval = 0).
VARIABLE LABELS filter_$ 'positie = 1 & Herkomst = 0 & Misval = 0 (FILTER)'.
VALUE LABELS filter_$ 0 'Not Selected' 1 'Selected'.
```

```

FORMATS filter_$ (f1.0).
FILTER BY filter_$.
EXECUTE.

```

```

*Dubbel checken wie er nu geselecteerd zijn.
FREQUENCIES VARIABLES=Bezwaren_AZC
  /ORDER=ANALYSIS.

```

Frequencies

Statistics

Bezwaren_AZC

N	Valid	1439
	Missing	0

Bezwaren_AZC					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	179	12,4	12,4	12,4
	2,00	445	30,9	30,9	43,4
	3,00	439	30,5	30,5	73,9
	4,00	376	26,1	26,1	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

*Toelichting: N=1439 nu dat alle gezinshoofden, Nederlanders, tweedegeneratie Westerse migranten zijn geselecteerd en de missings eruit gehaald.

```

*Beschrijvende statistieken.
*Univariaat.
*Descriptives.
DESCRIPTIVES VARIABLES=Mondiale_Identiteit_Totaal Bezwaren_AZC Stedelijkheid Geslacht1
Grootte_AZC
  oplcat
  /STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

```

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Mondiale_Identiteit_Totaal	1439	,00	6,00	2,2391	1,26239
Bezwaren_AZC	1439	1,00	4,00	2,7033	,99032
Stedelijkheid	1439	1,00	5,00	2,8951	1,40908
Geslacht1	1439	,00	1,00	,3475	,47633
Grootte_AZC	1439	1,00	3,00	2,0257	,82639
oplcac Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	1439	1	6	4,04	1,427
Valid N (listwise)	1439				

*Toelichting:

*Mondiale identiteit heeft een schaal van 0,0-6,0 en het gemiddelde is 2,24 met een standaarddeviatie van 1,26, wat laat zien dat er meer mensen lager scoren.

*Bezwaren AZC heeft een schaal van 1,0-4,0 en het gemiddelde is 2,70 met een standaarddeviatie van 0,99, wat laat zien dat meer respondenten bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum hebben.

*Stedelijkheid heeft een schaal van 1,0-5,0 en het gemiddelde is 2,90 met een standaarddeviatie van 1,41, wat laat zien dat het redelijk normaal verdeeld is. Het gemiddelde is namelijk bijna 3 wat precies tussen 5 en 1 zit.

*Geslacht heeft een schaal van een 0,0-1,0 en het gemiddelde is 0,35 met een standaarddeviatie van 0,48, wat laat zien dat er meer mannen in de steekproef zitten dan vrouwen, want 0 is een man en 1 is een vrouw.

*Grootte AZC heeft een schaal van 1,0-3,0 en het gemiddelde is 2,03 met een standaarddeviatie van 0,83. De 2,03 laat zien dat alle drie de opties waarschijnlijk ongeveer even vaak gekozen zijn.

*Opleiding heeft een schaal van 1,0-6,0 en het gemiddelde is 4,04 met een standaarddeviatie van 1,43. Dit zijn relatief veel hoger opgeleiden.

*Frequenties.

```

FREQUENCIES VARIABLES=Mondiale_Identiteit_Totaal Bezwaren_AZC Stedelijkheid Geslacht1
Grootte_AZC
  oplcat
  /ORDER=ANALYSIS.

```

Frequencies

		Statistics					oplcac Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories
		Mondiale_ Identiteit_Totaal	Bezwaren_AZC	Stedelijkheid	Geslacht1	Grootte_AZC	
N	Valid	1439	1439	1439	1439	1439	1439
	Missing	0	0	0	0	0	0

Frequency Table

		Mondiale_ Identiteit_Totaal			Cumulative
		Frequency	Percent	Valid Percent	Percent
Valid	,00	142	9,9	9,9	9,9
	,75	113	7,9	7,9	17,7
	1,00	69	4,8	4,8	22,5
	1,50	30	2,1	2,1	24,6
	1,75	321	22,3	22,3	46,9
	2,00	17	1,2	1,2	48,1
	2,50	213	14,8	14,8	62,9
	2,75	108	7,5	7,5	70,4
	3,00	4	,3	,3	70,7
	3,25	14	1,0	1,0	71,6
	3,50	293	20,4	20,4	92,0
	3,75	11	,8	,8	92,8
	4,00	1	,1	,1	92,8
	4,25	48	3,3	3,3	96,2
	4,50	34	2,4	2,4	98,5
	5,00	2	,1	,1	98,7
	5,25	15	1,0	1,0	99,7
	6,00	4	,3	,3	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

Bezwaren_AZC					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	179	12,4	12,4	12,4
	2,00	445	30,9	30,9	43,4
	3,00	439	30,5	30,5	73,9
	4,00	376	26,1	26,1	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

Stedelijkheid					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	324	22,5	22,5	22,5
	2,00	296	20,6	20,6	43,1
	3,00	269	18,7	18,7	61,8
	4,00	307	21,3	21,3	83,1
	5,00	243	16,9	16,9	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

Geslacht1					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	939	65,3	65,3	65,3
	1,00	500	34,7	34,7	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

Grootte_AZC					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	473	32,9	32,9	32,9
	2,00	456	31,7	31,7	64,6
	3,00	510	35,4	35,4	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

oplcac Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 primary school	57	4,0	4,0	4,0
	2 vmbo (intermediate secondary education, US: junior high school)	258	17,9	17,9	21,9
	3 havo/vwo (higher secondary education/preparatory university education, US: senior high school)	110	7,6	7,6	29,5
	4 mbo (intermediate vocational education, US: junior college)	366	25,4	25,4	55,0
	5 hbo (higher vocational education, US: college)	439	30,5	30,5	85,5
	6 wo (university)	209	14,5	14,5	100,0
	Total	1439	100,0	100,0	

* Toelichting:.

*Mondiale identiteit: De frequentietabel ziet er een beetje raar uit door de verandering in de schalen.

*Er is wel duidelijk te zien dat het grootste deel mensen lager scoren, en dus minder sterke mondiale identiteit hebben.

*Dit is te zien in het cumulatieve percentage; bijna 50% (48,1%) van de respondenten scoren 2,00 of lager terwijl de schaal van 0 tot 6,0 loopt.

*Als je dit vergelijkt met de hoge kant (6,0-4,0) scoort maar 7,2% van de respondenten in dit hogere interval van gelijke grootte.

*Toelichting:.

*Bezwaren AZC: Uit dit frequentietabel is af te lezen dat mensen meer neigen richting veel bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum dan helemaal geen bezwaren hebben.

*Er is maar 12,4% die helemaal geen bezwaren zou hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum, terwijl 26,1% juist wel grote bezwaren hebben.

*De middelste opties (2 en 3) worden daarentegen allebei ongeveer even vaak gekozen (30,9% en 30,5%). Dit zijn de opties die vaker gekozen zijn.

*Dus deze respondenten zijn over het algemeen best gematigd (2; 30,9% en 3; 30,5%), maar als ze extreme gevoelens hebben over de komst van een asielzoekerscentrum zullen deze gevoelens eerder negatief (4; 26,1%) zijn dan positief (1; 12,4%).

*Toelichting:

*Stedelijkheid: De respondenten zijn redelijk verdeeld over de soorten stedelijkheid. Er wonen ongeveer even veel respondenten in de opties.

*De enige categorie die een beetje opvalt is 'extreem stedelijk/urban' (5); hier zijn er net wat minder van in de steekproef.

*Toelichting:.

*Geslacht: Uit de frequentietabel blijkt dat er meer mannen in de steekproef zitten. Met een verdeling van 65/35 zou het problematisch kunnen zijn om niet te controleren voor het effect van geslacht.

*Toelichting:.

*Grootte AZC: Uit de frequentietabel is af te lezen dat de 3 opties die de respondenten voorgeschoteld konden krijgen ongeveer gelijk zijn verdeeld.

*Optie 3 komt net wat vaker voor, wat betekent dat net wat meer mensen de vraag over de komst van een asielzoekerscentrum waarin 500 asielzoekers komen te wonen gesteld werd.

*Toelichting:.

*Opleiding: Er zijn weinig respondenten die zijn gestopt met studeren nadat ze de basisschool hadden afgerond (1; 4,0%). Er is wel een groter deel gestopt met studeren na de middelbare school ((2) 17,9% + (3) 7,6% = 25,5%).

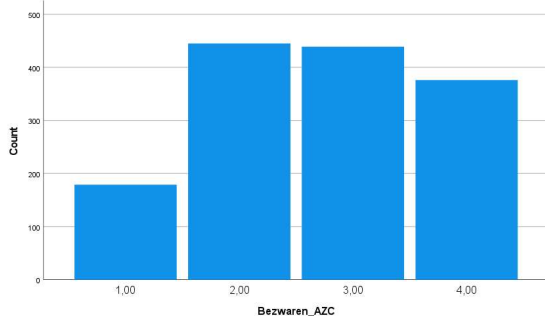
* Van de mensen die door bleven studeren is het grootste deel een HBO-opleiding gaan doen (30,5%), gevolgd door een MBO-opleiding (25,4%), en dit rijtje wordt afgesloten met mensen die een WO-opleiding hebben gedaan (14,5%).

*Graphs.

GRAPH

/BAR(SIMPLE)=COUNT BY Bezwaren_AZC.

Graph

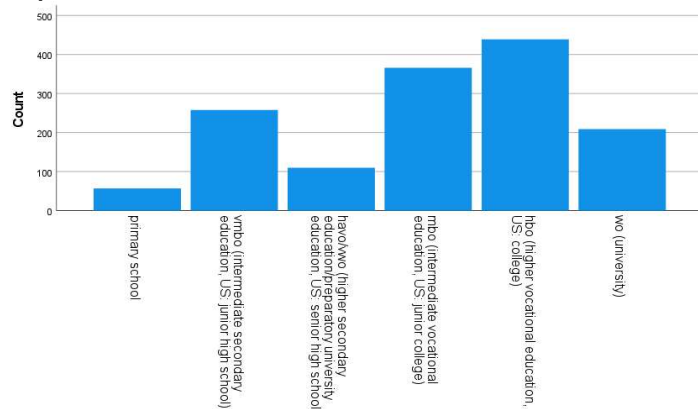
*Toelichting: In deze grafiek is te zien dat meeste mensen kiezen voor de middelste opties (2 en 3). Als respondenten extremere gevoelens hebben zullen die eerder negatief zijn dan positief.

*De groep die het positiefst is over de komst van een asielzoekerscentrum is ook de kleinste groep.

GRAPH

/BAR(SIMPLE)=COUNT BY oplcat.

Graph

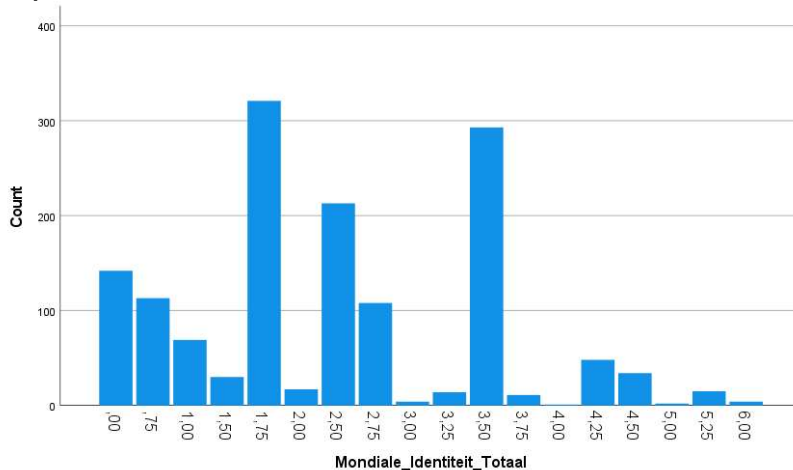
*Toelichting: De opleiding die het meest is gedaan door de respondenten is HBO, en dit

wordt opgevolgd door MBO. De vervolgopleiding die door de minste respondenten gedaan is WO.

*Er is maar een klein aantal respondenten dat de havo/vwo heeft afgerond en daarna niet is blijven doorstuderen. Er is een nog kleiner aantal respondenten dat na de basisschool is gestopt met leren.

GRAPH
/BAR(SIMPLE)=COUNT BY Mondiale_Identiteit_Totaal.

Graph

*Toelichting: Deze grafiek ziet er een beetje raar uit door de verandering in schalen. Wat opvalt is dat er aardig wat mensen heel laag scoren (tussen 0,00 en 2,00) terwijl er weinig mensen heel hoog scoren (tussen 4,00 en 6,00).

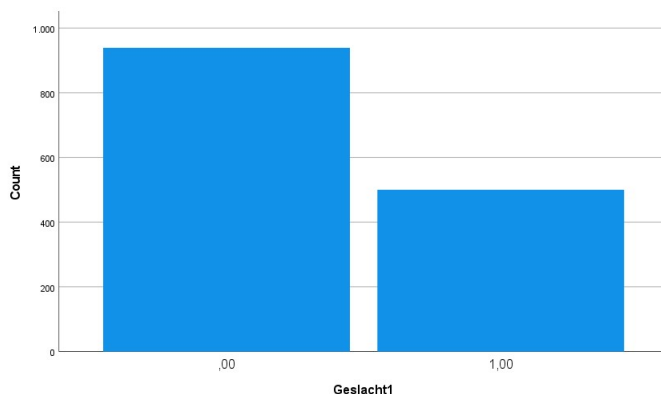
*Het valt ook op dat 1,75; 2,50 en 3,50 vaker worden gekozen. Dit komt doordat twee bepaalde opties van de items dan vaak samen gekozen werden.

*Bijvoorbeeld voor 1,75; 1,75 kan alleen bereikt worden door 1 en 0,75 bij elkaar op te tellen. Daarvoor moest de respondent op beide items 1 hebben gescoord.

*Bijvoorbeeld voor 3,50; 3,50 kan alleen bereikt worden door 2 en 1,5 bij elkaar op te tellen. Daarvoor moest de respondent op beide items 2 hebben gescoord.

GRAPH
/BAR(SIMPLE)=COUNT BY Geslacht1.

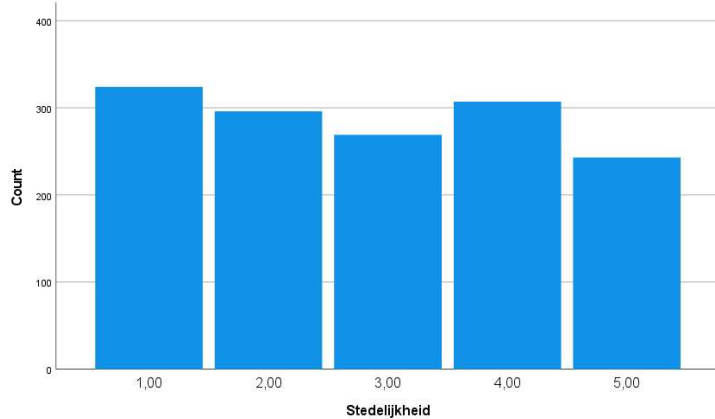
Graph

*Toelichting: Er is te zien dat er meer mannen dan vrouwen in de steeproef zitten.

```
GRAPH
/BAR(SIMPLE)=COUNT BY Stedelijkheid.
```

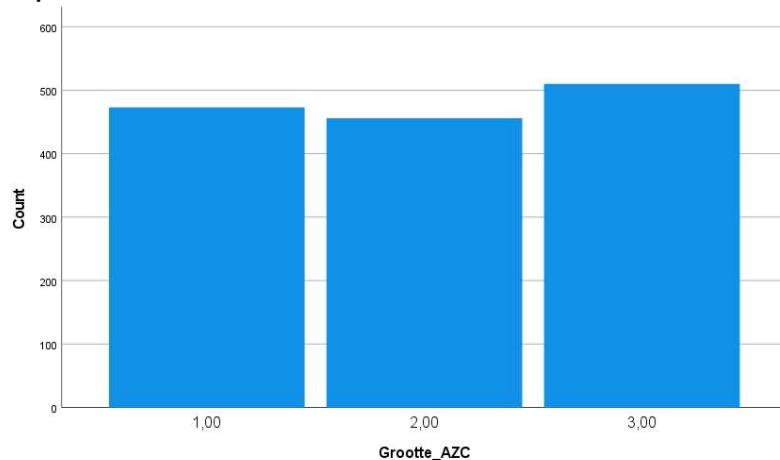
Graph

*Toelichting: Er is een redelijk gelijke verdeling te zien. Wat opvalt is dat 5,00 en 3,00 net iets minder vaak voorkomen, maar niet zo erg dat het problematisch is voor de analyses.

```
GRAPH
/BAR(SIMPLE)=COUNT BY Grootte_AZC.
```

Graph

*Toelichting: Er is hier ook een redelijk gelijke verdeling te zien. Er zijn net wat meer respondenten die een asielzoekerscentrum met 500 asielzoekers in de vraag te zien kregen dan respondenten die 100/50 te zien kregen. Dit is niet problematisch.

*Beschrijvende statistieken.

*Bivariaat.

*Correlaties.

*Alle variabelen worden als continue beschouwd, dus kunnen ze met Pearson correlatie worden berekend.

CORRELATIONS

/VARIABLES=Bezwaren_AZC oplcat Mondiale_Identiteit_Totaal Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC

/PRINT=TWOTAIL NOSIG FULL

/MISSING=PAIRWISE.

Correlations

		Correlations					
		Bezwaren_AZC	oplcac Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	Mondiale_Identiteit_Totaal	Geslacht1	Stedelijkheid	Grootte_AZC
Bezwaren_AZC	Pearson Correlation	1	-,231**	-,323**	-,134**	-,107**	,144**
	Sig. (2-tailed)		<,001	<,001	<,001	<,001	<,001
	N	1439	1439	1439	1439	1439	1439
oplcac Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	Pearson Correlation	-,231**	1	,095**	-,037	,120**	,009
	Sig. (2-tailed)	<,001		<,001	,164	<,001	,747
	N	1439	1439	1439	1439	1439	1439
Mondiale_Identiteit_Totaal	Pearson Correlation	-,323**	,095**	1	,157**	,074**	,007
	Sig. (2-tailed)	<,001	<,001		<,001	,005	,793
	N	1439	1439	1439	1439	1439	1439
Geslacht1	Pearson Correlation	-,134**	-,037	,157**	1	,115**	,006
	Sig. (2-tailed)	<,001	,164	<,001		<,001	,833
	N	1439	1439	1439	1439	1439	1439
Stedelijkheid	Pearson Correlation	-,107**	,120**	,074**	,115**	1	-,014
	Sig. (2-tailed)	<,001	<,001	,005	<,001		,585
	N	1439	1439	1439	1439	1439	1439
Grootte_AZC	Pearson Correlation	,144**	,009	,007	,006	-,014	1
	Sig. (2-tailed)	<,001	,747	,793	,833	,585	
	N	1439	1439	1439	1439	1439	1439

****.** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

*Toelichting:

- * BEZWAREN AZC x OPLEIDING= -0,23 en $p<0,01$.
- * BEZWAREN AZC x MONDIALE IDENTITEIT= -0,32 en $p<0,01$.
- * BEZWAREN AZC x GESLACHT= -0,13 en $p<0,01$.
- * BEZWAREN AZC x STEDELIJKHEID= -0,11 en $p<0,01$.
- * BEZWAREN AZC x GROOTTE AZC= 0,14 en $p<0,01$.
- * OPLEIDING x MONDIALE IDENTITEIT= 0,10 en $p<0,01$.
- * OPLEIDING x GESLACHT= -0,04 en $p=0,164$.
- * OPLEIDING x STEDELIJKHEID= 0,12 en $p<0,01$.
- * OPLEIDING x GROOTTE AZC= 0,01 en $p=0,747$.
- * MONDIALE IDENTITEIT x GESLACHT= 0,16 en $p<0,01$.
- * MONDIALE IDENTITEIT x STEDELIJKHEID= 0,07 en $p<0,01$.
- * MONDIALE IDENTITEIT x GROOTTE AZC= 0,01 en $p=0,793$.
- * GESLACHT x STEDELIJKHEID= 0,12 en $p<0,01$.
- * GESLACHT x GROOTTE AZC= 0,01 en $p=0,833$.
- * STEDELIJKHEID x GROOTTE AZC= -0,02 en $p=0,585$.

*Dit zijn over het algemeen allemaal vrij zwakke correlaties. De enige die wat groter zijn, zijn [BEZWAREN AZC x MONDIALE IDENTITEIT] en [BEZWAREN AZC x OPLEIDING].

*Ze zijn allebei negatief wat betekent dat een meer bezwaren samen gaat met minder opleiding en minder mondiale identiteit. Dit was ook verwacht in de theorie.

```

*Beschrijvende statistieken.
*Bivariaat.
* Multicollineariteit.
REGRESSION
  /MISSING LISTWISE
  /STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R ANOVA COLLIN TOL CHANGE ZPP
  /CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
  /NOORIGIN
  /DEPENDENT Bezwaren_AZC
  /METHOD=ENTER oplcat Mondiale_Identiteit_Totaal Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC.

```

Regression

Variables Entered/Removed ^a			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Grootte_AZC, Geslacht1, oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories, Stedelijkheid, Mondiale_Identiteit_Totaal ^b		. Enter

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

b. All requested variables entered.

Model Summary									
Model	R	R	Adjusted R	Std. Error of	R Square	Change Statistics			Sig. F
		Square	Square	the Estimate	Change	F	Change	df1	df2
1	,422 ^a	,178	,175	,89947	,178	62,032		5	1433
									<,001

a. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories, Stedelijkheid, Mondiale_Identiteit_Totaal

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	250,935	5	50,187	62,032	<,001 ^b
	Residual	1159,360	1433	,809		
	Total	1410,295	1438			

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories, Stedelijkheid, Mondiale_Identiteit_Totaal

		Coefficients ^a											
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			95,0% Confidence Interval for B		Correlations			Collinearity Statistics	
Model		B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Lower Bound	Upper Bound	Zero-order	Partial I	Part	Tolerance	VIF
1	(Constant)	3,583	,106		33,684	<,001	3,374	3,792					
	oplcac Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	-,140	,017	-,202	-8,339	<,001	-,174	-,107	-,231	-,215	-,200	,974	1,027
	Mondiale_Identiteit_Totaal	-,225	,019	-,287	-11,756	<,001	-,263	-,188	-,323	-,297	-,282	,963	1,038
	Geslacht1	-,190	,051	-,091	-3,731	<,001	-,289	-,090	-,134	-,098	-,089	,960	1,041
	Stedelijkheid	-,034	,017	-,049	-2,006	,045	-,068	-,001	-,107	-,053	-,048	,969	1,032
	Grootte_AZC	,176	,029	,147	6,141	<,001	,120	,233	,144	,160	,147	1,000	1,000

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

Collinearity Diagnostics ^a									
		Eigenvalue	Condition Index	(Constant)	Variance Proportions				
Dimension					oplcac Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	Mondiale_Identiteit_Totaal	Geslacht1	Stedelijkheid	Grootte_AZC
Model	n	ue	Index	(Consta	Netherlands	entiteit_Tota	Geslach	Stedelijkh	Grootte_A
1	1	4,877	1,000	,00	,00	,01	,01	,01	,01
	2	,592	2,871	,00	,01	,00	,95	,00	,01
	3	,209	4,831	,00	,01	,86	,01	,13	,04
	4	,170	5,351	,00	,00	,02	,01	,58	,36
	5	,114	6,536	,01	,59	,05	,01	,18	,27
	6	,038	11,346	,99	,39	,05	,01	,10	,31

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

*Toelichting: Alle VIF-scores zijn net wat groter dan 1, en omdat dit onder de 2 is betekent het dat er geen mogelijke problemen zijn qua multicollineariteit.

*Multivariate statistieken.

```

*Model 1. c1, c2, c3 op y.
REGRESSION
  /MISSING LISTWISE
  /STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R ANOVA CHANGE ZPP
  /CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
  /NOORIGIN
  /DEPENDENT Bezwaren_AZC
  /METHOD=ENTER Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC.

```

Regression

Variables Entered/Removed ^a			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid ^b		Enter

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

b. All requested variables entered.

Model Summary									
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,216 ^a	,047	,045	,96788	,047	23,482	3	1435	<,001

a. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	65,993	3	21,998	23,482	<,001 ^b
	Residual	1344,302	1435	,937		
	Total	1410,295	1438			

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

Coefficients ^a											
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			95,0% Confidence Interval for B		Correlations		
Model		B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Lower Bound	Upper Bound	Zero-order	Partial	Part
1	(Constant)	2,630	,087		30,251	<,001	2,460	2,801			
	Geslacht 1	-,258	,054	-,124	-4,776	<,001	-,363	-,152	-,134	-,125	-,123
	Stedelijkheid	-,064	,018	-,091	-3,494	<,001	-,100	-,028	-,107	-,092	-,090
	Grootte_AZC	,171	,031	,143	5,546	<,001	,111	,232	,144	,145	,143

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

*Toelichting: In het eerste model is het volgende te zien:

*Met de controlevariabelen in het model is er al sprake van een R² adjusted van 0,045. De verklaring is significant beter dan in het lege model (F=23,482; p<0,001).

*De coefficient van Geslacht laat zien dat vrouwen over het algemeen minder bezwaren hebben tegen de komst van een AZC dan mannen.

*Verder blijkt ook uit de positieve coefficient van Grootte AZC dat een groter aantal asielzoekers gemiddeld meer bezwaren met zich mee brengt (b=0,17; p<0,001).

*Ook blijkt dat mensen die in de stad wonen minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum, maar dit effect is kleiner dan die hiervoor genoemd.

```
*Model 2. x1, c1, c2, c3 op y.
REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R ANOVA CHANGE ZPP
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Bezwaren_AZC
/METHOD=ENTER Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC
/METHOD=ENTER oplcat.
```

Regression

Variables Entered/Removed ^a			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid ^b		. Enter
2	oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories ^b		. Enter

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square			Std. Error of the Estimate	Change Statistics			Sig. F Change
		R Square	Adjusted R Square	Change		F Change	df1	df2	
1	,216 ^a	,047	,045	,047	,96788	23,482	3	1435	<,001
2	,314 ^b	,099	,096	,052	,94151	82,504	1	1434	<,001

a. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	65,993	3	21,998	23,482	<,001 ^b
	Residual	1344,302	1435	,937		
	Total	1410,295	1438			
2	Regression	139,129	4	34,782	39,238	<,001 ^c
	Residual	1271,166	1434	,886		
	Total	1410,295	1438			

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

c. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

Coefficients ^a											
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			95,0% Confidence Interval for B		Correlations		
Model		B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Lower Bound	Upper Bound	Zero-order	Partial	Part
1	(Constant)	2,630	,087		30,251	<,001	2,460	2,801			
	Geslacht1	-,258	,054	-,124	-4,776	<,001	-,363	-,152	-,134	-,125	-,123
	Stedelijkheid	-,064	,018	-,091	-3,494	<,001	-,100	-,028	-,107	-,092	-,090
	Grootte_AZC	,171	,031	,143	5,546	<,001	,111	,232	,144	,145	,143
2	(Constant)	3,218	,106		30,217	<,001	3,009	3,427			
	Geslacht1	-,282	,053	-,136	-5,370	<,001	-,385	-,179	-,134	-,140	-,135
	Stedelijkheid	-,043	,018	-,062	-2,421	,016	-,078	-,008	-,107	-,064	-,061
	Grootte_AZC	,174	,030	,145	5,799	<,001	,115	,233	,144	,151	,145
	oplcac Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	-,159	,018	-,230	-9,083	<,001	-,194	-,125	-,231	-,233	-,228

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

Excluded Variables ^a						
Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics Tolerance
1	oplcac Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	-,230 ^b	-9,083	<,001	-,233	,983

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

b. Predictors in the Model: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

*Toelichting: In het tweede model is het volgende te zien:

- *1. De Adjusted R Square is 0,096. Er wordt nu bijna 10% aan variantie verklaard.
- *2. De p van de F-Change toets (82,504) is <0,001, wat betekent dat dit model al wel significant meer voorspelt dan het model met de controlevariabelen. Opleiding draagt een significante verbetering bij.
- *3. De helling van Opleiding is -0,16, wat betekent dat met elke eenheid stijging in Opleiding een gemiddeld persoon 0,16 lager scoort op Bezwaren AZC.
- *4. De standaardfout van Opleiding is 0,02, wat vrij klein is voor een helling van -0,159; De helling is ook significant met $p < 0,001$, wat betekent dat het effect van opleiding significant verschilt van 0.
- *5. De betrouwbaarheidsintervallen van de helling van Opleiding laten dit ook zien

met [-0,194 ; -0,125].

*6. Onderling is ook te zien dat Opleiding tot nu het meeste verklaard ten opzichte van de controlevariabelen. Dit is niet per se nodig, maar het is wel een indicator dat Opleiding tot nu toe meer voorspelt dan bijvoorbeeld Geslacht.

*7. De helling van Grootte AZC (0,174) lijkt ook best groot, maar dit hoeft niet veel te zeggen. De ongestandaardiseerde hellingcoëfficiënt (0,146) is relatief groot/gemiddeld, maar dit is ook te verwachten

aangezien aab22a001 (hoeveel asielzoekers er in het AZC komen te wonen) invloed kan hebben op of iemand meer of minder bezwaren heeft.

*Er is dus sprake van (significante) invloed van Opleiding op Bezwaren AZC.

```
*Model 3. x1, c1, c2, c3 op m.
REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R ANOVA CHANGE ZPP
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Mondiale_Identiteit_Totaal
/METHOD=ENTER oplcat Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC.
```

Regression

Variables Entered/Removed ^a			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Grootte_AZC, Geslacht1, oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories, Stedelijkheid ^b		. Enter

a. Dependent Variable: Mondiale_Identiteit_Totaal

b. All requested variables entered.

Model Summary									
Model	R	R	Adjusted R	Std. Error of	R Square	Change Statistics			Sig. F
		Square	Square	the Estimate	Change	F	Change	df1	df2
1	,192 ^a	,037	,034	1,24070	,037	13,677		4	1434
									<,001

a. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories, Stedelijkheid

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	84,216	4	21,054	13,677	<,001 ^b
	Residual	2207,424	1434	1,539		
	Total	2291,640	1438			

a. Dependent Variable: Mondiale_Identiteit_Totaal

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories, Stedelijkheid

Coefficients ^a											
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			95,0% Confidence Interval for B		Correlations		
Model		B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Lower Bound	Upper Bound	Zero-order	Partial	Part
1	(Constant)	1,622	,140		11,555	<,001	1,346	1,897			
	oplcac Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	,084	,023	,095	3,642	<,001	,039	,130	,095	,096	,094
	Geslacht1	,411	,069	,155	5,943	<,001	,276	,547	,157	,155	,154
	Stedelijkheid	,040	,024	,045	1,696	,090	-,006	,086	,074	,045	,044
	Grootte AZC	,009	,040	,006	,228	,820	-,069	,087	,007	,006	,006

a. Dependent Variable: Mondiale_Identiteit_Totaal

*Toelichting: In het derde model is het volgende te zien:

*1. De Adjusted R Square is 0,034. Dit betekent dat Opleiding en de controlevariabelen verantwoordelijk zijn voor het verklaren van 3,4% van de variantie. Dit is niet per se erg groot.

*2. De p van de F Change-toets (13,677) is <0,001, wat betekent dat dit model wel significant meer verklaard dan het lege model.

*3. De helling van Opleiding is 0,08, wat betekent dat met elke eenheid stijging in Opleiding een gemiddeld persoon 0,08 hoger scoort op Mondiale Identiteit.

*4. De standaardfout voor de helling van Opleiding is 0,02, wat niet extreem klein is zoals bij het vorige model, maar nog wel klein genoeg om significant te zijn met $p < 0,001$.

*5. De betrouwbaarheidsintervallen van de helling van Opleiding laten dit ook zien met [0,039 ; 0,130].

*6. Onderling is bij de gestandaardiseerde coëfficiënten te zien dat Mondiale Identiteit meer bepaald wordt door Geslacht (0,155) dan door Opleiding (0,095).

*Er is dus sprake van (significante) invloed van Opleiding op Mondiale Identiteit.

*Model 4. x1, m, c1, c2 op y.

```
REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R ANOVA CHANGE
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Bezwaren_AZC
/METHOD=ENTER Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC
/METHOD=ENTER oplcat
/METHOD=ENTER Mondiale_Identiteit_Totaal.
```

Regression

Variables Entered/Removed ^a			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid ^b		. Enter
2	oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories ^b		. Enter
3	Mondiale_Identiteit_Totaal ^b		. Enter

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

b. All requested variables entered.

Model Summary									
Model	R	R Square		Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			Sig. F Change
		R	Adjusted R			F	df1	df2	
1	,216 ^a	,047	,045	,96788	,047	23,482	3	1435	<,001
2	,314 ^b	,099	,096	,94151	,052	82,504	1	1434	<,001
3	,422 ^c	,178	,175	,89947	,079	138,195	1	1433	<,001

a. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

c. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories, Mondiale_Identiteit_Totaal

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	65,993	3	21,998	23,482	<,001 ^b
	Residual	1344,302	1435	,937		
	Total	1410,295	1438			
2	Regression	139,129	4	34,782	39,238	<,001 ^c
	Residual	1271,166	1434	,886		
	Total	1410,295	1438			
3	Regression	250,935	5	50,187	62,032	<,001 ^d
	Residual	1159,360	1433	,809		
	Total	1410,295	1438			

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

c. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

d. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories, Mondiale_Identiteit_Totaal

Coefficients ^a								
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			95,0% Confidence Interval for B	
Model		B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Lower Bound	Upper Bound
1	(Constant)	2,630	,087		30,251	<,001	2,460	2,801
	Geslacht1	-,258	,054	-,124	-4,776	<,001	-,363	-,152
	Stedelijkheid	-,064	,018	-,091	-3,494	<,001	-,100	-,028
	Grootte_AZC	,171	,031	,143	5,546	<,001	,111	,232
2	(Constant)	3,218	,106		30,217	<,001	3,009	3,427
	Geslacht1	-,282	,053	-,136	-5,370	<,001	-,385	-,179
	Stedelijkheid	-,043	,018	-,062	-2,421	,016	-,078	-,008
	Grootte_AZC	,174	,030	,145	5,799	<,001	,115	,233
	oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	-,159	,018	-,230	-9,083	<,001	-,194	-,125
3	(Constant)	3,583	,106		33,684	<,001	3,374	3,792
	Geslacht1	-,190	,051	-,091	-3,731	<,001	-,289	-,090
	Stedelijkheid	-,034	,017	-,049	-2,006	,045	-,068	-,001
	Grootte_AZC	,176	,029	,147	6,141	<,001	,120	,233
	oplcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	-,140	,017	-,202	-8,339	<,001	-,174	-,107
	Mondiale_Identiteit_Totaal	-,225	,019	-,287	-11,756	<,001	-,263	-,188

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

		Excluded Variables ^a				
Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics Tolerance
1	oplcats Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	-,230 ^b	-9,083	<,001	-,233	,983
	Mondiale_ Identiteit_ Totaal	-,306 ^b	-12,321	<,001	-,309	,972
2	Mondiale_ Identiteit_ Totaal	-,287 ^c	-11,756	<,001	-,297	,963

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

b. Predictors in the Model: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

c. Predictors in the Model: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcats Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

*Toelichting: In het vierde model is het volgende te zien:

*1. De Adjusted R Square is 0,175. Dit is al relatief een best grote verandering ten opzichte van de R Square Adjusted van het tweede model zonder mediatie (0,096).

*2. De Model Summary laat zien dat de F-Change toets, die het verschil tussen model 2 en 4 laat zien, significant is ($p < 0,001$), wat betekent dat het model met Mondiale Identiteit significant meer voorspelt dan het model zonder Mondiale Identiteit.

*3. De helling van Opleiding verandert van -0,16 naar -0,14. Terwijl de coefficient kleiner is geworden is hij nog wel significant ($p < 0,001$). Aan de betrouwbaarheidsintervallen is te zien dat deze nog veel overlappen.

*4. Verder is ook de helling van Geslacht (-0,28 --> -0,19) afgenomen nu Mondiale Identiteit is toegevoegd. Het lijkt mogelijk dat Geslacht gemedieerd wordt door Mondiale Identiteit.

*5. De helling van Mondiale Identiteit zelf is -0,23, wat groter is dan die van alle andere variabelen. Dit betekent dat met elke 1,0 stijging in Mondiale Identiteit een gemiddeld persoon 0,23 lager scoort op Bezwaren AZC.

*6. In de ongestandaardiseerde coefficienten is ook te zien dat Mondiale Identiteit het grootste voorspellende effect heeft (-0,287). Dit wordt opgevolgd door Opleiding met -0,202.

*Er is dus sprake van Mondiale Identiteit die Bezwaren AZC vermindert, maar het toevoegen van Mondiale Identiteit laat Opleiding niet statistisch significante afnemen. Er is dus geen mediatie geconstateerd.

Bijlage 3

In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van de modelfit en hypothesetoetsing met en zonder inclusie van outliers. Verder worden ook de standaardassumpties van lineaire regressie gecontroleerd. Naast de titels van de variabelen, is alle SPSS output onbewerkt met comments die vanuit de SPSS Syntax komen

Outlier-analyse op basis van de oorspronkelijke steekproef

In de oorspronkelijke steekproef zitten 1439 respondenten. Om te onderzoeken of de gebruikte steekproef wel of niet uitbijters zal bevatten, moet er bekeken worden of de modelfit en hypothesetoetsing verbeterd worden door het uitsluiten van deze respondenten

```
REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Bezwaren_AZC
/METHOD=ENTER opcat Mondiale_Identiteit_Totaal Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC.
```

De modelfit wanneer de volledige steekproef gebruikt wordt, is het volgende:

- R Square: 0,178
- Adjusted R Square: 0,175

Model Summary				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,422 ^a	,178	,175	,89947
a. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories, Stedelijkheid, Mondiale_Identiteit_Totaal				

```
REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Bezwaren_AZC
/METHOD=ENTER Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC
/METHOD=ENTER opcat.
```

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,630	,087		30,251	<,001
	Geslacht1	-,258	,054	-,124	-4,776	<,001
	Stedelijkheid	-,064	,018	-,091	-3,494	<,001
	Grootte_AZC	,171	,031	,143	5,546	<,001
2	(Constant)	3,218	,106		30,217	<,001
	Geslacht1	-,282	,053	-,136	-5,370	<,001
	Stedelijkheid	-,043	,018	-,062	-2,421	,016
	Grootte_AZC	,174	,030	,145	5,799	<,001
	opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	-,159	,018	-,230	-9,083	<,001
a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC						

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	65,993	3	21,998	23,482	<,001 ^b
	Residual	1344,302	1435	,937		
	Total	1410,295	1438			
2	Regression	139,129	4	34,782	39,238	<,001 ^c
	Residual	1271,166	1434	,886		
	Total	1410,295	1438			

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

c. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

Model Summary									
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,216 ^a	,047	,045	,96788	,047	23,482	3	1435	<,001
2	,314 ^b	,099	,096	,94151	,052	82,504	1	1434	<,001

a. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

Hypothese 1 wordt in de oorspronkelijke steekproef ondersteund.

- In de Model Summary is te zien dat door het toevoegen van Opleiding in Model 2 neemt de R Square Adjusted toe van 0,045 naar 0,096. De Model Summary-tabel laat zien dat dit een significante verbetering is ($F \text{ Change} = 82,504$; $p < 0,001$).
- Uit de coëfficiënten tabel blijkt dat Opleiding een significante negatieve coëfficiënt heeft op Bezwaren AZC ($b = -0,159$; $p < 0,001$). Het verschil tussen de laagste en hoogste categorie van opleiding op de scores van Bezwaren AZC is $((6-1) \cdot 0,159 =) 0,795$. Als je dit vergelijkt met de schaal die van 1 tot 4 loopt, is dit een best groot effect.

```

REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Mondiale_Identiteit_Totaal
/METHOD=ENTER Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC
/METHOD=ENTER opcat.

```

Model Summary				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,167 ^a	,028	,026	1,24599
2	,192 ^b	,037	,034	1,24070

a. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

Coefficients ^a					
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	Sig.
		B	Std. Error	Beta	
1	(Constant)	1,932	,112		<,001
	Geslacht1	,399	,069	,150	<,001
	Stedelijkheid	,051	,023	,057	,031
	Grootte_AZC	,011	,040	,007	,791
2	(Constant)	1,622	,140		<,001
	Geslacht1	,411	,069	,155	<,001
	Stedelijkheid	,040	,024	,045	,090
	Grootte_AZC	,009	,040	,006	,820
	opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	,084	,023	,095	<,001

a. Dependent Variable: Mondiale_Identiteit_Totaal

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	63,800	3	21,267	13,698	<,001 ^b
	Residual	2227,841	1435	1,553		
	Total	2291,640	1438			
2	Regression	84,216	4	21,054	13,677	<,001 ^c
	Residual	2207,424	1434	1,539		
	Total	2291,640	1438			

a. Dependent Variable: Mondiale_Identiteit_Totaal

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

c. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

Hypothese 2 wordt in de oorspronkelijke steekproef niet ondersteund. Dat Hypothese 1 is bewezen is één van de voorwaarden voor een mediatie. De tweede voorwaarde, dat (1) X (Opleiding) positief effect heeft op M (Mondiale Identiteit), wordt voldaan. De derde voorwaarde, dat M (Mondiale Identiteit) een significant effect heeft op Y (Bezwaren AZC), wordt voldaan. De vierde voorwaarde, dat (3) de coëfficiënt van X (Opleiding) afneemt wanneer M (Mondiale Identiteit) wordt toegevoegd aan het model, wordt voldaan.

- (1) In de Model Summary hierboven is te zien dat de controlevariabelen verantwoordelijk zijn voor R Square Adjusted van 0,026. Wanneer Opleiding wordt toegevoegd, verandert dit naar 0,034. Dit is een kleine toename. In de coëfficiënten tabel is te zien dat elke stijging in opleiding samengaat met een stijging van 0,084 in mondiale identiteit. Er zit een redelijk verschil tussen de hoogste en laagste categorie, deze groepen scoren namelijk gemiddeld 0,42 van elkaar.

```
REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R CHANGE ANOVA
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Bezwaren_AZC
/METHOD=ENTER Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC
/METHOD=ENTER opcat
/METHOD=ENTER Mondiale_Identiteit_Totaal.
```

Model Summary									
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,216 ^a	,047	,045	,96788	,047	23,482	3	1435	<,001
2	,314 ^b	,099	,096	,94151	,052	82,504	1	1434	<,001
3	,422 ^c	,178	,175	,89947	,079	138,195	1	1433	<,001

a. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid
b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories
c. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories, Mondiale_Identiteit_Totaal

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	65,993	3	21,998	23,482	<.001 ^b
	Residual	1344,302	1435	,937		
	Total	1410,295	1438			
2	Regression	139,129	4	34,782	39,238	<.001 ^c
	Residual	1271,166	1434	,886		
	Total	1410,295	1438			
3	Regression	250,935	5	50,187	62,032	<.001 ^d
	Residual	1159,360	1433	,809		
	Total	1410,295	1438			

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

c. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

d. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories, Mondiale_Identiteit_Totaal

Coefficients ^a								
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95,0% Confidence Interval for B	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound
1	(Constant)	2,630	,087		30,251	<,001	2,460	2,801
	Geslacht1	-,258	,054	-,124	-4,776	<,001	-,363	-,152
	Stedelijkheid	-,064	,018	-,091	-3,494	<,001	-,100	-,028
	Grootte_AZC	,171	,031	,143	5,546	<,001	,111	,232
2	(Constant)	3,218	,106		30,217	<,001	3,009	3,427
	Geslacht1	-,282	,053	-,136	-5,370	<,001	-,385	-,179
	Stedelijkheid	-,043	,018	-,062	-2,421	,016	-,078	-,008
	Grootte_AZC	,174	,030	,145	5,799	<,001	,115	,233
	oplcac Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	-,159	,018	-,230	-9,083	<,001	-,194	-,125
3	(Constant)	3,583	,106		33,684	<,001	3,374	3,792
	Geslacht1	-,190	,051	-,091	-3,731	<,001	-,289	-,090
	Stedelijkheid	-,034	,017	-,049	-2,006	,045	-,068	-,001
	Grootte_AZC	,176	,029	,147	6,141	<,001	,120	,233
	oplcac Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	-,140	,017	-,202	-8,339	<,001	-,174	-,107
	Mondiale Identiteit_Totaal	-,225	,019	-,287	-11,756	<,001	-,263	-,188

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

- (2) Uit de Model Summary is af te lezen dat in Model 3 (in de Resultatenparagraaf is dit Model 4) de Adjusted R Square redelijk toeneemt van 0,096 naar 0,175 door het toevoegen van Mondiale Identiteit. In de Model Summary is af te lezen dat Model 3 (in de Resultatenparagraaf is dit Model 4) hierdoor significant beter voorspelt dan Model 2 ($F\text{ Change} = 138,195$; $p < 0,001$). De coëfficiënt van Mondiale Identiteit laat dit ook zien ($b = -0,225$; $p < 0,01$). Het verschil tussen de hoogste en laagste categorie is 1,35.
- (3) Uit de coëfficiënten tabel is af te lezen dat de coëfficiënt van Opleiding verandert van -0,159 naar -0,140. Dit is een verandering van -0,019 en procentueel gezien is dit een afname van $(0,019/0,159 = 11,95\%)$. Het betrouwbaarheidsinterval van de coëfficiënt uit Model 3 (in de Resultatenparagraaf is dit Model 4) $([-0,173; -0,107])$ overlapt voor een groot deel met het betrouwbaarheidsinterval van de coëfficiënt uit Model 2 $([-0,194; -0,125])$. Dit betekent dat er geen groot statistisch verschil is tussen de twee coëfficiënten.

Cook's Distance en Leverage

- De grenswaarde van Cook's Distance: $4/n$, dus $4/1439 = 0,0027797081$
- De grenswaarde van Leverage: $(3 \cdot p)/n$, dus $(3 \cdot 5)/1439 = 0,0104239055$

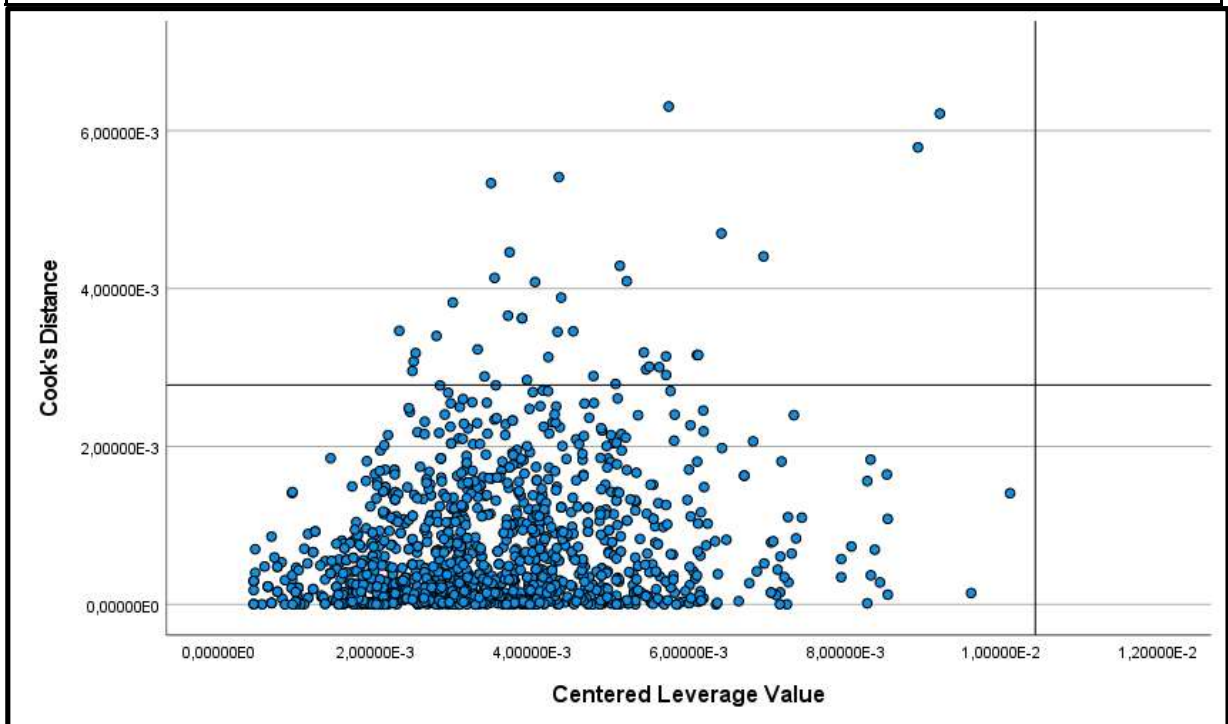
REGRESSION

```

/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Bezwaren_AZC
/METHOD=ENTER oplcat Mondiale_Identiteit_Totaal Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC
/SAVE COOK LEVER DFBETA DFFIT.
REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Bezwaren_AZC
/METHOD=ENTER oplcat Mondiale_Identiteit_Totaal Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC
/SAVE ZRESID.

*Leverage en Cook's Distance Checken.
GRAPH
/SCATTERPLOT(BIVAR)=LEV_1 WITH COO_1
/MISSING=LISTWISE.

```


Grafiek 1: Een scatterplot van de Cook's Distance en Leverage waarden.

Er zijn 0 cases die te hoog scoren op Leverage. Er zijn 0 cases die te hoog scoren op zowel Leverage als Cook's Distance. Er zijn een aantal cases die te hoog scoren op Cook's Distance. Hoeveel dit er zijn is moeilijk af te lezen van het grafiekje, dus gebruik ik een filter om deze mensen te onderzoeken.

```

USE ALL.
COMPUTE filter_$= (positie = 1 & Herkomst = 0 & Misval = 0 & COO_1 >= 0.0027797081 | LEV_1 >= 0.0104239055).
VARIABLE LABELS filter_$ 'positie = 1 & Herkomst = 0 & Misval = 0 & COO_1 >= 0.0027797081 & LEV_1 >= '+

```

```

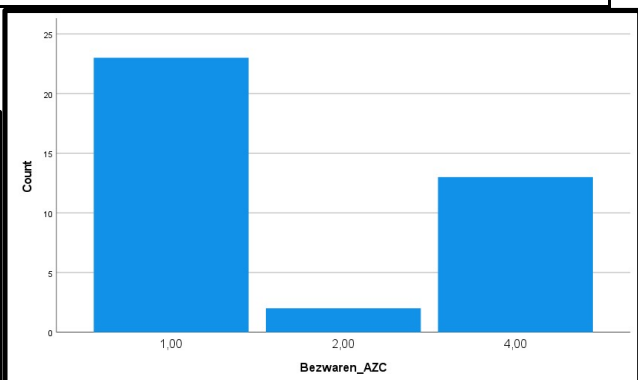
'0.0104239055 (FILTER)'.
VALUE LABELS filter_$ 0 'Not Selected' 1 'Selected'.
FORMATS filter_$ (f1.0).
FILTER BY filter_$.
EXECUTE.

FREQUENCIES VARIABLES=Stedelijkheid Bezwaren_AZC Geslacht1 oplcat
/ORDER=ANALYSIS.

GRAPH
/BAR(SIMPLE)=COUNT BY Bezwaren_AZC.

```

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
geslacht Gender	38	1	2	1,37	,489
oplcac Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	38	1	6	4,11	1,485
Bezwaren_AZC	38	1,00	4,00	2,0789	1,42149
Mondiale Identiteit Totaal	38	,00	6,20	2,0895	1,90288
Stedelijkheid	38	1,00	5,00	3,0263	1,55071
Valid N (listwise)	38				

Grafiek 2: Frequentieverdeling van de variabele Bezwaren_AZC.

Uit de tabel met beschrijvende statistieken is af te lezen dat het gaat om 38 respondenten die te hoog scoren op Cook's Distance. Het valt op dat deze respondenten over het algemeen 1,00 (helemaal geen bezwaren) of 4,00 (heel veel bezwaren) hebben ingevuld op BEZWAREN AZC. Het kan dus zo zijn dat deze mensen buiten de boot vallen in dit model, omdat zij volgens verwachtingen van het model niet zulke extreme waarden hierop moeten hebben.

DFFIT:

→ De grenswaarde van DFFIT: $2 * (\text{de wortel van } p/n)$, dus $2 * (\text{de wortel van } 5/1439) = 0,1178920721$.

Tabel 4: Hoogste DFFIT-waarden in het databestand.

Casenummer	DFFIT-waarde
897976	0,01100
815267	0,00797
819439	0,00770
886244	0,00757
831631	0,00746

De hoogste scores op DFFIT komen niet in de buurt van de grenswaarde van 0,1178920721, dus zouden deze respondenten niet grote invloed hebben op de fit van het model.

Om dit te checken, heb ik onderzocht of de modelfit en/of hypothesetoetsing erg veranderd wanneer deze 38 Cook's Distance-uitbijters wel uit de steekproef worden geselecteerd.

```
USE ALL.
COMPUTE filter_$=(positie = 1 & Herkomst = 0 & Misval = 0 & COO_1 <= 0.0027797081).
VARIABLE LABELS filter_$ 'positie = 1 & Herkomst = 0 & Misval = 0 & COO_1 <= 0.0027797081 (FILTER)'.
VALUE LABELS filter_$ 0 'Not Selected' 1 'Selected'.
FORMATS filter_$ (f1.0).
FILTER BY filter_$.
EXECUTE.

REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Bezwaren_AZC
/METHOD=ENTER opcat Mondiale_Identiteit_Totaal Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC.
```

De modelfit wanneer de steekproef zonder uitbijters wordt gebruikt , is het volgende:

- R Square: 0,178 → 0,229
- Adjusted R Square: 0,175 → 0,227

Model Summary				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.479 ^a	.229	.227	.85396

a. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Mondiale_Identiteit_Totaal, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories, Geslacht1

Dit is een redelijke toename van ongeveer 5 procentpunten. Dit is echter niet het belangrijkste, want de hypothesen in dit onderzoek gaan niet over de voorspelling van het model, maar over het hoofdverband en mediërende verband. De hypothesetoetsing moet ook verbeteren om het filteren van de uitbijters te rechtvaardigen.

```
REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Bezwaren_AZC
/METHOD=ENTER Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC.
```

Model Summary				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,233 ^a	,054	,052	,94542
2	,334 ^b	,112	,109	,91651

a. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	71,663	3	23,888	26,726	<,001 ^b
	Residual	1248,655	1397	,894		
	Total	1320,318	1400			
2	Regression	147,694	4	36,924	43,957	<,001 ^c
	Residual	1172,624	1396	,840		
	Total	1320,318	1400			

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

c. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

Hypothese 1 was al ondersteund en wordt minimaal verbeterd.

- In het tweede model is opleiding toegevoegd, waardoor de R Square veranderd naar 0,112 en R Square Adjusted naar 0,109. De bijdrage van Opleiding is nu $(0,109 - 0,052) = 0,057$. In de oorspronkelijke steekproef was dit $(0,096 - 0,045) = 0,051$. De toename is vrij klein.

Coefficients ^a						
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
Model		B	Std. Error	Beta	t	Sig.
1	(Constant)	2,637	,086		30,636	<,001
	Geslacht1	-,271	,053	-,133	-5,076	<,001
	Stedelijkheid	-,066	,018	-,096	-3,669	<,001
	Grootte_AZC	,183	,031	,155	5,960	<,001
2	(Constant)	3,243	,105		30,897	<,001
	Geslacht1	-,298	,052	-,146	-5,733	<,001
	Stedelijkheid	-,045	,018	-,065	-2,552	,011
	Grootte_AZC	,187	,030	,159	6,284	<,001
	opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	-,165	,017	-,242	-9,514	<,001

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

- Uit de coëfficiënten tabel is ook af te lezen dat opleiding een significant negatief verband heeft met Bezwaren AZC ($b = -0,165$; $p < 0,001$) en een klein beetje groter is dan $-0,159$ in de oorspronkelijke steekproef.

- Het verschil tussen de laagste en hoogste categorie van opleiding op de score van Bezwaren AZC is $((6-1) * 0,165) = 0,825$ ten opzichte van de $0,795$ in de oorspronkelijke steekproef. Het verschil tussen deze twee is niet extreem groot en daarom is

er nu nog niet genoeg reden om de outliers uit de steekproef te halen.

```

REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA CHANGE
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Mondiale_Identiteit_Totaal
/METHOD=ENTER Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC
/METHOD=ENTER opcat.

```

Model Summary									
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,167 ^a	,028	,026	1,22688	,028	13,323	3	1397	<,001
2	,198 ^b	,039	,036	1,22016	,011	16,433	1	1396	<,001

a. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	60,160	3	20,053	13,323	<,001 ^b
	Residual	2102,799	1397	1,505		
	Total	2162,960	1400			
2	Regression	84,625	4	21,156	14,210	<,001 ^c
	Residual	2078,335	1396	1,489		
	Total	2162,960	1400			

a. Dependent Variable: Mondiale_Identiteit_Totaal

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

c. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opicat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,951	,112		17,468	<,001
	Geslacht1	,386	,069	,148	5,567	<,001
	Stedelijkheid	,054	,024	,061	2,284	,023
	Grootte_AZC	,002	,040	,001	,051	,959
2	(Constant)	1,608	,140		11,507	<,001
	Geslacht1	,401	,069	,154	5,805	<,001
	Stedelijkheid	,042	,024	,047	1,766	,078
	Grootte_AZC	,000	,040	,000	-,007	,994
	opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	,094	,023	,107	4,054	<,001

a. Dependent Variable: Mondiale_Identiteit_Totaal

Hypothese 2 was niet ondersteund en wordt niet verbeterd. Net zoals in de oorspronkelijke steekproef is

voldaan aan de eerste voorwaarde, dat er een verband is tussen X (Opleiding) en Y (Bezwaren AZC). De tweede voorwaarde, dat (1) X (Opleiding) positief effect heeft op M (Mondiale Identiteit), wordt ook weer voldaan. De derde voorwaarde, dat (2) M (Mondiale Identiteit) een negatief effect heeft op Y (Bezwaren AZC), wordt ook weer voldaan. De vierde voorwaarde, dat (3) de coëfficiënt van X (Opleiding) afneemt wanneer M (Mondiale Identiteit) wordt toegevoegd aan het model, wordt voldaan.

- (1) In de oorspronkelijke data veranderde de verklaarde variantie van 0,025 → 0,034 door het toevoegen van Opleiding om Mondiale Identiteit te verklaren. In de steekproef zonder de uitbijters is deze verandering 0,025 → 0,036. De coëfficiënt van Opleiding is nu 0,094 en significant, waar die voorheen 0,084 en significant was.

```

REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R CHANGE ANOVA
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Bezwaren_AZC
/METHOD=ENTER Geslacht1 Stedelijkheid Grootte_AZC
/METHOD=ENTER opcat
/METHOD=ENTER Mondiale_Identiteit_Totaal.

```

Model Summary									
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,233 ^a	,054	,052	,94542	,054	26,726	3	1397	<,001
2	,334 ^b	,112	,109	,91651	,058	90,515	1	1396	<,001
3	,479 ^c	,229	,226	,85421	,117	212,067	1	1395	<,001

a. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

c. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories, Mondiale_Identiteit_Totaal

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	71,663	3	23,888	26,726	<,001 ^b
	Residual	1248,655	1397	,894		
	Total	1320,318	1400			
2	Regression	147,694	4	36,924	43,957	<,001 ^c
	Residual	1172,624	1396	,840		
	Total	1320,318	1400			
3	Regression	302,433	5	60,487	82,896	<,001 ^d
	Residual	1017,886	1395	,730		
	Total	1320,318	1400			

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

b. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid

c. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories

d. Predictors: (Constant), Grootte_AZC, Geslacht1, Stedelijkheid, opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories, Mondiale_Identiteit_Totaal

Coefficients ^a								
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95,0% Confidence Interval for B	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound
1	(Constant)	2,637	,086		30,636	<,001	2,468	2,806
	Geslacht1	-,271	,053	-,133	-5,076	<,001	-,376	-,167
	Stedelijkheid	-,066	,018	-,096	-3,669	<,001	-,102	-,031
	Grootte_AZC	,183	,031	,155	5,960	<,001	,123	,243
2	(Constant)	3,243	,105		30,897	<,001	3,037	3,448
	Geslacht1	-,298	,052	-,146	-5,733	<,001	-,400	-,196
	Stedelijkheid	-,045	,018	-,065	-2,552	,011	-,080	-,010
	Grootte_AZC	,187	,030	,159	6,284	<,001	,128	,245
	opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	-,165	,017	-,242	-9,514	<,001	-,199	-,131
3	(Constant)	3,681	,102		35,968	<,001	3,480	3,882
	Geslacht1	-,188	,049	-,092	-3,843	<,001	-,284	-,092
	Stedelijkheid	-,034	,017	-,049	-2,047	,041	-,066	-,001
	Grootte_AZC	,187	,028	,158	6,740	<,001	,132	,241
	opcat Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	-,139	,016	-,205	-8,578	<,001	-,171	-,108
	Mondiale_Identiteit_Totaal	-,273	,019	-,349	-14,563	<,001	-,310	-,236

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

- (2) Uit de Model Summary is af te lezen dat in Model 3 (dit is Model 4 in de Resultatenparagraaf) de Adjusted R Square redelijk toeneemt van 0,109 naar 0,226 door het toevoegen van Mondiale Identiteit. Dit is een redelijke verandering ten opzichte van de oorspronkelijke steekproef ($0,226 - 0,175 = 0,051$). De coëfficiënt van Mondiale identiteit is nu in plaats -0,273 van -0,225, en allebei even significant.
- (3) Maar dit helpt de hypothese niet per se en dat is wat van belang is. Uit de coëfficiënten tabel is af te lezen dat de coëfficiënt van Opleiding verandert van -0,165 naar -0,130. Dit is een verandering van -0,020 en procentueel gezien is dit een afname van ($0,02/0,165 = 12,12\%$). Dit is geen grote verandering vergeleken met de 11,95% van de oorspronkelijke steekproef. Ook de betrouwbaarheidsintervallen overlappen nog voor een groot deel; Het betrouwbaarheidsinterval van de coëfficiënt uit Model 3 (in de Resultatenparagraaf is dit Model 4) $([-0,171; -0,108])$ overlapt voor een groot deel met het betrouwbaarheidsinterval van de coëfficiënt uit Model 2 $([-0,199; -0,131])$. Dit betekent dat er geen groot statistisch verschil is tussen de twee coëfficiënten.

Er is dus niet genoeg verbetering van de hypothesetoetsing om de steekproef zonder uitbijters te gebruiken.

Check van assumpties, multicollineariteit en partial regression plots op basis van de nieuwe steekproef

Om te controleren of lineaire regressie past op dit model en de steekproef, moet mijn model voldoen aan de volgende vier assumpties.

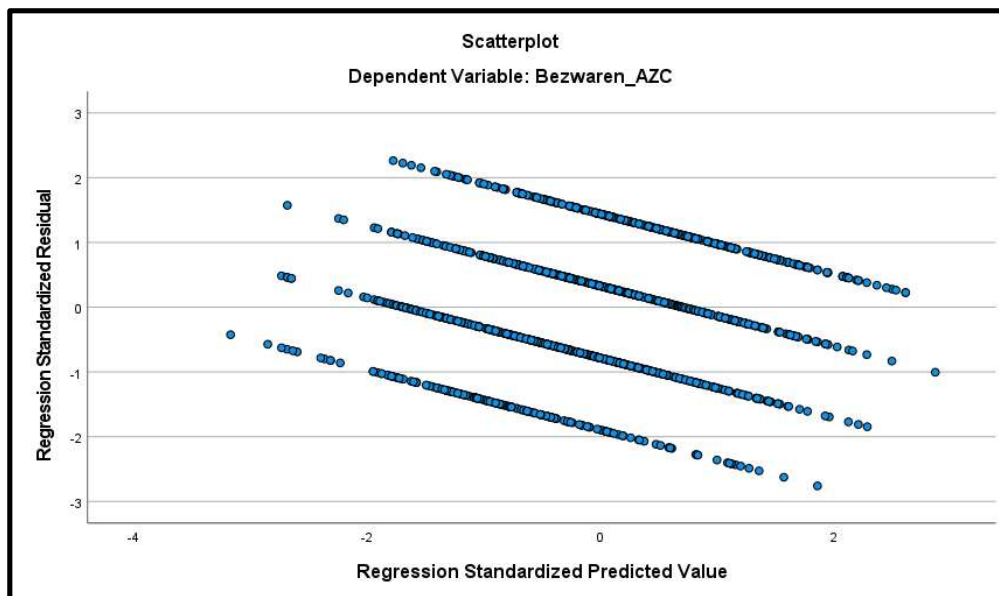
(1) Onafhankelijke waarnemingen

In lineaire regressie wordt er gevraagd dat de waarnemingen onafhankelijk van elkaar zijn. Dit houdt in dat de gegevenspunten (observaties) niet onderling afhankelijk zijn. Met andere woorden: de waarde van de ene waarneming mag geen invloed hebben op de waarde van een andere waarneming. De cases in deze dataset zijn niet helemaal onafhankelijk van elkaar, omdat er respondenten meededen die in hetzelfde gezin zaten. Hier heb ik rekening mee gehouden door alleen het huishoudelijke hoofd te selecteren; daardoor zit er maar 1 respondent per familie in de data.

```
USE ALL.
COMPUTE filter_$=(positie = 1 & Herkomst = 0 & Misval = 0).
VARIABLE LABELS filter_$ 'positie = 1 & Herkomst = 0 & Misval = 0 (FILTER)'.
VALUE LABELS filter_$ 0 'Not Selected' 1 'Selected'.
FORMATS filter_$ (f1.0).
FILTER BY filter_$.
```

EXECUTE.

```
REGRESSION  
/MISSING LISTWISE  
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA  
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)  
/NOORIGIN  
/DEPENDENT Bezwaren_AZC  
/METHOD=ENTER opcat Mondiale_Identiteit_Totaal Geslacht1 Stedelijkheid aab22a001  
/SCATTERPLOT=(*ZRESID,*ZPRED)  
/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)  
/SAVE ZRESID.
```


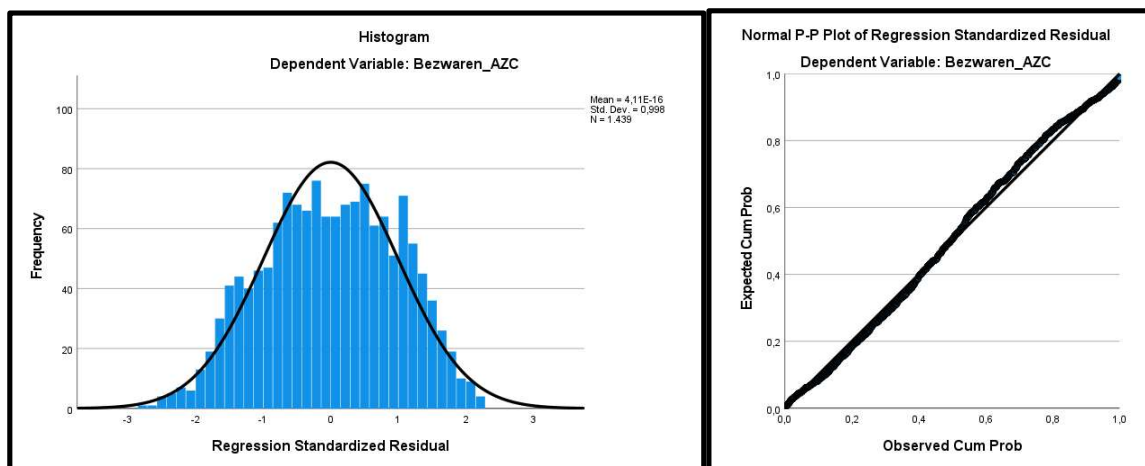
Grafiek 3: Scatterplot van de residuen.

(2) Lineariteit

In lineaire regressie wordt er vanuit gegaan dat het verband ook daadwerkelijk lineair is. Anders heeft het lineair voorspellen geen zin. Er wordt uitgegaan van een lineair verband tussen de afhankelijke variabele en de onafhankelijke variabelen. Als er sprake is van lineariteit zien we in de scatterplot dat de puntjes willekeurig verspreid zijn rondom nul zonder een duidelijk patroon. Deze scatterplot is een beetje bijzonder, omdat de afhankelijke variabele maar 4 antwoordopties heeft. Hierdoor zien we geen verspreide wolk aan puntjes. De afhankelijke variabele is een categorische variabele en zal daardoor nooit perfect passen in de assumpties van lineaire regressie. Volgens de Loess-lijn, die dicht rond de 0 zweeft, is er dus wel sprake van een lineair verband, maar het blijven categorieën.

(3) Homoscedasticiteit

Homoscedasticiteit betekent dat de variantie van de residuen gelijk blijft over alle waarden van de voorspelde scores. De fout mag dus niet groter of kleiner worden bij hogere of lagere waarden van de voorspelling. Als er sprake is van homoscedasticiteit zien we in de scatterplot dat de punten willekeurig zijn verspreid en de breedte van de wolk ongeveer constant is over de hele x-as. Als er een trechter/waaier te zien is, wordt deze assumptie geschonden. In de scatterplot is te zien dat de variantie redelijk verspreid is volgens de maten, maar het blijven categorieën, waardoor hij nooit perfect zal passen in het lineaire model.

Grafieken 4 en 5: Histogram van de residuen en een Normal P-P Plot.

(4) Normaliteit

In lineaire regressie bestaat ook de normaliteitsassumptie die stelt dat de residuen normaal verdeeld moeten zijn. Een schending van deze assumptie is minder problematisch wanneer er gewerkt wordt met grote datasets. Dit kun je controleren door te kijken naar een histogram van de residuen of door te kijken naar een Normal P-P plot.

Wat je in het histogram wil zien is een klokvormige verdeling die symmetrisch is rond nul en juist geen extreme uitschieters. In het histogram van de gestandaardiseerde residuen is te zien dat de normale verdeling redelijk wordt benaderd. De top van de klokvorm wordt niet bereikt en de zijanten schieten net iets boven de grens uit, maar dit is niet problematisch.

Wat je in de Normal P-P plot wil zien is dat de punten ongeveer op of rondom de diagonaal liggen en juist geen grote S-vormige krommingen of bochten. In de bovenstaande normal probability plot is te zien dat de residuen grotendeels langs de diagonaal liggen, wat suggereert dat de residuen normaal verdeeld zijn.

Multicollineariteit

```

REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R ANOVA COLLIN TOL CHANGE ZPP
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Bezwaren_AZC
/METHOD=ENTER oplcat Mondiale_Identiteit_Totaal Geslacht1 Stedelijkheid aab22a001
/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID).

```

Coefficients ^a								
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	3,583	,106		33,684	<,001		
	Geslacht1	-,190	,051	-,091	-3,731	<,001	,960	1,041
	Stedelijkheid	-,034	,017	-,049	-2,006	,045	,969	1,032
	Grootte_AZC	,176	,029	,147	6,141	<,001	1,000	1,000
	oplcac Level of education in CBS (Statistics Netherlands) categories	-,140	,017	-,202	-8,339	<,001	,974	1,027
	Mondiale_Identiteit_Totaal	-,225	,019	-,287	-11,756	<,001	,963	1,038

a. Dependent Variable: Bezwaren_AZC

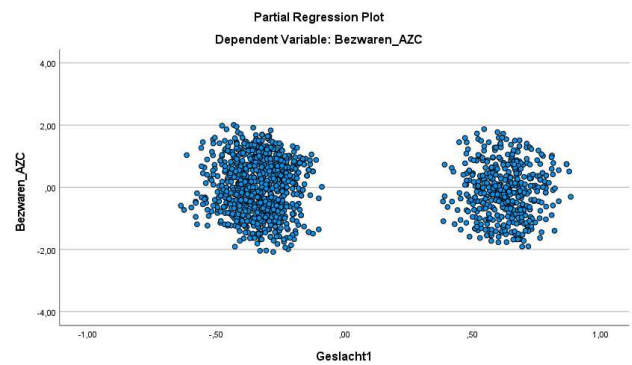
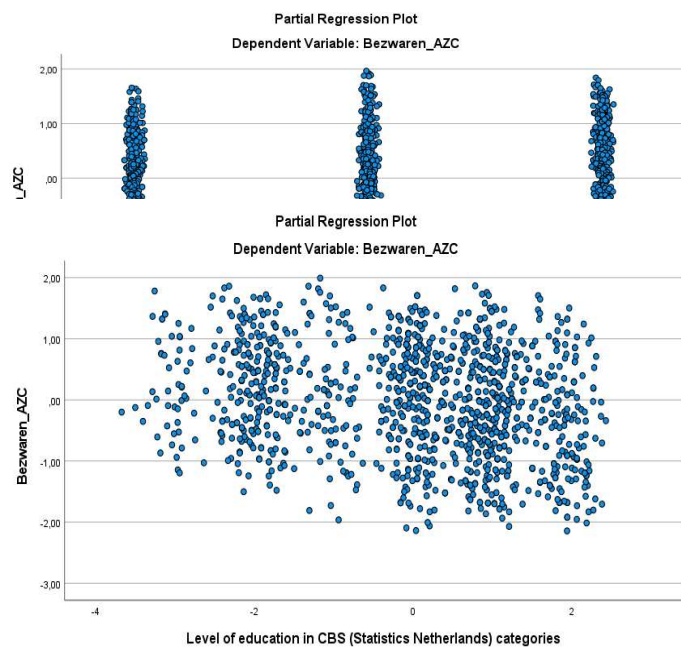
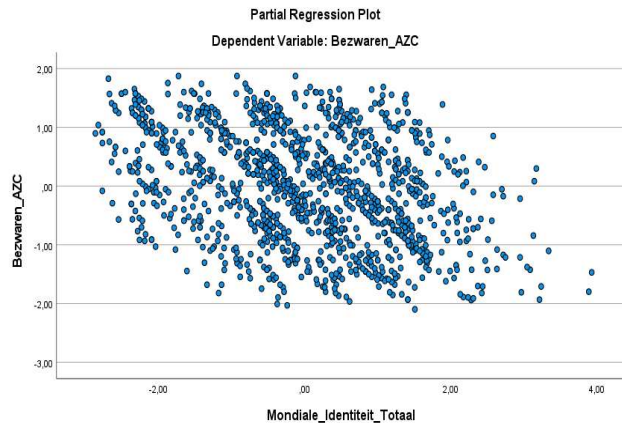
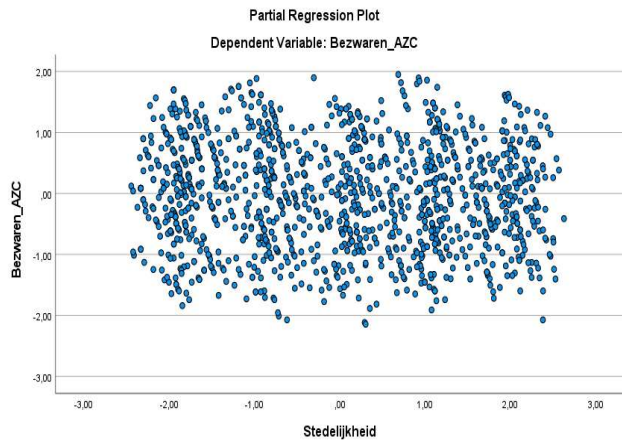
In bijlage 2 is dit ook genoteerd. Alle VIF-scores zijn net wat groter dan 1, en omdat dit onder de 2 is betekent het dat er geen mogelijke problemen zijn qua multicollineariteit.

Partial Regression Plots

```

REGRESSION
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT Bezwaren_AZC
/METHOD=ENTER oplcat Geslacht1 Stedelijkheid aab22a001 Mondiale_Identiteit_Totaal
/PARTIALPLOT ALL.

```


Bijlage 4

Toelichtende tekst van deelopdracht 1; de onderzoeksopzet (17-02-2025)

Ik ben deze opdracht begonnen door de tekst van de vraagstellingen opnieuw te lezen om de concepten helder te hebben. Daarna heb ik gekeken naar de aanbevolen literatuur en de nuttige eruit gehaald voor mijn onderwerp. Na het lezen van die artikelen ben ik mogelijke onderzoeksmodellen gaan schetsen.

Ik wist al zeker dat ik 'Opleiding', 'Bezwaar tegen AZC', en 'Mondiale identiteit' in mijn model moest doen, want die stonden vast in mijn onderzoeksvraag. Ik wist ook dat ik 'Geslacht' als controlevariabele moest toevoegen door de selectie van alleen gezinshoofden. Vervolgens dacht ik eraan om 'Religie' toe te voegen aan het model, aangezien religieuze opvattingen ook invloed kunnen hebben op de houding tegenover vreemdelingen en of je je met een 'world-community' identificeert. Na het codeerboek te onderzoeken zag ik al dat dit een moeilijke variabele zou zijn om te meten, aangezien het niet aan mensen was gevraagd of ze zich identificeren met een geloof en hoe sterk ze zich daarmee identificeren. Ik zag alleen vragen waarbij respondenten uitspraken moesten rangordenen als het ging om welke migranten ze liever in Nederland willen hebben, waar er dan 1 over 'christelijk zijn' ging. Dat meette niet wat ik wou gebruiken, dus had ik deze laten vallen. Gelukkig had ik het idee van 'Stedelijkheid' ook al in mijn hoofd en na even kijken in het codeerboek zag ik dat die precies meette wat ik nodig had. In deze fase heeft Michelle Seyssens mij ook geholpen met sparren over hoe het onderzoeksmodel er overzichtelijk uit kon zien.

Daarna begon ik aan het schrijven van deel 2. Ik begon met een inleiding om zelf ook even te wennen aan het schrijven. Daarna pakte ik de artikelen erbij en begon ik met het hoofdverband en zo door naar het mediërende verband en de controlevariabelen. Voor het verband met 'Mondiale identiteit' moest ik nog even op zoek naar meer artikelen, want daar had ik nog niet genoeg informatie over. En voor 'Stedelijkheid' uiteraard ook.

Deel 3 pakte ik zo aan dat ik eerst voor alle variabelen opdracht 2 schreef, daarna b en afsloot met c. Bij dit deel van de opdracht heb ik notities van Methodologie en Dataverzameling gebruikt om te weten wat voor soorten validiteit er ook alweer waren. Deze opdracht vond ik nogal wat lastig, omdat ik niet meer precies weet wat voor uitspraken je mag/kan doen over de bruikbaarheid van een variabele op basis van de frequentieverdeling, naast

Ik had nog 1 vraag die ik in de opdracht heb verwerkt aan de hand van een comment, omdat het echt over een specifieke bron en stuk tekst gaat.

Toelichtende tekst van deelopdracht 2; de inleiding en het theoretisch kader (03-03-2025)

Als eerst ben ik gaan kijken naar de feedback van de vorige opdracht en heb ik deze samengevat, zodat ik dat meenam in het schrijven van deze opdracht. De hoofdlijnen waren:

1. Meer controlevariabelen en maak de onderbouwing hiervan sterker. (Ik wil misschien politiek en inkomen nog toevoegen aan de huidige 3, nog even over aan het nadenken)
2. Er is niet veel onderzoek over bezwaren tegen een AZC, dus maak gebruik van topics als 'houding tav migranten', 'ethnocentrisme', en 'rechtspopulisme'. Maak hier duidelijk wat de stap is tussen de topics en bezwaren tegen een AZC.
3. Geef in de inleiding voldoende context; nu nog plat. Laat het bredere maatschappelijk probleem zien en bijdrage aan wetenschappelijk debat.
4. Leg nadruk op mediërend effect, want het hoofdeffect is al veel onderzocht. Leg ook verhoudingen tussen verklaringen.
5. Argumenten concreet verwoorden en levendig houden.

Op advies van de instructieslides, ben ik hierna begonnen met de theorie paragraaf.

Eerst ben ik de instructies slides gaan bekijken om zeker te weten dat ik me aan de structuur van de argumenten hield. Toen heb ik voor elk argument de veronderstellingen opgeschreven en ben ik gaan kijken naar 'Hoe?' en 'Waarom?' vragen die ik moest beantwoorden. Met de literatuur die ik al had van de eerste deelopdracht ben ik begonnen met schrijven en het verder te verdiepen in bronnen als Chen (2021) en Hello et al. (2006).

Waar ik nog dingen miste, ben ik op zoek gegaan naar nieuwe literatuur. Zo heb ik het onderzoek van Acar et al. (2023) gevonden over 'perceived out-group threat' en hoe dit 'tolerance' beïnvloedt, wat perfect was voor mijn eerste argument. Hier heb ik een vorm van AI gebruikt, namelijk Unriddle, waarbij ik de vraag had gesteld: "Does this article say anything about tolerance being lower when someone's perceived threat is higher?". Hierop antwoordde het programma: "Yes, research shows that people tend to be less tolerant when they perceive higher outgroup threat. This occurs both in highly stressful situations like terrorist attacks and in more ordinary threatening contexts" en wijste de stukken in het artikel aan waar het vooral over dit onderwerp ging. Die heb ik grondig gelezen, samen met de abstract en conclusie.

Zo ben ik verder gegaan met de theorie paragraaf schrijven; in eerder gebruikte literatuur verdiepen, en nieuwe literatuur en uitspraken op basis van nieuwe literatuur laten controleren door Unriddle. Als ze niet bij mijn theorie of concepten passen, gebruik ik ze niet, zoals het artikel van Bagci et al. (2022) dat qua tolerantie wel overkwam met mijn theorie, maar waar het ging over het concept 'collective ownership threat' niet 'perceived threat'.

Ik heb nog niet al mijn argumenten empirisch en inhoudelijk kunnen onderbouwen, omdat ik op 3 maart ook een boekpresentatie voor cyclus heb, die ik heb moeten voorbereiden. Hierdoor heb ik nog niet over alle onderwerpen artikelen kunnen vinden en lezen, maar ik ben van plan dit sterker en verder af te maken na komende maandag.

Na het lezen van artikelen zoals Smith et al. (2016) over globalisatie en global citizenship, en Chen (2021) over onder andere kosmopolitisme, ben ik begonnen aan het afbakenen van concepten, wat ik nog best lastig vond voor mondiale identiteit. Veel artikelen spreken namelijk over 'global citizenship' en 'kosmopolitische waarden', en ik weet nog niet helemaal zeker of ik kan stellen dat dit hetzelfde is als een mondiale identiteit.

Omdat ik voor de inleiding niet veel tijd voor diepgang had, heb ik mijn inleiding van de eerste deelopdracht overgenomen. Hierin stond dat die nu nog wat plat was en dat wou ik tegengaan door het politieke debat er meer bij te betrekken. Hier had ik een goed artikel voor gevonden, namelijk Onraet et al. (2019), die ik van plan ben verder uit te werken, maar ik had nog geen tijd om dit artikel grondig door te spitten. Daarnaast heb ik in de inleiding, tov de eerste opdracht, meer over de niche mondiale identiteit in verwerkt.

Ik ben nog niet helemaal tevreden over de inleiding en het mediërende verband in het theoretisch kader. Dit kan uitgebreider en sterker. Ik ben van plan na maandag hier verder aan te werken. Artikelen waar ik me meer in heb verdiept tijdens deze opdracht waren Chen (2021), Smith et al. (2016) en Hello et al (2006). Artikelen waar ik vooral nog oppervlakkig heb gelezen en Unriddle heb gebruikt waren Onraet et al. (2019), Sutsuke (2023) en Norris & Inglehart (2009). Er werd verwezen naar Norris & Inglehart (2009) in een ander artikel, met bladzijdenummer, dus die had ik opgezocht om te verifiëren of het klopte dat meer informatie leidt tot vergroting van besef. Dit is een heel lang boek, ik heb alleen 2 pagina's hiervan gelezen.

Hulpvragen:

- Toen ik nadacht over meer mogelijke verklaringen voor het hoofdverband dacht ik dat het verschil in aanhang aan politieke stromingen ook iets is wat meegenomen kan worden. Echter begon ik hier heel diep over na te denken en steeds te twijfelen of het niet beter een controlevariabele moet zijn, zodat ik dat effect kan uitsluiten. Wat denkt u dat ik moet doen?
- Ik merk dat ik in mijn theorie paragraaf ook veel literatuur gebruik over etnische minderheden, wat asielzoekers vaak ook zijn. Ik vind het alleen wel moeilijk om dan die artikelen die over etnische minderheden gaan als empirische ondersteuning in mijn theorieën over asielzoekers te gebruiken. Mag ik dit gewoon doen? Moet ik dit benoemen in mijn inleiding? Of moet ik dit heel erg gescheiden houden?
- Mijn argument over sociale afstand vind ik theoretisch best sterk, maar ik betwijfel of er in de empirie veel contact is met asielzoekers überhaupt. Zou ik dit erbij kunnen vermelden en dat het dus een kleine verklaring is of zal ik het hele argument dan weghalen? Ik kon trouwens geen

officiële publicatie/doi vinden waar Allport zijn theorie introduceert. Hoe moet ik dit verwerken in de literatuurlijst?

- Mijn argumenten voor ‘cognitive sophistication’ zijn in het hoofdverband en het mediërende verband erg gelijk. Het enige verschil is dat het bij mediërende ook een ‘collectieve internationale community-identiteit’ vormt uit deze cognitieve sophistication. Is dit erg? Moet ik dit relateren aan elkaar?

Toelichtende tekst van deelopdracht 3; methoden en bijlage 1 & herziene inleiding en theorieparagraaf (02-04-2025)

Methodenparagraaf

Hoe is dit stuk tot stand gekomen?

Voordat ik begonnen ben met het schrijven van de methodenparagraaf heb ik meegedaan aan het practicum van statistiek en de bijbehorende opdracht 1 gemaakt. Dit gaf een basis van kennis over mijn steekproef en de procedures die ik moest gaan doen om de data op te schonen.

Hierna heb ik de instructieslides van de methodenparagraaf bekeken en genoteerd waar ik nog geen rekening mee had gehouden, zodat ik dat niet zou vergeten. Dit waren dingen als sociale wenselijkheid wat mogelijk invloed heeft op hoe mensen de vraag over de komst van een asielzoekerscentrum beantwoorden.

Hierna had ik dus een goede outlay van de methodenparagraaf, maar ik wist nog niet hoe ik het precies moest verwoorden, wat voor tabellen ik mag laten zien en hoe ik de output in de bijlage er goed verzorgd uit kon laten zien. Om hier meer over te weten, heb ik syllabus schrijfvaardigheid deel 1 en Aanwijzingen voor SPSS gebruikers er bij gepakt.

Toen ben ik het chronologisch gaan aanpakken en dus begonnen met de beschrijving van de deelnemers van het onderzoek waar ik een aantal websites van het LISS Panel en Center Data heb gebruikt naast de gebruikelijke codeboeken.

Hierna begon ik aan de beschrijving van de onderzoeksprocedure en ik merkte dat ik veel hiervan al had genoteerd bij de beschrijving van de deelnemers, dus kon ik dit reorganiseren. Hier had ik ChatGPT gebruikt om te vragen of de vragenlijsten in het Nederlands of Engels werden gesteld, omdat ik hier zelf geen antwoord op kon vinden, waarop ChatGPT antwoordde: “De vragenlijsten van het LISS panel worden in het Nederlands aan de panelleden voorgelegd. Dit is logisch, aangezien het panel bestaat uit een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking.” Na het checken van de bronnen die ChatGPT aanhaalde zag ik het nog steeds nergens, dus heb ik dit buiten beschouwing gelaten.

Bij de operationalisaties maakte ik ook gebruik van deelopdracht 1, omdat ik hier al een mooi begin had gemaakt en hierop verder kon borduren.

Het laatste onderdeel over de analyse-opzet vond ik nog lastig, aangezien er niet echt een voorbeeld stond in de schrijf syllabus. Ik heb me gehouden aan de manier die bij Voortgezette Statistiek is uitgelegd als het gaat om het testen van een mediatie.

Hulpvragen

- Na het afronden van de methodenparagraaf en bijlage 1 was ik nog aan het nadenken over de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek als geheel. Hierbij hoort dat alle mogelijke oorzaken zijn opgenomen in het model. Ik twijfel nog of ik politieke voorkeur moet toevoegen; ik denk namelijk dat verschillende opleidingsniveaus samengaan met verschillende politieke voorkeuren, wat weer samengaat met andere meningen over de komst van een AZC. Dit is volgens mij dan wel een mediërende variabele en bij Voortgezette Statistiek hebben wij geleerd dat je niet alle mediërende variabele aan een model hoeft toe te voegen, omdat het model zonder die extra variabele al valide is. Zal ik hem wel of niet nog toevoegen?
- En ik vraag me af of ik alle informatie bij de juiste kopjes heb ingedeeld. Vooral bij 3.1 en 3.2 had ik een beetje twijfel of dingen niet bij de ene of bij de andere moesten worden genoemd.
- In het codeboek van Achtergrondvariabelen kon ik niet vinden hoeveel missings er waren. Is dit problematisch of is het hebben van de missings van Internationale Solidariteit en mijn eigen steekproef genoeg?
- Uit de vorige feedback bleek dat het selecteren op Nederlanders beter is dan controleren voor *Herkomst*, omdat ik ervan uit ga dat het theoretisch model alleen geldt voor Nederlanders. Waar moet ik dit beargumenteren? Ik heb het nu in de selectie benoemd, maar moet ik dit ook in de theorieparagraaf beargumenteren? Voorheen had ik *Herkomst* bij de controlevariabelen staan, maar het is nu geen controlevariabele meer.

Herziene Inleiding en Theorieparagraaf

Een reactie op de feedback

Belangrijkste feedback samengevat:

Onderdeel	Hoofdpunten	Reactie
Inleiding	Opbouw is goed, maar de stukken waar je wil uitbreiden, zou ik juist niet doen, want het maakt de opbouw minder goed.	Deze stukken heb ik verwijderd.
	Openingsalinea is goed, maar breidt nog verder uit	Alinea over globalisering heb ik eruit gehaald.

	over het bredere probleem, het maatschappelijke ongenoegen. Alinea over globalisering zou ik niet daar doen of helemaal verwijderen.	Over het bredere probleem, het maatschappelijke ongenoegen, heb ik meer geschreven. Hiervoor heb ik AI gebruikt, en de volgende vraag gesteld: “Ik wil artikelen zoeken over hoe er maatschappelijk ongenoegen is ontstaan door de asielzoekers kwestie. Kun jij mij goede Engelse termen geven zodat ik deze op websites met artikelen kan opzoeken?” • Public discontent over asylum seekers • Social unrest due to refugee crisis • Public opinion on immigration and asylum seekers • Political tensions over asylum seekers Ik heb gezocht op “asylum seekers or refugees” en “unrest or discontent or objections”. Hieruit kreeg ik de volgende handige artikelen: Lubbers et al., 2006; Lucassen, 2017; Gootjes et al., 2021.
Theorie	Ik zou aanraden om het cognitieve ontwikkelingsargument alleen bij mondiale identiteit te gebruiken, omdat je anders herhaling krijgt. Hou het in de hoofdvariabelen algemeen door duidelijk te maken dat je literatuur weergeeft; doe dit nog explicieter.	Ik heb het argument niet helemaal verwijderd, maar gespecificeerd wat voor vaardigheden hogeropgeleiden leren tijdens hun opleiding. Daarnaast heb ik ook het volgende stuk tekst verwijderd bij deze verklaring, omdat ik dit beter vind passen bij het cognitieve ontwikkelingsargument bij mondiale identiteit. “Onderwijs verbreedt daarnaast ook het sociale perspectief van individuen waardoor zij minder neiging hebben tot ingroup-versus-outgroup denken (Chen, 2021). Door meer kennis op te doen over andere culturen en etnische groepen worden

		stereotypen doorbroken en ontstaat meer begrip (Chen, 2021).”
	Het sociale afstandsargument is inderdaad niet zo plausibel zoals die er nu staat. Ik denk wel dat je hier de contacttheorie van Allport goed kunt toepassen. Dan moet de theorie centraler staan en meer ingaan op de voorwaarden. Vervolgens kun je beargumenteren dat die voorwaarden meer opgaan voor hogeropgeleiden.	In plaats van meer contact door minder dreiging heb ik nu in dit argument dat hogeropgeleiden meer contact hebben met andere etniciteiten door kansen die hen gegeven worden door hun opleiding. Voorbeelden zijn studie-exchanges, studiereizen en conferenties in het buitenland.
	Mbt herkomst: Moet de conclusie van de redenering die je hier geeft niet het volgende zijn?: Voor mensen met een migratieachtergrond geldt mijn model niet, dus ik laat ze weg. Je schrijft immers: mensen met een migratieachtergrond zijn meer als hoger opgeleiden: ze hebben een sterkere mondiale identiteit en minder bezwaren tegen AZC's, maar opleiding speelt voor hen geen rol.	Ik heb ze uit de data gefilterd. Ik weet alleen nog niet waar ik dit moet verantwoorden/beargumenteren met bewijs. Kan ik ook zeggen dat ik het vermoed en is dat genoeg of moet ik het onderbouwen. Zoja, waar moet die onderbouwing staan? In de methodenparagraaf bij selectie?

Kort overzicht van de aanpassingen

Inleiding:

- Meer vertellen over het bredere probleem; het maatschappelijke ongenoegen en meningen van Nederlanders.
- Meer vertelt over het wetenschappelijk debat van zowel opleiding en mondiale identiteit.
- Mondiale identiteit op een andere manier geïntroduceerd en hopelijk interessanter/meer passend bij het onderzoek.

Theoretisch kader:

- De kopjes en eerste zinnen aangepast.
- Het dreiging-argument uitgewerkt zodat het duidelijk is dat het argument gaat over dreiging van baan zekerheid en dreiging op de huizenmarkt.
- Bij het cognitieve verfijning-argument is duidelijker verwoord welke vaardigheden hoger opgeleiden meer hebben. Daarnaast heb ik ook het stuk over sociale perspectief en in-group and out-group verplaatst, omdat ik dit stuk beter vond aansluiten op mondiale identiteit.

- Het sociale afstand-argument met Allport's contacttheorie is veranderd. In plaats van meer contact door minder dreiging heb ik nu in dit argument dat hogeropgeleiden meer contact hebben met andere etniciteiten door kansen die hen gegeven worden door hun opleiding. Voorbeelden zijn studie-exchanges, studiereizen en conferenties in het buitenland.
- Toen ben ik overgegaan naar de controlevariabelen waar ik Stedelijkheid heb aangepast, zodat het een duidelijker argument is dan voorheen.

Hulpvraag

- Ik heb het mediërende verband nog niet kunnen aanpassen wegens tijdnoed. Ik heb op de dag van de deadline een tentamen van 08:30-10:30. Ik vind dit erg jammer en ben ook een beetje teleurgesteld in mezelf, maar het is even niet anders met de drukte. Ik geef de prioriteit aan het tentamen dat bepaalt of ik het haal/niet haal, en ga in het weekend verder met de theorie voor de mediatie.
- Ik heb herkomst niet meer als controlevariabele maar selecteer nu op basis van herkomst. Ik weet alleen nog niet waar ik dit moet verantwoorden/beargumenteren met bewijs. Kan ik ook zeggen dat ik het vermoed en is dat genoeg of moet ik het onderbouwen? Zoja, waar moet die onderbouwing staan? In de methodenparagraaf bij selectie?

Toelichtende tekst van deelopdracht 4; resultaten en bijlage 2 en 3 (02-05-2025)

Reactie op ontvangen feedback en kort overzicht van aanpassingen

De belangrijkste feedbackpunten waren:

- Bij de analyse maakte ik gebruik van vier modellen. Het eerste model met alleen de afhankelijke en onafhankelijke variabelen (Bezwaren AZC en Opleiding) is gewoon de correlatie, dus deze mag ik gewoon overslaan.
- Bij het uitleggen van de regressietabel kreeg ik de volgende feedback: "Bij model 2 al iets zeggen over de controlevariabelen? Niet model 4 al bespreken voordat je het model met $X \rightarrow M$ hebt besproken. Je verwacht nu dat het effect van X kleiner wordt bij mediatie, en nu zeg je dat het ongeveer gelijk blijft. Dat is verwarrend. Uiteindelijk kom je hier wel op terug, maar je beargumenteert onvoldoende waarom er gedeeltelijke mediatie is." Hier heb ik meer op gefocust in de hypothesetoetsing. Ook heb ik me in dit stuk meer laten leiden door de hypothesen ipv. de output.
- Verder kreeg ik dit als feedback: "De assumptie van onafhankelijke waarnemingen, wordt niet statistisch 'getoetst', maar is wel belangrijk om te benoemen bij steekproefdesign. Ook bestaat er geen assumptie over de steekproefomvang. Laat ook het histogram zien bij de P-P plot. Een

partiële regressieplot, met name voor opleiding lijkt mij wel belangrijk om te maken. want ook dit is een ordinale variabele die je als continue gebruikt.” Ik heb geprobeerd de onafhankelijke waarnemingen statistisch te toetsen, maar kwam daar niet helemaal uit. Dit heb ik ook in de hulpvraag gezet. De partial regression plots, waar Marijtje om vroeg, heb ik in Bijlage 3 vermeld; ik snapte niet zo goed tot welke bijlage/welk onderdeel deze behoorden.

Wat ik verder heb aangepast:

1. Een extra controlevariabele toegevoegd, namelijk die random variabele aab22a201 die bepaalt hoe groot het asielzoekerscentrum is in het item dat Bezwaren AZC toetst.
2. Ook tweedegraads migranten met een westerse achtergrond meegenomen, in plaats van alleen Nederlanders.
3. De schaal van mondiale identiteit veranderd, zodat ze allebei beginnen op 0 in plaats van 1.
→ Door deze twee bovenste veranderingen zijn de beschrijvende statistieken ook veranderd. Daarom heb ik deze ook gepresenteerd in Bijlage 2.
4. Opleiding heb ik behandeld als een continue variabele in plaats van een categorische variabele. Dit stond in de feedback van Marijtje en toen ik aan Mark vroeg of dit handig was, zei hij dat het het interpreteren wel makkelijker maakt.
5. Analyse opzet verandert, omdat het eerste model niet nodig was.
6. De tabel van de regressieoutput meer met een rode lijn uitgelegd. Hiervoor gebruikte ik Schrijf Syllabus Deel 2 als voorbeeld.
7. VIF-scores rapporteren, wat ik in de statistiek opdracht nog niet had gedaan.

Hulpvragen

- Moet ik bij Tabel 1 de N weergeven voordat ik de outliers eruit heb gehaald? Het lijkt mij wel logisch om die er al uit te halen wanneer ik de beschrijvende univariate statistieken behandel, maar het deel over model evaluatie komt pas na de beschrijvende statistieken.
- Ik ben langs Mark gegaan met de nieuwe controlevariabele aab22a001 en hij raadde aan om er dummyvariabelen van te maken, waarbij 50 als basisgrens wordt gebruikt en 100 en 500 nieuwe variabelen worden. Ik denk alleen dat hij onder de indruk was dat ik het effect van de verschillende groottes wil weten voor mijn scriptie, maar dat is niet per se één van mijn hypothesen. Ik heb het in de resultatenparagraaf gewoon gebruikt zoals die geleverd werd in de dataset, maar ik ben wel benieuwd naar wat u hierover denkt en aanraadt?
- Marijtje gaf als feedback aan dat ik onafhankelijke waarnemingen ook statistisch kan toetsen. Ik heb gevraagd aan ChatGPT hoe dit zou kunnen met mijn steekproef en die raadde een Intraclass

Correlation Coefficient (ICC) aan. Ik snap alleen niet hoe dit werkt in SPSS en wat de nummers betekenen. Zou u hier uitleg of advies voor kunnen geven.

- Bij beschrijvende statistieken weet ik niet welke tekens ik moet gebruiken om naar het gemiddelde of de standaarddeviatie te vermelden. Ik probeerde een x met een streepje erboven, maar dat accepteert Google Documenten niet.

Ik kreeg als feedback dat ik ook betrouwbaarheidsintervallen toevoegen om een betere conclusie voor de mediatie te kunnen geven. Ik weet alleen niet zo goed waar ik dit moet aangeven? In tabel 3 kan misschien, maar dan raakt de tabel misschien wel vol. Tenzij ik hem op een aparte bladzijde zet en op zijn zij keer?

Toelichtende tekst van deelopdracht 5; de conceptversie & conclusie en discussie (19-05-2025)

Toelichtende tekst van de conceptversie

Een reactie op de feedback van je begeleider op de eerdere deelopdrachten

Ontvangen feedback	Mijn reactie
Ik ben het eens met alle gegeven feedback, die staan hieronder weergegeven in het lijstje van aanpassingen.	
Het enige onheldere was het volgende punt gaat over de sociaal-contactverklaring: Hier had ik voorheen Allport's contacttheorie bij gebruikt, waarover u zei: "de uitwerking van deze verklaring is nog wat eenzijdig: je spitst je argument nu eigenlijk toe op mensen die in de wetenschap werkzaam zijn (en dus veel samenwerken met het buitenland). Maar dat is maar een hele kleine groep. Hoe zit met al die andere hoger opgeleiden?" en dit "Ik denk dat je met dit argument nu op het goede spoor zit, maar je de uitwerking is nog eenzijdig, en voor de kritische lezer wellicht niet voldoende overtuigend. (alsof alle hoger opgeleiden voortdurend internationaal samenwerken met en reises maken)"	Ik heb nu het argument aangepast, want het stuk hierboven (over liberaliserings-effect --> meer sociale contact --> meer tolerantie) is nieuw. Een deel van het oude argument staat onderaan de theorie Vraag: Is het slim om de theorie van Allport hier nog in te verwerken (en dan vooral in het stukje van sociale contact --> meer tolerantie)? Zoja, welke insteek kan ik het geven zodat het niet alleen over de academische top gaat? Of zal ik dit weglaten en het

	argument 'de liberaliseringsverklaring noemen'?
--	---

Kort overzicht van de aanpassingen door gegeven feedback

Inleiding

- Ordening is aangepast waardoor de openingsalinea's niet dubbel waren en ook wat onnodige informatie geschrapt.
- Meer eerder onderzoek over mondiale identiteit is er bij betrokken.

Theorie

- Bij het hoofdverband is de toepassingsstap naar mijn afhankelijke variabele (Bezwaren AZC) verduidelijkt/expliciter gemaakt.
- Bij het hoofdverband heb ik de sociaal-contactverklaring iets veranderd en ook Allport's theorie er niet per se bij betrokken. Hier heb ik nog een hulpvraag over.
- Bij het mediërende verband heb ik twee nieuwe argumenten. Bij de liberale verklaring heb ik het liberaliserings-effect van school en cognitieve verfijning samengenomen.
- Bij de controlevariabelen heb ik voor Geslacht onderzoek over verschillen in houding tegenover migranten tussen mannen en vrouwen erbij betrokken.
- Bij de controlevariabelen heb ik voor Stedelijkheid de causale onderbouwing weggehaald en mij gefocust op de empirie.
- Bij de controlevariabelen heb ik Grootte AZC toegevoegd

Methoden

- Het stuk procedure en onderzoeksdesign is verwijderd, aangezien dit veel overkwam met wat al eerder genoemd werd bij de deelnemers van het onderzoek.
- De selectie van de steekproef is verduidelijkt door in stappen te werken en hierbij nummers en percentages te vermelden.
- Bij de analyse-opzet is Model 1 met de controlevariabelen weer toegevoegd en worden de toetsen die gedaan worden/waar naar gekeken wordt in de resultaten verduidelijkt.

Resultaten

- Alle opvallende univariate en bivariate statistieken benoemd, dus niet alleen de afhankelijke en verklarende variabelen.
- De assumpties worden beknopt besproken en verwezen naar bijlage 3.
- De modevaluatie is nu duidelijker afgescheiden van de hypothesetoetsing. Ik heb hier nog wel een hulpvraag over meegegeven in de mail en de printversie.

- De hypothesetoetsing is systematischer behandeld op basis van de hypothesen en de stappen die nodig zijn voor mediatie.

Hulpvraag:

- Ik ben nog wat minder zeker van mijn theorieparagraaf. Hierbij gaat het om:
 - De sociaal-contactverklaring en of ik de theorie van Allport hier nog kan/moet verwerken. Dit is verder uitgewerkt in het bovenste kopje 'reactie op feedback'.
 - De opbouw en de argumenten van mijn theorieparagraaf over Mondiale Identiteit. Hier begin ik namelijk met twee argumenten waarom hoger opgeleiden een sterkere mondiale identiteit hebben en sluit ik af met de toepassingsstap; waarom een sterkere mondiale identiteit leidt tot minder bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Mijn vraag is of deze onderbouwing en de opbouw hiervan van voldoende kwaliteit is?
- In de resultatenparagraaf weet ik niet zeker of wat ik nu in modevaluatie heb staan, is wat er verwacht wordt? En of de hypothesetoetsing duidelijk per hypothese is.

Toelichtende tekst van de conclusie en discussie

Hoe ben je aan de input voor je conclusie- en discussieparagraaf gekomen?

Eerst heb ik alle feedback van vorige opdrachten verbeterd, zodat ik zeker wist dat mijn conclusie en discussie correct zouden zijn en intern consistent met de rest van het onderzoek. De input voor de conclusie en discussie had ik al een beetje verzameld sinds de methodeparagraaf. Dit was het lijstje dat ik er bij hield:

- Nederlandse populatie en cross-sectioneel --> suggestie voor toekomstig longitudinaal onderzoek met data uit andere landen zoals Duitsland die ook hetzelfde maatschappelijke probleem heeft qua afzet tegen de komst van asielzoekers.
- Er is ook reden om het onderzoek nog een keer te doen, aangezien deze vragenlijst in 2022 is afgenomen. Sinds 2022 is er een nieuw kabinet gekozen die meer anti-asielzoekers is. Het is mogelijk dat de opinie van Nederlanders is veranderd.
- Niet-Nederlanders uitgefilterd --> Suggestie om onderzoek te doen naar hoe migranten passen binnen een model.
- Vervolgonderzoek naar geslacht, aangezien de resultaten suggereren dat dit effect gemedieerd wordt door mondiale identiteit.

Wat is de insteek van je conclusie en discussie en waarom?

Tijdens de laatste bijeenkomst werd ons uitgelegd dat je eigenlijk 4 opties hebt voor hoe je je conclusie en discussie gaat insteken. Dit wordt bepaald door je resultaten. Uit mijn onderzoek blijkt dat ik deels

ondersteuning heb gevonden voor de onderzoeksvraag. Hoger opgeleiden hebben minder bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Er was echter onvoldoende bewijs om te zeggen dat hoger opgeleiden ook een sterkere mondiale identiteit hadden door hun opleiding. Dit betekent dat ik het hoofdverband moest gaan duiden in de theorie, maar ook dat ik moest zoeken naar verklaringen waarom de mediatie niet gevonden werd. Bij dit laatste had ik nog wat moeite en heb ik ook een hulpvraag gesteld.

Leg uit hoe de sectie is opgebouwd

Ik begin met een samenvattingspitch om de lezer eraan te herinneren wat nou is gebleken uit de resultaten. Dit doe ik als eerste zodat het goed in het geheugen zit van de lezer wanneer die de volgende stukken leest. Hierna duid ik deze resultaten door terug te blikken naar de theorie en verklaren waarom het mediërende verband niet gevonden is. Vervolgens behandel ik wat dit betekent voor het maatschappelijk en wetenschappelijk debat door terug te blikken naar de inleiding. Ten slotte doe ik suggesties voor vervolgonderzoek van dingen die opvielen.

Hulpvragen

- Ik twijfelde heel erg welke insteek ik het moest geven bij de mediërende hypothese die niet uitkwam. Ik kon kiezen uit (1) theoretisch niet correct of (2) methodologisch niet correct. Er zijn al artikelen waaruit blijkt dat hoger opgeleiden een sterkere mondiale identiteit hebben, maar dat blijkt niet uit mijn resultaten, dus dan zou het methodologisch niet correct zijn. Echter als ik die gebruik, geldt dit ook voor mijn hoofdverband, en dat zou deze ondermijnen. Ik heb het nu op de volgende manier verwoord: “In dit onderzoek is de bijdrage van opleiding aan het verklaren van mondiale identiteit zo minimaal, dat er niet geconcludeerd kan worden dat er een mediatie-effect is. Het is mogelijk dat dit effect zo klein was doordat de categorische variabelen niet perfect in het lineaire regressiemodel passen. Wellicht was het effect van opleidingsniveau op bezwaren tegen de komst van een asielzoekerscentrum ook sterker geweest, als de beperking van het lineaire regressiemodel er niet was geweest.” Is dit voldoende om niet het hoofdverband te ondermijnen, maar wel te verklaren waarom het mediërende verband mogelijk niet gevonden is?
- Verder vroeg ik me af of het ingaan op de spreiding in de data, naast het verklaren waarom het mediërende verband niet heeft opgetreden, ook de credibility van het hoofdverband verzwakt?
- Misschien moet ik nog iets meer over het maatschappelijk debat zeggen? Maar ik zou niet zo goed weten hoe en waar, want mijn resultaten kunnen eigenlijk niet iets nieuws brengen dat de maatschappelijke onvrede kan verminderen.
- Ik haal de politieke verschuiving erbij bij de aanbevelingen voor vervolgonderzoek, en vind dit zelf wel logisch, maar dwaalt dit niet te ver af van asielzoekers en maatschappelijke onvrede?

Toelichtende tekst van deelopdracht 6; het eindwerkstuk (04-06-2025)

Op basis van feedback van de conceptversie heb ik het volgende veranderd:

Abstract:

- De term mondiale identiteit afbakenen en niet in een bijzin noemen.
- Mijn theoretische framework meer verwerkt in het abstract.
- De conclusie van het abstract verandert op basis van feedback op mijn hypothesetoetsing.

Theorie:

- Bij de sociaal-contactverklaring heb ik de vorige versie weer helemaal teruggedraaid en in plaats van liberalisering erbij halen, de voorwaarden toegespitst op onderwijs zelf.
- Cognitieve verfijning en liberalisering heb ik uit elkaar gehaald om ze specifiekere toe te spitsen op hoe ze leiden tot een sterkere mondiale identiteit.
- Bij de zelfontplooiingsverklaring (nu postmateriële verklaring) de theorie van Inglehart gebruikt, omdat deze beter uitlegt hoe “het hoogste niveau”/zelfontplooiing leidt tot een mondiale identiteit.
- De toepassingsstap van Mondiale Identiteit → Bezwaren AZC duidelijker gemaakt door het in twee manieren op te splitsen en concreter te behandelen.

Methoden:

- Beargumenteerd waarom alleen Nederlanders en tweede generatie westere migranten mee werden genomen in het onderzoek. (niet op basis van feedback op conceptversie)

Resultaten:

- In de modevaluatie de F Change van Model 4 benadrukt.
- De derde voorwaarde (mondiale identiteit → bezwaren AZC) explicieter behandeld, en daardoor ook de conclusie aangepast in zowel de resultaten als de conclusie en discussie. Voorheen had ik niet genoeg nadruk gelegd op dat hoger opgeleiden een sterke mondiale identiteit hebben en dat mensen met een sterke mondiale identiteit minder bezwaren tegen een asielzoekerscentrum hebben. Ik focuste vooral op dat er geen mediatie was, en dat daardoor de hypothese niet ondersteund werd, maar er zijn wel twee interessante losstaande effecten gevonden.
- De controlevariabelen worden niet bij hypothese 1 behandeld, maar later in de hypothesetoetsing.

Conclusie en discussie:

- De conclusie is veranderd. Voorheen was het redelijk somber, omdat ik geen mediatie had

gevonden. Dit heb ik veranderd aangezien er wel drie interessante effecten zijn gebleken (opleiding → bezwaren azc, opleiding → mondiale identiteit, mondiale identiteit → bezwaren azc).

- Begonnen met de resultaten en daarna MOGELIJKE theoretische verklaringen hiervoor gegeven, die in de theorie zijn behandeld.
- Onderzoek erbij betrokken waarom vrouwen mogelijk een sterkere mondiale identiteit hebben en minder bezwaren tegen een asielzoekerscentrum.
- Beperking (over lineaire regressie op categorische variabelen) geschrapt.
- Een positievere insteek over de bijdrage aan het wetenschappelijke en maatschappelijke debat.
- Meer door geredeneerd over de suggesties voor vervolgonderzoek.

Conclusie van het procesverslag

Terugblik op het verloop van het proces

Als ik terugblik op hoe dit bachelorwerkstuk tot stand is gekomen, denk ik aan een moeizamere start die geleidelijk steeds soepeler verliep.

Ik had in het begin vooral moeite met het schrijven van de inleiding en het theoretische kader. Bij de inleiding vond ik het moeilijk om mondiale identiteit te verbinden aan maatschappelijke ontwikkelingen. Uiteindelijk heb ik ervoor gekozen om hier minder nadruk op te leggen en me meer te richten op de toename van vluchtelingen en maatschappelijke onvrede die bij de opvang van asielzoekers komt kijken. Zodra ik deze insteek had gevonden, ging het schrijven ook een stuk gemakkelijker.

Het theoretische kader schrijven vond ik uitdagend, vooral omdat er weinig literatuur is die specifiek ingaat op asielzoekers en de komst van een asielzoekerscentrum. Vele bestaande studies richten zich op tolerantie ten opzichte van migranten en etnische minderheden, dus moest ik iets doen wat ik lastig vind; Een stelling innemen dat dit ook voor asielzoekers geldt. Datzelfde gold voor mondiale identiteit, aangezien hier nog weinig concrete verklaringen over te vinden waren. Na feedback ben ik meer mijn eigen redeneringen gaan formuleren en minder vanuit de literatuur gaan schrijven. Dit is nog steeds een vaardigheid waar ik mezelf in wil verbeteren.

Bij het schrijven van de methoden- en resultatenparagraaf vond ik mijn draai steeds beter. Hoewel de structuur van de methodenparagraaf aangepast moest worden omdat er veel herhaling was in beschrijving van de data en het onderzoeksdesign, ging het schrijven eenvoudiger doordat ik duidelijk voor ogen had wat ik wou zeggen en in welke volgorde. De resultatenparagraaf schreef ik vlot en ging me redelijk goed af, maar ik had wel terechte feedback om de hypothesetoetsing systematischer uit te werken per hypothese en haar voorwaarden. Verder moest ik de standaardassumpties van lineaire regressie korter behandelen en de modelevaluatie apart uitwerken, omdat deze voorheen te veel door elkaar liepen met hypothesetoetsing.

Het schrijven van de conclusie en discussie bleek makkelijker dan gedacht, vooral doordat ik deze had opgesplitst en door een lijstje bij te houden van mogelijke beperkingen. Tijdens het schrijven van de methoden viel me op dat de data afkomstig is uit 2022, en er ondertussen veel veranderd is. Toen ik doorredeneerde realiseerde ik me dat dit ook het geval is in andere landen, en dus een mogelijke suggestie voor vervolgonderzoek kon zijn. Na feedback op de resultaten/conclusie kreeg mijn discussie nog een iets andere insteek; voorheen was deze vrij somber, omdat er geen mediatie was gevonden. Nu heb ik benoemd dat er wel drie losstaande interessante effecten zijn gevonden, namelijk (1) hoger opgeleiden hebben minder bezwaren tegen een asielzoekerscentrum, (2) hoger opgeleiden hebben een sterke mondiale identiteit, en (3) mensen met een sterke mondiale identiteit hebben minder bezwaren tegen een asielzoekerscentrum. Er is gewoon geen mediatie gevonden; mondiale identiteit kan niet

verklaren waarom hoger opgeleiden minder bezwaren hebben tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Maar dit maakt de andere effecten niet minder interessant.